

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE
KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Dragi bralci, enainpetdesetič kramljamo, letos zadnjič. Poslavljamo se od Starega leta — bolj ali manj zadovoljni, pa vendar z novimi upi.

In upati smemo na najboljše. Kajti leto 1975 smo kot družba izrabili za to, da se boljše organiziramo. Zavzeto smo pristopili izvajanju stabilizacije na vseh področjih družbenoekonomskega življenja. Prihodnje leto nas čakajo nove, dodatne naloge in še večji napori.

Na Silvestrovo si bomo za hip oddahnili, pozabili na vse prav zato, da bi se spomnili najlepših trenutkov, ki jih pri nikomer ne manjka.

Ob polnoči bodo za hip ugasnile luči, da bi Novo leto napovedali še bolj blesčeče z veliko ljudsko željo: **SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO!**

Vsem! nam, ki nam je dobro v miru, njim, ki si ga tako želijo. Njim še toliko bolj **SREČNO!**

VAS UREDNIK

Še eno leto je torej za nami in že ugibamo, kakšno bo novo. Kaj nam bo prineslo? Obraz ANICE ŠTEFANIČ je resno sklonjen k delu, a ne brez optimizma. Doma je iz Polja ob Sotli in je že nekaj mesecev brusilka v Kozjem. Tam so našli delo mnogi mladi s Kozjanskega, kjer se je v tem letu le marsikaj spremenilo na bolje. In naj bo vedno svečan kristalni izdelek v njenih rokah simbol vsega lepega, kar si želimo ob vstopu v novo leto z upanjem, da se nam bodo uresničile vse želje.

Foto: DRAGO MEDVED

To leto, ki slovo tako ali drugače jemlje, bo v letopise šlo kot leto, ki bilo je daljše za sekundo celo od lanskega. Pa bi se smelo to upoštevati pri izplačilih, da delavci za daljše delo razliko za sekundo bi dobili. (Saj toliko smo delj živel in toliko smo več pojedli!) Najbrž bo ta sekunda vzrok, da gospodarski tok po resolucijah ni tekel, da planskih vseh nalog dosegli nismo. Kdo bi rekel?

Zato ne bo presenetljivo že v bližnjih dneh kongres na temo »odločilni vpliv sekunde na naš delovni proces«.

Ce malo se nazaj ozremo, pritoževati se ne smemo, lahko je mirna naša ugest. Recimo, v Celju so to leto, družbeno ekonomsko vzeto, končali prvo fazo preobrazbe. Kdor prave nima izobrazbe, v resnici niti ne dojame, kaj vse je preobrazeno, pa preobrazbo naj tako ali drugače vzame.

Računajo, da v letu inovacij se je našel kak Bonifacij, kak iznajdljivi tiček, ki vse izgube in zaloge preprosto preobrazil je v dobiček. To pa bila bi druga faza.

Veliko posvetili so skrbi, pozornosti problemu, kako naj delegat živi in dela v tem sistemu. Zbor združenega dela je dober dal nasvet: da ti razprava ne bi zvođenela, najbolje je, je ne začeti, ko pa bo kdo že kaj povedal in zraven kaj dejal,

lepo na listek bo pogledal in z njega stavke tri prebral.

Občane boljše je osrečil sklep, ki pravijo stabilni mu ukrep in ki drugam jih nič ne snapotujes, da ne bi jim postalo huje in ker jim, kar imamo, zadostuje. Kako človekoljubna to poteza! Pa ne pomaga niti jez, šel boš, denimo, na interno spoznavat, kaj je to mizerno! Sicer pa se od koncu leta

nam za prihodnost kaj obeta. Tako zgradimo RCG, prekvasimo ZNG v CRC, pa spremenimo tlo dva v tlo na kvadrat, pa damo kak fosfat in zraven kak sulfat v posodo, ki v zalogah se šibi, pa zraven malo H₂SO₄ — le kaj iz vsega se dobi? To nam potrebno bo utrip, pa še kako, a ne samo v kulturi! Sicer pa v novem letu vsak živi naj kakor ve in zna, naj vzame, in ne bo bedak, kar mu življenje da!

DIHUR

REKLI SO

CELJE

Leto, ki se izteka, je bilo družbenopolitično zelo razgibano. Minilo je v znamenju jubilejnih praznov 30-letnice osvoboditve. Zato smo se letos bolj kot kdajkoli doslej ponosno spominjali prehojene poti in boja za svobodo, mir, in neodvisnost ter socialistično preobrazbo naše družbe. Nadaljevali smo tudi boj za uresničevanje določb nove ustave, za krepitev in uveljavljanje delegatskega sistema in afirmacijo samoupravljanja. Med najpomembnejšimi družbenopolitičnimi nalogami, ki smo jih začeli v tem letu pa je nedvomno boj za stabilizacijo gospodarstva, ter učinkovitejše delovanje družbenih služb. Čeprav v celjski občini še nismo dosegli na tej poti vsega, kar smo želeli, smo z rezultati vendarle zadovoljni. Akcija je pokazala, da so se v vseh TOZD odgovorno spoprijeli z nalogami. Rezultati so se pokazali predvsem v drugi polovici leta. Sicer pa te akcije ne zaključujemo z letom, saj jo bomo nadaljevali v naslednjem letu.

LAŠKO

Stabilizacijska prizadevanja na vseh področjih so omogočila uspešno poslovanje v večini organizacij družbenega dela.

Ze v letu 1974 začete investicije so v glavnem v tem letu zaključene in sicer: novi hotel pri Zdravilišču Laško, proizvodna hala Komunalnega podjetja Laško, proizvodna hala Obnove Radeče, nov objekt in oprema polnilnice Pivovarne Laško, nova tovarna specialnih papirjev in povečanje prostorskih zmogljivosti redne proizvodnje v tovarni papirja v Radečah.

Na komunalnem področju so bile pridobitve v izgradnji ceste Breze—Osredok, začetek del rekonstrukcije ceste Rimske Toplice—Jurkloster, asfaltiranje naselja Otok in asfaltiranje naselja Rožnik v Laškem, zgrajeno 72 novih stanovanj, prav toliko jih je v gradnji. Poleg navedenega je bilo v vseh krajevnih skupnostih opravljenih še vrsto del, ki bodo koristila za boljše počutje delovnih ljudi.

MOZIRJE

Tudi v letu, ki se nam izteka, smo v mozirski občini zabeležili nekaj pomembnih uspehov. Težko je naštetati vse. Pa vendar. Naj postavim na prvo mesto novo proizvodno halo za kovinarsko dejavnost pri ljubenskem Gradbeniku. Gre za pomembno naložbo ne samo za kolektiv, marveč tudi za občino, saj bo oziroma je deloma že odprla lepa število novih delovnih mest. Ta pa so za nas zelo pomembna. In še za hip se moram ustaviti na Ljubnem ob Savinji. Kraj je namreč dobil tudi prizidek osnovni šoli, novo telovadnico, razen tega pa povsem obnovljeno staro osnovno šolo. Tako se tu že ponujajo pogoji za celodnevni pouk.

In dalje: dela pri modernizaciji ceste v Logarsko dolino gredo h koncu. Tako bomo lahko ugotovili, da lahko v vsak kraj v naši občini pridemo po asfaltirani cesti. Isto velja za elektriko. Letos jo je dobil tudi svet pod Olševo. In končno, naj ne izostane ugotovitev, da smo v tem letu podpisali listino o pobratimstvu z občino Cajetina v SR Srbiji.

SLOVENSKE KONJICE

Ce želim v kratkem orisati rezultate, ki smo jih dosegli v letošnjem letu v naši občini, potem moram najprej omeniti izgradnjo dveh Konusovih tovarn, ki bosta v bodoče brez dvoma bistveno vplivali na boljše gospodarske rezultate naše občine. Seveda pa moram omeniti tudi uspehe, ki smo jih dosegli na področju družbenega standarda. Sredi leta smo zaključili z izgradnjo dveh stanovanjskih blokov, ob občinskem prazniku pa smo proslavili otvoritev dveh šol, vzgojno varstvenega zavoda in telovadnice. Poudariti pa moram, da smo te objekte zgradili s pomočjo sredstev, ki jih namensko združujemo za investicije v družbeni standard ter s pomočjo sredstev samopriskpeka občanov. Omeniti moram tudi to, da smo letos pričeli z asfaltiranjem ceste proti Vitanju in da želimo celotno cesto v najkrajšem času popolnoma obnoviti. Prihodnje leto pa je prvo leto novega srednjeročnega obdobja. Združiti bomo morali vse sile, da bomo uresničili prvi del zahtevnih, a dogovorjenih programov.

ŠENTJUR

Delovni ljudje so v letu 1975 dosegli izreden napredek na samoupravni osnovi ter v lastnem prepričanju, da vedo kje je njihovo mesto, ali v TOZD, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih.

V letošnjem letu smo dosegli v šentjurski občini največja vlaganja v gospodarske in negospodarske dejavnosti. V občini je napredek povsod močno prisoten, zlasti pa zasledimo v zadnjem času izredne dejavnosti v krajevnih skupnostih. Vse to — vlaganja in napredek pa je tudi ena izmed osnov, kako bomo v letu 1976 gospodarili in ustvarjali. Uspeli smo s samopriskpekom in naši občani so ponovno dokazali, da se nanje lahko zanesemo. Vedo tudi, da je pri ustvarjanju za boljši jutri potrebno tudi lastno sodelovanje. Tako spoznavanje je tudi vzpodbuda za nadaljnje delo, kjer bo potrebno še veliko odrekovanja, če bomo hoteli ujeti korak z razvitimi občinami.

ŠMARJE PRI JELŠAH

Na žalost se s kakšnimi večjimi uspehi v naši občini ne moremo pohvaliti, četudi smo marsikaj naredili, na kar smo lahko odkrito ponosni. Dokončani so bili nekateri objekti, ki smo jih gradili že dalj časa. Mislim predvsem na hotel Donat pa industrijo lesnih izdelkov v Mestinju in še nekatere. No, k temu bi lahko pristeli še nekaj kilometrov novoasfaltiranih cest, kar pa je še zdaleč premalo, da bi lahko bili zadovoljni. Poudariti moram, da je bila na področju gospodarstva precejšnja stagnacija in da nas je pri realizaciji naših načrtov močno zavrlo delovanje okoli odpravljanja posledic potresa. Tudi tukaj nikakor ne moremo biti zadovoljni. Ostalo je vse preveč nerešeno, da bi lahko bili optimisti, položaj okoli reševanja te problematike pa je seveda vplival na celotno življenje občine, ki se še zlepa ne bo normaliziralo.

Dela je bilo torej več kot preveč, le sredstev premalo.

VELENJE

Najpomembnejši dogodek v naši občini v letošnjem letu je vsekakor uspel referendum v aprilu, ko so se občani odločili za podaljšanje samopriskpeka za nadaljnjih pet let za izgradnjo objektov družbenega pomena.

Drugo je začetek gradnje termoelektrarne IV in to zlasti zaradi velikega pomena za slovensko elektro gospodarstvo. Nam pa gradnja nalaga nove skrbi, saj bo treba nakopati še več premoga, zaradi tega pa se bo določen del Šaleške doline v okolici Družmirja in delno Soštanja pogreznil in bo nastalo veliko jezero.

Tretje je pobratenje z občino Split ob letošnjem občinskem prazniku, ko smo tudi odprli novo večnamensko halo ter številne druge pomembne objekte. Prav gotovo so še drugi pomembni dogodki, vendar so ti trije najbistvenejši v letošnjem letu. Vsem občanom pa ob tej priložnosti izrekam Srečno 76!

ŽALEC

V letu 1975 smo dosegli v naši občini pomembne gospodarske rezultate, ravno tako pa tudi dobre rezultate na področju družbenih služb. Tu mislim predvsem na izgradnjo novih šol, vrtcev in telovadnic.

Za vselitev smo v letošnjem letu usposobili 150 stanovanj, v izgradnji pa jih je še okrog 270.

Izredno dobri rezultati so bili doseženi tudi na področju komunalne izgradnje, saj smo letos zgradili kar 15 kilometrov cest, uredili semaforje v Zalcu ter cestno mrežo v Andražu. Gospodarski rezultati ob koncu devetih mesecev so iznad povprečnih regijskih in republiških, tako da se približujemo na tem področju razvitim slovenskim občinam. To je prav gotovo plod prizadevanj delovnih organizacij, ki so sklepe zveze komunistov in skupščinskih organov vzele resno, ter si na vseh področjih prizadevanje za stabilizacijo in varčevanje.

Vsem delovnim ljudem naše občine želim uspešno in zdravo novo leto 1976.

ŠENTJUR

DA — ZA BOLJŠE!

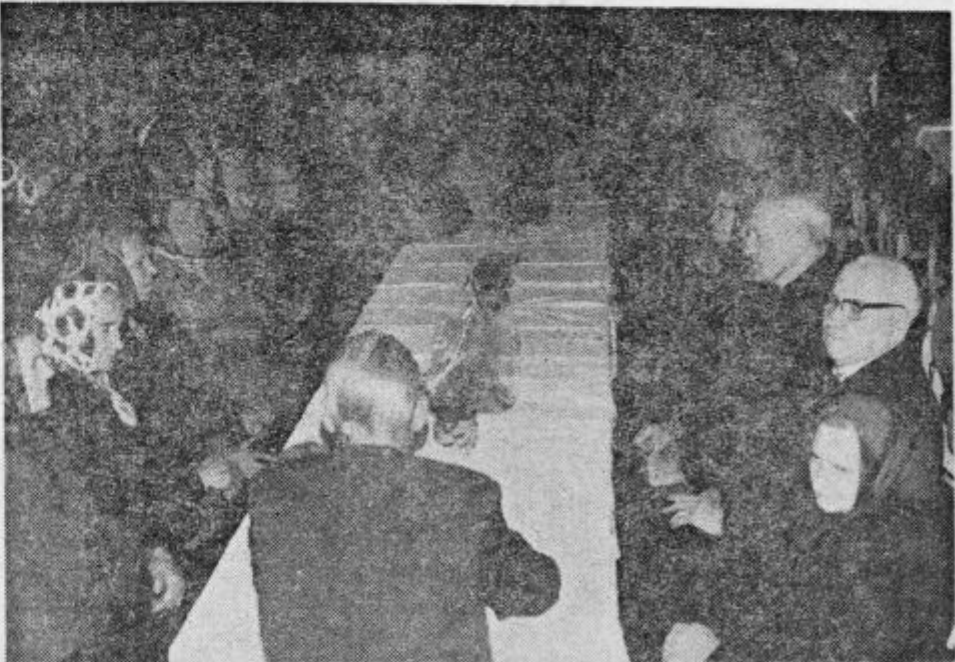
Preteklo nedeljo so se krajan enajstih krajevnih skupnosti v šentjurski občini na referendumu odločili za samopriskpevek, ki ga bodo plačevali naslednjih pet let. Udeležba na voliščih je bila ugodna, rezultati v posameznih krajevnih skupnostih pa dokaj različna. Najvišji odstotek so zabeležili v krajevni skupnosti Ponikva, kjer je za samopriskpevek glasovalo 83,7%, udeležba pa je bila (94%).

V krajevni skupnosti Sivnica so za samopriskpevek

glasovali 64%, (85%), v krajevni skupnosti Dobje se je za samopriskpevek opredelilo 70%, (93%), v krajevni skupnosti Planina so glasovali s 73,6%, (93% udeležba), v krajevni skupnosti Kalobje so dosegli rezultat 60%, (74%), v krajevni skupnosti Blagovna pa so se za samopriskpevek opredelili s 55%, (84%), v krajevni skupnosti Prevorje za samopriskpevek izglasovali s 75%, (86%), v krajevni skupnosti Dramlje pa je za samopriskpevek glasovalo 79%, (92%).

V krajevnih skupnostih Šentjur — okolica so na nedeljskem referendumu glasovali za novo šolo in izglasovali samopriskpevek v višini 54,47 % udeležba pa je bila 90%, dočim pa so se v trgu opredelili za samopriskpevek 72,2 % s 89% udeležbo. Največjo udeležbo na voliščih pa so zabeležili v krajevni skupnosti Loka pri Žusmu — 97%, za samopriskpevek pa se je odločilo 75% volilnih upravičencev.

Z. S.

POGOSTITEV ZA NAJSTAREJŠE OBCANE — Krajevna organizacija RK je za Novo leto povabila vse občane starejše od 70 let na kulturni program in pogostitev. V programu so sodelovali učenci OS, ansambel Borisa Teržava ter folklorna skupina. Na srečanje je prišlo okrog 80 občanov, ki so se na zakuski prijetno razvili in obudili prenekateri lep spomin iz mladih dni. Tekst in foto: T. TAVČAR

CELJE: NA GRADBIŠČU DVEH OBJEKTOV

Nekaj dni pred sklepom leta se je samoupravna interesna skupnost za izgradnjo objektov posebnega družbenega pomena v Celju odločila za svojevrstno akcijo. Na gradbišču dveh najpomembnejših objektov — družbenega centra pod Golovcem in tehniškega šolskega centra — je povabila predstavnike podpisnikov družbenega dogovora o financiranju teh del. Tako so se predstavniki združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, občinskih skupščin in drugi seznanili s potekom del in seveda z vsemi problemi, ki ta dela spremljajo. Tudi z dejstvom, da nekateri podpisniki dogovora zamujajo z izpolnjevanjem svojih obveznosti.

MB

SPLOŠNA PORABA

V torek, 30. t. m. se bodo na rednih zasedanjih zadnjič v letošnjem letu zbrali delegati vseh treh zborov celjske občinske skupščine. Resolucija o družbeno ekonomskem razvoju občine v prihodnjem letu prihaja tokrat že drugič pred občinsko skupščino. Vrh tega bodo razpravljali o splošni porabi v naslednjem letu, o spremembi odloka o davkih občanov, o možnostih sodelovanja delovnih ljudi in občanov pri upravljanju celjskega živilskega trga in ne nazadnje o krajevnih skupnostih, ki bosta prihodnje leto in 1977. leta prevzeli organizacijo osrednje proslave občinskega praznika. Po

predlogu izvršnega sveta naj bi to bili krajevna skupnost Pod gradom 1976. leta in Strmec 1977. leta.

MB

POLZELA: NOGAVICE TUDI NA TUJE

Kolektiv tovarne nogavic Polzela se uspešno vključuje v stabilizacijska prizadevanja. Njihova uspešnost se kaže v tem, da so ob zmanjšanem uvozu zvečali obseg izvoza. Kljub skrajni neugodni tržni situaciji na svetovnem tržišču bodo letos izvoz povečali za 3 do 4 krat. To seveda ni bilo lahko, pa tudi ne enostavna naloga, kajti ob tem prihodu so se pojavile težave, bodisi zaradi časovnih rokov, bodisi zaradi kakovosti in še marsičesa drugega, vendar so jih uspešno premagali.

Letos bodo v tovarni napeletli 25 milijonov parov nogavic.

TEKST IN FOTO: T. TAVČAR

ŠEMPETER: USPEŠNO LETO

Ob koncu tedna so imeli delovno konferenco tudi kulturni delavci iz Šempetra prvič pod novim naslovom »Kulturno umetniško društvo Svoboda« (prej Delavsko prosvetno društvo).

Iz poročil predsednika je razvidno, da so na kulturnem področju občine Zalec naredili precej. Najaktivnejša pa tudi najuspešnejša sta folklorna skupina in ansambel Borisa Teržava, ki sta širou Slovenije pa tudi Jugoslavije ter zamejstva, razveseljevala s svojimi nastopi. V okviru društva pa

delujejo še druge sekcije med njimi dramska skupina, ki je bila povabljena na revijo amaterskih gledališč, vendar so zaradi tehničnih razlogov sodelovanje odpovedali. Kulturni delavci iz Šempetra so letos obnovili dvorano, ki je s tem postala ena najlepših dvoran v savinjski dolini, vsem krajanom Šempetra pa so izročili v namen tudi prenovljeno knjižnico. Razvidno je torej, da je bilo v letu 1975 veliko delovnih uspehov, prav toliko in še več pa jim želimo, da bi jih imeli tudi v prihodnjem letu.

EDI MASNEC

MOZIRJE: DELEGATI O RAZVOJU V 1976. LETU

Jutri, v soboto, 27. t. m. bo dvanajsta in hkrati zadnja letošnja skupna seja delegatov vseh treh zborov občinske skupščine v Mozirju. Predlog dnevnega reda ima kar devetnajst točk. Sicer pa bo glavna pozornost veljala resoluciji o družbeno ekonomskem razvoju Gornje Savinjske doline v prihodnjem letu.

Beseda bo potekala še o ureditvi skupne veterinarsko higijenske službe na območju občin podpisnic, zatem o medobčinski inšpekcijski službi, o poslovanju gospodarskih organizacij v devetih mesecih letos, o rezultatih javne razprave o predlogu za ukinitvev krajevnih uradov itd. Delegati pa se bodo seznanili še z delom Delavske univerze, s problematiko kmetijstva v občini in drugim.

MB

CELJE

SPREJEM BORCEV

«Tebi, ki si v dneh narodnoosvobodilnega boja z usodo naše Pohorske brigade XI. SNOB Miloša Zidanška združil svoje življenje s svojo vero v zmago in osvoboditev slovenskega naroda, izpričal pogum in ponos nekionjivega borca...» je med drugim zapisano v posvetilu, ki so ga borci slavne Pohorske brigade dobili skupaj s pravkar izišlo knjigo o tej partizanski enoti na sprejemu, ki ga je zanje pripravilo predsedstvo celjske občinske skupščine.

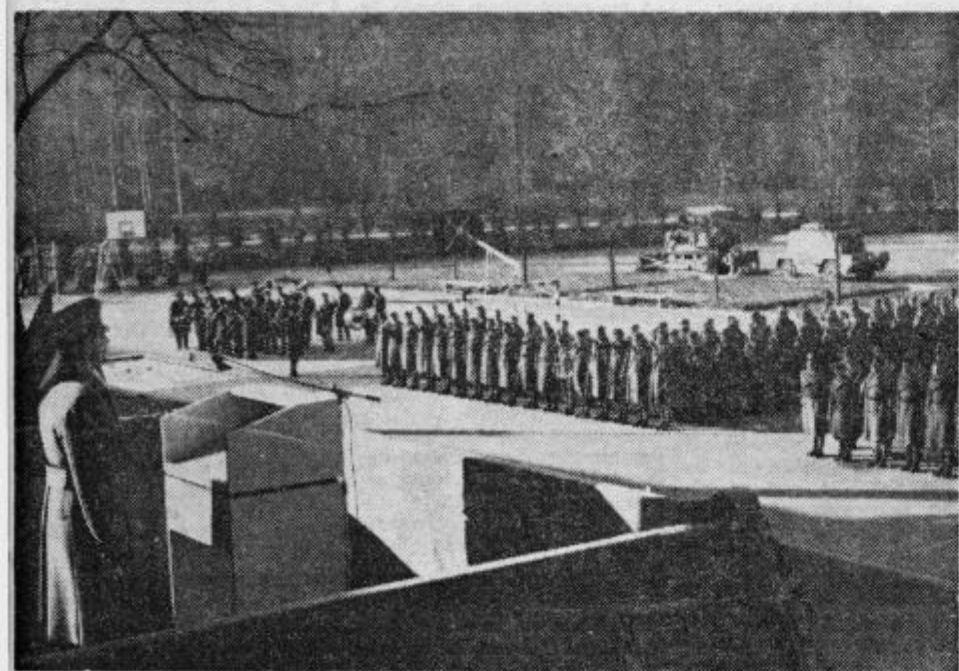
Le enaindvajset borcev te brigade živi še v celjski občini. Večina jih je prišla na sprejem, nekateri so se op-

ravičili. Ob navzočnosti drugih najvidnejših predstavnikov družbeno-političnega življenja v mestu ob Savinji jih je pozdravil podpredsednik občinske skupščine, dipl. inž. Tone Zimšek. Poudaril je, da je predsedstvo celjske občinske skupščine čutilo dolžnost, da ob izidu knjige o brigadi Miloša Zidanška ter v počastitev tridesete obletnice osvoboditve povabi na tovariško srečanje nekdanje borce te brigade, ki živijo v celjski občini in jim podeli knjigo, v kateri je opisan njihov delež v borbi za svobodo, njihovo življenjsko delo. Razen tega je dejal, da mladi ljudje v svojih organizacijah in zlasti v so-

lah podoživljajo slavne dni naše ljudske revolucije in da so zlasti mladinske organizacije in šole veliko napravile za obujanje tradicij NOB. In ko je Tone Zimšek opozoril še na najvažnejše naloge sedanjega časa, zlasti pa na stabilizacijo je poudaril, da bomo to družbeno obveznost izpolnili le tedaj, če se bomo organizirali tako kot so se znali povezati borci NOV.

V imenu borcev Pohorske brigade se je za sprejem in pozornost občinske skupščine zahvalil Miha Petan, za tem pa je tovariško srečanje izzvenilo v obujanje spominov na slavne dni.

MB

Ob dnevu JLA je bila v vojašnici Slavka Slandra v Celju večja slovesnost, ki so se poleg starešin, vojakov in pripadnikov SLO udeležili tudi dijaki celjskih srednjih šol ter predstavniki družbeno političnih organizacij. Po slavnostnem mimohodu edinice celjske garnizije je zbranim vojakom in gostom spregovoril komandant celjske garnizije, podpolkovnik MILAN AKSENTIJEVIČ, nato pa je vojake pozdravil podpredsednik celjske občinske skupščine TONE ZIMŠEK v imenu delovnih ljudi. Svoje pozdrave so pridružil tudi velenjski mladinci.

Starešinam, edincim in vojakom ter pripadnikom SLO so na koncu slovesnosti izročili odlikovanja, ki so jih podpisali predsednik republike, komandant ljubljanske armadne oblasti, komandant zahodno štajerske cone in komandant glavnega štaba SLO ter komandant garnizona.

MST

DAN JLA — PRAZNIK VSEH

Ze od samega začetka, ko je začela nastajati iz malih gverilskih, partizanskih enot je JLA najtesneje povezana z ljudstvom, kakor iz ljudstva tudi izhaja. Toda v zadnjih letih, ko se v okviru SLO razvija in utrjuje obrambna pravica in dolžnost kot del samoupravnega odnosa, ko se utrjuje zavest, da je oboroženo ljudstvo edino resnični steber miru in razvoja — postaja praznik JLA vse bolj širok, ljudski praznik.

LAŠKO

Osrednje proslave ob dnevu JLA so bile v Laškem, Rimskih Toplicah in Radečah. Najbolj je bila svečana in pestra proslava v Rimskih Toplicah, kjer so v pripravah sodelovali tudi aktivni pripadniki JLA. V programu pred nabito polno dvorano so sodelovali pevci iz Rimskih Toplic, učenci osnovne šole in ansambel Jožeta Rusa iz Radeč. Mladina je priredila kviz. Na temo vse o prvi proletarski brigadi. Zmagala je ekipa VZ iz Rimskih Toplic, drugi so bili vrstniki iz laškega zdravilišča.

V Laškem je v programu poleg pevskega zborra sodelovala še godba, v Radečah pa so prav tako nastopali pevci in godbeniki, mladina pa je pripravila še vrsto pestrih točk. V vseh treh omenjenih krajih so bila podeljena priznanja, sporočena so bila napredovanja rezervnih vojaških starešin, v Laškem in Radečah pa so zaprisegli novo skupino mladink in mladincev, ki so kot prostovoljci vstopili v enote SLO.

CELJE

V počastitev dneva JLA sta komandant garnizije in komandant zahodne štajerske cone v Celju priredila sprejem v dvorani Doma JLA. Sprejema so se udeležili številni družbenopolitični delavci iz Celja in širšega območja ter pionirji iz več osnovnih šol iz Celja in Hrastnika.

Zbrane je pozdravil komandant MILAN AKSENTIJEVIČ, ki je predvsem najmlajšim orisal pridobitve ljudske revolucije in poudaril, da bo Armada te pridobitve neomajno branila pred vsakomer. Na sprejemu v domu JLA sta govorila tudi TONE VID-

MAR-LUKA, narodni heroj in VASO STAROVIČ, prvoborec s Sutjeske.

Prisrčno vzdušje pa so na sprejemu naredili pionirji, ki so izvedli kratek kulturni program.

ŠOŠTANJ

Osnovna organizacija Zveze rezervnih vojaških starešin Šoštanj in Kulturna skupnost Velenje sta v Domu kulture v Šoštanju v ponedeljek, 22. decembra pripravili kulturno prireditev v počastitev dneva JLA. S programom so sodelovali Saški oktet, kulturno umetniško društvo Anton Aškerc iz Rudarskega šolskega centra Velenje ter učenci osnovne šole Biba Roček iz Šoštanja. Po prireditvi je bila v avli Doma kulture odprta razstava slikarskih del zdravnika dr. Josipa Markoviča iz Topolšice in predmetnega učitelja Arpada Salamona iz Velenja.

Tako so tudi v Šoštanju s dvema kulturnima prireditvama svečano počastili dan JLA. Razstava v Domu kulture bo odprta do 15. januarja 1976.

V. KO.

VELENJE

Prejšnji petek je velenjska občina praznovala dan JLA še posebno svečano, saj so se v prireditve vključili številni mladinci, pripadniki teritorialnih enot.

Prireditve ob praznovanju 22. decembra so se pričele z otvoritvijo razstave o informiranju o obrambnih pripravah v občini Velenje v avli Skupščine občine Velenje. Pomemben dogodek je bil tudi sprejem 54 mladincev v Teritorialno obrambo občine Velenje pred svečano proslavo v Domu kulture. OK ZSMS Velenje v okviru komisije za

SLO usposablja mladince prostovoljce za vstop v enote TO.

Na proslavi, ki je bila v dvorani Doma kulture, je bilo nad vse svečano vzdušje. Po recitalu in nastopu pevskega zborra ter godbe na pihala so bila številnim posameznikom in organizacijam podeljena priznanja, odlikovanja in pohvale, prečitana so bila napredovanja rezervnih vojaških starešin.

O pomembnosti praznovanja dneva JLA, ki ni več samo praznik naše armade, temveč vseh delovnih ljudi, našega vse-ljudskega odpora, je spregovoril predsednik Zveze združenj borcev NOV tov. IVO GOROGRANC.

AVC

POLZELA

Letošnja osrednja proslava JLA za območje žalske občine je bila na Polzeli. Z ozirom na to, da slavimo 30-letnico osvoboditve in zmage nad fašizmom je bil letošnji praznik še toliko bolj slovesen.

Slavnostni govornik na proslavi je bil komandant občinskega štaba za teritorialno obrambo pri skupščini občine Zalec Ladislav Jerič, ki je med drugim dejal: »Naša armada in oborožene sile se v minulem 30-letnem obdobju razvijali v neločljiv del naše samoupravne socialistične družbe. Pri tem sta ti sili postali neomajna opora pri zagotavljanju miru in varnosti na naših državnih mejah...» Po nastopu moškega komornega zborra iz Celja in čestitke pionirjev OŠ Vere Slander iz Polzele je tov. Ladislav Jerič prebral ukaz, s katerim so posamezniki napredovali, bili pohvaljeni ali prejeli priznanja.

T. TAVCAR

NAPREDOVANJA STAREŠIN JLA

V celjski občinski skupščini so objavili, da so v počastitev 30. obletnice osvoboditve in 22. decembra, praznika JLA izredno napredovali

rezervni majorji v čin rezervnega podpolkovnika: Ludvik BOH, Ivan DIVJAK, Ivan GRABRIJAN, Marjan JERIN, Drago MASLO, Tomo PETROVIČ, Karlo SAGADIN, Vaso STAROVIČ, Jože TANKO in Ante ZUANIC;

rezervni kapetani I. razr. v čin rezervnega majorja: Vinko ANDOLJSEK, Božo BABIČ, Hinko BAJUK, Gabro BOGADI, Vlado BOGATAJ, Stevo CRNKOVIC, Ivan CENDAK, Jože GLAVAN, Bojan GRČAR, Rudolf GRIVIC, Anton GRM, Niko JANKOVIC, Anton JAVORSEK, Anton JUKIČ, Jože KAURIC, Miroslav KLEMENČIČ, Jože KOSMATIN, Ivan KOSIR, Jože KREBS, Anton LAH, Anton MAVRIČ, Stane MAVRIČ, Franc MAVEC, Mirko MUROVEC, Oskar NAGLAV, Metod PAHOR, Miha PETAN, Veljko REPIC, Stanko SELSEK, Adolf SEDLAR, Ignac SIVEC, Stane SOTLAR, Ignac SEGINA, Ciril dr. UMEK in Franjo ZANOSKI.

V čin rezervnega kapetana I. razreda je napredovalo 19, v čin rezervnega kapetana 22, v čin poročnika 3, v čin rezervnega višjega vodnika I. razreda 2, v čin rezervnega višjega vodnika 15 in v čin vodnika I. razreda 137 rezervnih vojaških starešin.

Za delo v splošnem ljudskem odporu sta prejela malo plaketo JLA: Občinski odbor RK Celje in Krajevna skupnost Skofja vas, priznanja pa Šolski center Boris Kidrič, Krajevna skupnost Center in posamezniki: Tilka BASTIČ Jože dr. ČAKŠ, Avgust JAKŠE, Jože KACIČNIK, Igor LOTRIČ, Franc PETAUER, Rudolf ROVAN in Vinko ZAVRŠNIK.

POTRESNO OBMOČJE

NA ZIMO NEPRIPRAVLJENI

Z zaključkom leta so obračun naredili tudi šmarnski »potresniki«. V občini ugotavljajo, da so v glavnem rešili šolski prostor, nedokončana je edina šola v Kristan vrhu, probleme pa imajo tudi s šolo v Smarju pri Jelšah, ki je bila grajena po potresu. Dom počitka je praktično že pokrit, za dokončno izgraditev pa bodo potrebna še znatna sredstva, okoli milijarda in 100 milijonov. Pričakujejo, da bo okoli 500 milijonov prispevala slovenska solidarnost. Tudi v stanovanjski izgradnji je bil dosežen precejšen napredek četudi ne zadovoljiv. Sanirali so približno tretjino stavb, kar pomeni, da so vsakemu tretjemu oškodovancu v občini dali kredit za obnovo ali novogradnjo. To je seveda povzročalo in še povzroča veliko negotovanje občanov. Ni namreč prijetno gledati sosedu s streho nad glavo, sebe pa z razrušeno stavbo in čakati na rešitev.

V letu, ki pravkar mineva, je bilo narejenega veliko manj, kot so v občini pričakovali. Razlogov za to je več, bistvena pa sta predvsem dva (sredstva namreč niso pravočasno pritekala v

občino): premalo je bilo sredstev iz zakona o solidarnostnem združevanju sredstev za elementarne neugode in pa sredstev, ki naj bi jih po sporazumu združevale samoupravne stanovanjske skupnosti, v občini pa bi jih dobili kot izredni premostitveni kredit.

Dejstvo je namreč, da se je sklepanje in sprejemanje dogovorov zavleklo tako daleč, da razen nekaj malega od tih sredstev skorajda ni bilo. Predvsem je velika ovira, da še danes ni izpeljan družbeni dogovor o namenem usmerjanju sredstev iz tega zakona. Trenutno se s tem problemom ukvarja SZDL, ki bo formirala odbor podpisnikov, ta pa naj bi poskrbel za reden dotok sredstev na območje obeh občin, ki jih je prizadel potres. Seveda je zavlačevanje in pa počasnost dotoka sredstev močno vplivalo na realizacijo predvidenega načrta, ki so si ga zastavili na začetku leta.

V Smarju so tudi pričakovali, da bo skozi vse leto na potresnem območju delalo več gradbenih operativ, kot je bilo dogovorjeno z različnimi predstavniki grad-

benih podjetij v Sloveniji. Tudi tukaj je zaškrbalo, saj niti teh ekip ni bilo toliko, kot bi bilo potrebno za rešitev problema. Pohvalno je, da je v veliki meri tudi sama gradbena operativa kreditirala to gradnjo, četudi vemo, s kakšnimi težavami in nelikvidnostjo se otepajo.

Na območju šmarnske občine so doslej dokončali 144 novogradenj in 73 montažnih objektov, v gradnji jih je 58. Sanaciji v tretji kategoriji je začelih 15, končanih pa 69. Reševanje stavb iz četrte kategorije je torej res samo delno. 20 milijonski kredit ki so ga za novogradnjo dobili občani, res ni velika vsota in le malo občanov je na ta način rešilo svoje stanovanjske probleme. Vsi ostali — tako občinska skupščina — bodo morali urediti zadeve z lastnim angažiranjem in z morebitno dodatno pomočjo skupnosti.

Iz IV. kategorije je ostalo nedotakljenih praktično okoli 595 objektov, iz tretje, to je stavbe, ki jih bodo morali sanirati, pa 820 primerov. Vsem naštetim doslej še niso uspeli dati kakršnih koli sredstev.

Vsekakor bo treba v naslednjem letu pravočasno zagotoviti sredstva in natančneje obvestiti ljudi, koliko in kaj se bo gradilo. Skupščina občine Smarje pri Jelšah je sprejela sklep, da se je še letos ali pa v januarju naslednjega leta treba nujno dogovoriti z odgovornimi republiškim forumi, kakšna bo vsota sredstev v prihodnjem letu in pa — normalno —, od kje se bodo ta sredstva zajemala. Skupščina je poleg tega sprejela še drug sklep, namreč, da se poiščejo še drugi možni viri za reševanje potresne problematike, konkretno, sredstva, ki so določena z zakonom o solidarnostni pomoči Banjalčanom, naj se v prihodnjem letu preusmerijo na potresno območje. Zakon za Banja Luko namreč preneha. Le tako bi lahko v bodoče nudili vsem prizadetim občanom ustrezno pomoč ali vsaj minimalno intervencijo. Končna ugotovitev je vsekakor, da je na potresnem območju še vedno premalo storjenega in da stvari prepočasno in včasih tudi neodgovorno potekajo.

MILENKO STRAŠEK

URESNIČEVA- NJE USTAVE

Določila nove ustave globoko posegajo v obstoječe družbene odnose in zahtevajo njihovo nadaljnje revolucionarno spreminjanje. Koordinacijski odbor za uresničevanje ustave pri občinski konferenci SZDL Celje posveča tem vprašanjem veliko pozornost.

Na svojih sanjah je obravnaval vprašanja s področja uresničevanja ustave z vidika spreminjanja in dajanja priporočil. Koordinacijski odbor je že razpravljal o uspešnosti uveljavljanja delegatskih razmerij v občini, o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju, o uvajanju samoupravnih delovnih skupin, o delovanju delavske kontrole, o območnem družbenem dogovoru ipd.

Na prihodnji seji pa bodo razpravljali o ustavnem položaju krajevnih skupnosti in o delovanju splošnih delegacij. Prav tako bo koordinacijski odbor za uresničevanje ustave v prvih dneh novega leta imel na dnevnem redu ob. ravnavo poročil dela sodišč, tožilstva, družbenega pravobranilca samoupravljanja in predlog za ustavno preobrazbo pravosodnega sistema.

Vsekakor pa je še mnogo odprtih vprašanj pri uresničevanju ustave, s katerimi se bo moral ko. ordinacijski odbor soočiti in jih uresničiti. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti delovanju skupščinskega sistema, družbeno-ekonomskemu upoštevanju delavcev, samoupravnim odnosom, družbenemu planiranju ipd. Prvi rezultati dela koordinacijskega odbora so zelo spodbudni.

Seveda pa to vprašanje ne bi smelo biti samo naloga odbora, temveč vseh družbenih dejavnikov, da se aktivno in ustvarjalno vključijo v ta proces.

K. V.

CELJE: OPTIMISTIČNI CILJI

Na zadnji seji komiteja občinske konference ZKS Celje so člani razpravljali o osnutku resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju občine ter o neposrednih nalogah v prihodnjem letu. Dotaknili so se domala vseh področij gospodarstva in družbenih dejavnosti ter izrekli tudi več pripomb v zvezi s predvidenimi nalogami in cilji v prihodnjem letu. Tako so menili, da so predvidevanja v zvezi z investicijski prevet optimistična, saj so načrtovana mimo poslovne politike Ljubljanske, pa tudi ostalih bank. Vprašaliva je tudi sestava investicij, ki nikakor ni v skladu s političnimi dogovori o prestrukturiranju celjskega gospodarstva, zaskrbljujoče pa je tudi dejstvo, da iščejo organizacije združenega dela gospodarski napredek le v novih vlaganjih, ne pa v maksimalnem izkoristku že obstoječih kapacitet. Resolucija bi morala jasneje opredeliti naloge tudi na področju stanovanjskega gospodarstva, kadrovske politike, družbene prehrane in izvozne politike, so menili člani komiteja. Izpostavili bi morala črte nekaterih že dogovorjenih in zastavljenih akcij, kot so akcija za stabilizacijo gospodarstva in uvajanje celodnevne osnovne šole, ter celovite obravnavati naloge, ki so jih za prihodnje obdobje sprejele družbenopolitične organizacije in skupščina občine Celje.

Vsa stališča in pripombe v zvezi s osnutkom resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju celjske občine v prihodnjem letu so člani komiteja posredovali tudi na seji predsedstva občinske konference SZDL, ki je bila v sredo v Celju.

D. S.

LETNI DROBNOGLED

GOSPODARSKA OBMOČJA

Na gospodarska gibanja v letu je vplivalo več dejavnikov, predvsem pa nekoliko manjši obseg proizvodnje od predvidenega, manjše povpraševanje tako na domačem kot tudi na tujem trgu, gibanje cen in poostreni pogoji gospodarjenja. Cene in življenjski stroški so v I. polletju hitro rastle v III. trimesečju pa so se precej umirile.

Po podatkih službe družbenega knjigovodstva se je gospodarska aktivnost v 1975 letu tako na nivoju SR Slovenije kot tudi na nivoju celjske regije zmanjševala. Zato smernice gospodarskega razvoja in obravnavanem obdobju niso bile v celoti dosežene. Odstopanja od planskih predvidevanj se kažejo predvsem v počasnejši rasti družbenega proizvoda, v zmanjšanju deleža sredstev za reprodukcijo (ostanek dohodka in obračunana amortizacija) v družbenem proizvodu ter v relativno precejšnjem porastu sredstev za osebno, splošno in skupno porabo.

V obravnavanem obdobju je porasel celotni dohodek gospodarstva celjske regije za 32 odstotkov, kar je za en indeksni poen več kot v SR Sloveniji. Najbolj ga je povečalo gospodarstvo občine Laško za 38 odstotkov, Slovenske Konjice za 36 odst., Celje za 34 odstotkov in Zalec za 32 odstotkov, medtem ko se je v ostalih občinah gibal stopnja rasti pod povprečjem.

Kljub ugodnejšemu povečanju celotnega dohodka celjske regije so se, zaradi večje zmanjšanja ekonomičnosti in večjih izgub pri nekaterih organizacijah združenega dela, gibal družbeni proizvod in finančni rezultati pod republiškim povprečjem. Družbeni proizvod se je v celjski regiji povečal za 24 odstotkov (v SR Sloveniji za 25 odstotkov), vendar je bil, če upoštevamo porast cen, na obeh nivojih realno pod ravnijsko obdobja lani. Na majhno rast družbenega proizvoda je v precejšnji meri vplival poostren popravek terjatev (lani terjatev starih nad 90 letov nad 45 oziroma v trgovini nad 30 dni). Po-

pravek finančnega rezultata iz naslova terjatev se je povečal za več kot šestkrat, njegova udeležba v družbenem proizvodu pa od 1,1 odstotka na 5,6 odstotka. Če ta vpliv izločimo, bi znašala stopnja rasti družbenega proizvoda celjske regije 29 odstotkov.

Zaradi poslabšanja finančnih rezultatov in poostrene popravka finančnega rezultata iz naslova terjatev, niso bila v celoti dosežena z resolucijo predvidena razmerja delitve družbenega proizvoda niti na regijskem, niti na republiškem nivoju. Sredstva za osebne dohodke so rasla znatno hitreje (v regiji-indeks 135) od družbenega proizvoda (v regiji-indeks 124), medtem ko bi morala rasti počasneje, udeležba

sredstev za reprodukcijo v družbenem proizvodu, (ostanek dohodka in obračunana amortizacija), za katero je bilo predvideno povečanje, pa se je v celjski regiji zmanjšala od 36,4 odstotka na 30,6 odstotka, na nivoju republike pa od 35,4 odstotka na 31,9 odstotka.

Reprodukcijska sposobnost gospodarstva se je na celjskem območju zmanjšala; za reprodukcijo je bilo formiranih nominalno sicer 6 odstotkov več sredstev, vendar je bila njihova realna vrednost znatno pod nivojem lanskega leta. Sredstva za razširjeno reprodukcijo pa so se tudi nominalno zmanjšala za 5 odstotkov. Primerjavo kazalcev uspešnosti poslovanja med regijo in republiko prikazuje naslednja tabela:

Kazalec	— v din			
	— indeks I—IX. 1974 = 100		Celjska regija SR Slovenija	
	I—IX 1975 Ind.	I—IX 1975 Ind.		
Produktivnost (družbeni proizvod na delavca)	80.198	116	81.828	120
Ekonomičnost (celot. doh. na 100 din porabljenih sred.)	122	98	122	99
Rentabilnost (sred. za razširitev reprodukc. na 100 din vloz. poslov. sred.)	6,54	71	7,48	85
Akumulativnost (sred. za razšir. reprodukc. na delavca)	17.020	88	19.302	104

V devetmesečnem obdobju so na območju celjske regije zelo porasle izgube (indeks 334), medtem ko so se na republiškem nivoju znižale (indeks 96). Na povečanje izgub je vplivala precej večja zguba pri organizacijah združenega dela Cinkarna Celje — TOZD Titana dioksida in Gorenje Velenje — TOZD štedilniki, na kateri je odpadlo kar 52,1 odstotka celotne izgube regije.

Zaposlovanje je potekalo ekstenzivno (v regiji je znašala stopnja rasti 7 odstotkov, v republici 5 odstotkov), saj je poraslo bolj kot je bilo predvideno, medtem ko se je produktivnost, ob upoštevanju stopnje inflacije realno zmanjšala tako v regiji kot tudi v republici.

Povprečni osebni dohodki

so znašali v gospodarstvu celjske regije 3112 din in so bili nekoliko pod republiškim povprečjem; na obeh nivojih pa so porasli za 28 odstotkov. Ob upoštevanju porasta življenjskih stroškov (v SR Sloveniji 27,3 odstotka) so se realni osebni dohodki povečali za cca 0,7 odstotka. Po republiškem družbenem dogovoru o delitvi dohodka, osebnih dohodkov ter sredstev za splošno skupno porabo, so lahko povečale osebne dohodke preko rasti življenjskih stroškov le tiste organizacije združenega dela, ki so povečale produktivnost ali izboljšale delitve dohodka v dobro skladu. V devetmesečnem obdobju je kršilo ta dogovor 75 temeljnih organizacij združenega dela.

Za osebno, splošno in

skupno porabo predvideva družbeni dogovor, da morajo rasti 10 odstotkov počasneje od družbenega proizvoda. To razmerje je bilo na nivoju republike dokaj doseženo, na nivoju regije pa je precejšnje odstopanje, saj je znašala stopnja rasti vseh treh oblik porabe 36 odstotkov, družbenega proizvoda pa 24 odstotkov oziroma 29 odstotkov, če izločimo vpliv poostrene popravka terjatev.

Organizacije združenega dela niso imele večjih težav z likvidnostjo, vendar pa nekateri podatki (večji obseg prejetih sodnih sklepov in akceptnih nalogov in zmanjšanje sredstev na širo računih) kažejo na slabšanje likvidnosti v regiji, medtem ko so na republiškem nivoju že izboljšuje. Na slabšanje likvidnosti so vplivali predvsem slabši finančni rezultati, majhen porast kreditov za obratna sredstva (indeks 133) in realitno precejšnje povečanje zalog gotovih izdelkov ter trgovskega blaga (indeks 155). Ta podatek tudi kaže, da so imele nekatere organizacije združenega dela težave s prodajo svojih izdelkov. Terjatve do kupcev so porasle sicer dokaj zmerno (indeks 119), vendar je njihov obseg precejšen, saj precej presega doseženi dohodek gospodarstva.

Do konca tega leta morajo organizacije združenega dela pokriti poprečne letne zaloge s trojnimi viri obratnih sredstev. V nasprotnem primeru bodo investicijsko nesposobne, oziroma bodo lahko uporabljene za investicijska vlaganja le 50 odstotkov amortizacije. Ob koncu leta je izkazovalo v regiji 76 temeljnih organizacij združenega dela primanjkljaj trojnih virov obratnih sredstev v skupni višini 249.126 tisoč din. Preko polovice tega zneska (59,8 odstotka) je odpadlo na občino Celje; večjo udeležbo v skupnem primanjkljaju pa je izkazovalo še gospodarstvo občine Smarje (10,7 odstotka) in Mozirje (7,3 odstotka).

tem saldov stopamo v prihodnje leto.

FRANCE PREPADNIK

ŽALSKI IZVRŠNI SVET

O OPEKARNI IN SCHMIDTU

Na seji Izvršnega sveta skupščine občine Zalec, ki je bila minuli petek so uvedoma govorili o programu za sanacijo TOZD Opekarna Ložnica in POZD Schmidt Zalec.

Opekarna Ložnica se je znašla v hudih težavah, ki so se začele ob naftni krizi, saj se je mazut podražil kar za petkrat pa tudi sicer je proizvodni proces v tej opekarni izredno zastarel, tako da ni mogla realizirati proizvodnje kot bi jo morala. To je morda deloma tudi odraz tega, da je bil razvoj ložniške opekarnе vsekmoli takorekoč samorastniški, v opekarno pa tudi niso kaj posebnega vlagali. Ni dvoma, da ta opekarna v primeri z ostalimi v Sloveniji močno zaostaja.

Ob koncu devetih mesecev letošnjega leta, je imela opekarna 45 starih milijonov izgube. Snacijski program, ki so ga že izdelali predvideva nekaj manj kot milijardo dinarjev potrebnih sredstev. S tem bi uskladili potrebne

proizvodne kapacitete ter podvojili proizvodnjo opeke. Izvršni svet je na svoji seji sprejel sklep, da dobi opekarna 150 starih milijonov kratkoročnega kredita in to z vračilom do 1. februarja prihodnje leto. Na ta način so preprečili postopek stečaja in omogočili normalno poslovanje v mesecu decembru in januarju.

Eden izmed sklepov je bil tudi ta, da mora OZD KIL Ljuboje do konca januarja pripraviti kvalitetno dolgo-

ročno rešitev razvoja TOZD Opekarna Ložnica in to v eni izmed panog izven dosežanja proizvodnje.

Ce tega ne bo storila, predlaga Izvršni svet, da se opekarna priključi k Minervi iz Zabukovice, ki bo takoj uvedla nov proizvodni program.

V zvezi z rešitvijo vprašanja POZD Schmidt iz Zalca so sprejeli sklep, da se priključi k Sigmii Zalec in to do 31. decembra letošnjega leta. Sigma bo del svojega proizvodnega programa prenesla na sedanji POZD Schmidt in poskrbela za normalno odvijanje delovnega procesa, poleg tega pa bo poskrbela tudi za izplačilo osebnih dohodkov delavcev za mesec november.

V nadaljevanju petkove seje Izvršnega sveta žalske občinske skupščine so govorili še o osnutku odloka o izgradnji in vzdrževanju zaklonišč, o spremembi zazidalnega načrta stanovanjske soseske Vrt Petrovče ter o predlogu družbenega dogovora o enot-

ni organizaciji in izvedbi no-

voletnega praznovanja otrok. Za tem sta sledili še dve točki dnevnega reda. Govorili so o načinu oblikovanja cen za stanovanja ter o financiranju gradnje tehniškega centra v Celju.

JANEZ VEDENIK

VSEM BRALCEM

KOLEDAR BOMO
PRILOŽILI V
PRIHODNJI ŠTEVILKI
NOVEGA TEDNIKA
V ČETRTEK
8. JANUARJA

SREČNO
IN ZADOVOLJNO
NOVO LETO

UREDNIŠTVO
NT — RC

OBMOČJE

ENOTNA INŠPEKCIJA

Pobuda o ustanovitvi enotnega inšpekcijskega organa za vse občine celjskega območja je dobila novo podporo tudi na zadnji seji sveta občin te regije. Kot vse kaže, zdaj tudi pri Velenju in Zalcu ni več zadržkov, vse ostale občinske skupščine so že prej soglašale z ustanovitvijo takšnega organa. Sicer so še sklenili, da naj bi do formiranja enotne inšpekcijske službe prišlo prvega julija prihodnje leto in ne prvega januarja, kot je bilo prvotno mišljeno. Podaljšani rok za končno in ne postopno ustanovitev enotnega inšpekcijskega organa pa bo posebna delovna skupina izkoristila za rešitev vseh organizacijskih, tehničnih, vsebinskih in tudi kadrovskih vprašanj.

V dosedanjem razpletu pogovorov so tudi sklenili, da občinskih davčnih inšpekcij ne bodo vključevali v ta enotni regijski organ.

Zadnja seja sveta občin celjskega območja je nadalje potrdila delo okoli vsklajevanja davčne politike. Tudi ta pot je naltela na močno podporo. In tako se tudi na tej relaciji vidi, da dobiva enotna regijska politika že svoje prve konkretne oblike. Prepričani smo, da tudi v praksi in ne samo na sejah občin. Vsklajena davčna politika na celjskem območju bo prav gotovo odpravila vprašanja, ki so bila zdej več kot očitna.

Izredno razgibana je bila razprava okoli financiranja krajevnih skupnosti. Pogledi so različni pa tudi praksa. Na koncu je vendarle prevladovalo stališče, da naj bi temeljne oziroma sploh delovne organizacije odvajale za vsakega zaposlenega po dvesto dinarjev krajevnih skupnosti, kjer tak član delovne skupnosti živi. V praksi bo to bržčas tako, da se bodo ta sredstva zbirala na posebnih občinskih računih in šele zatem odvajala krajevnim skupnostim. V okviru občin in med krajevnimi skupnostmi bo moč uveljaviti tudi solidarnostno preklvanje dela teh sredstev, da bi tako tudi tiste krajevne skupnosti, ki imajo manjše število zaposlenih krajanov, dobile vsaj najnujnejša sredstva za reševanje svojih nalog.

Na tapeti je bila tudi poslovna politika Ljubljanske banke oziroma njene podružnice v Celju. S tem pa se obravnava tega vprašanja ni končala, saj bo podružnica Ljubljanske banke v Celju sklicala še razgovore za posamezna območja znotraj regije, tako za Celje, Kozjansko itd.

Svet občin celjskega območja je zavrnil podpis dogovora o sofinanciranju izgradnje letališča v Mariboru. Ugotovili so namreč, da to vprašanje ni vsklajeno med občinami in da tudi podrobnejši pogledi v ekonomičnost naložbe niso znani.

Na seji, ki je bila v sredini prejšnjega tedna, so soglašali z imenovanjem dipl. inž. Toneta Zimška za direktorja zavoda za napredek gospodarstva v Celju.

MB

GRADNJA ZDRAVSTVENIH DOMOV NA KOZJANSKEM

POCENITI GRADNJE

Oktober 1974 je bila večja delegacija republiške zdravstvene skupnosti na območju občin Šmarje pri Jelšah in Sentjur, ki si je ogledala objekte, potrebne za opravljanje zdravstvene službe, to je zdravstvene domove. Takrat je skupnost sprejela sklep, da se prično graditi zdravstveni domovi na Planini pri Sevnici, v Kozjem, Smarju in Podčetrniku ter da bodo iz posebnega solidarnostnega sklada za to dodeljena tudi ustrezna sredstva.

Vsi štirje objekti so že v gradnji. Pri tem sicer prihaja do raznih zapletov, vzrok je predvsem finančnega značaja, tu in tam občani tudi negotujejo, zato smo zaprosili za razgovor direktorja regionalnega zdravstvenega doma v Celju, dr. Joška Majhna.

NOVI TEDNIK: »Menimo, da je bil pomemben argument pri odločitvi, da se začne graditi ti objekti ne le zastarelost teh stavb pač tudi potres, ki je pustil po obeh občinah?»

DR. JOSKO MAJHEN: »Potres je izredno poškodoval prostore, v katerih dela zdravstveni dom Podčetrnik pa tudi sicer so bili vsi objekti slabo in nefunkcionalno grajeni in je bilo le malo potrebno, da so postali neuporabni za primerno zdravstveno varstvo občanov.»

NOVI TEDNIK: »Od kje boste konkretno črpali sredstva za gradnjo in koliko bodo po predračunu veljala?»

DR. JOSKO MAJHEN: »Solidarnostni sklad republiške zdravstvene skupnosti je na kazal iz sredstev za leto 1974 823 milijonov. Obenem je regionalna zdravstvena skupnost sprejela sklep, da bo k tem sredstvom, torej k 67 % prispevala preostalih 33 %. S temi 823 milijoni smo pričeli graditi, v letu 1975 pa zaradi prispevne stopnje, ki je manjša, kot so jo prvotno odobrili na zborih delavci, regionalna zdravstvena skupnost ni mogla izvršiti svoje obveze. Zato torej težave z že začetimi gradnjami.

NOVI TEDNIK: »Nedolgo tega je bila v Šmarju pri Jelšah posebna seja, kjer so bili predstavniki občinskih forumov, zdravstvenih domov, regionalnega zdravstvenega doma in drugih, na kateri ste razpravljali o problematiki gradnje. Vemo, da ste sprejeli nekaj zelo pomembnih sklepov. Pri tem merimo predvsem na pocenitve gradenj!»

DR. JOSKO MAJHEN: »Dogovorili smo se, da ima prioriteto glede na potrebe zdravstvene postaje Podčetrnik. Glede pocenitve pa stedeče: projekti, ki jih je pripravil Medico engineering TOZD Klinične bolnice Ljubljana, so izredno lepi, a tudi zelo dragi. Mi se sicer zavedamo, da bi radi kar najlepše, vendar je glede na to,

da realizacija teh objektov zavisi od sredstev solidarnostnega sklada republiške zdravstvene skupnosti in regionalne zdravstvene skupnosti Celje treba biti skromen in izkoristiti vse možnosti, ki obstojajo, da objekte pocenimo. Pocenimo pa tako, da ne bi prišlo do zmanjšane funkcionalnosti objektov. Ta pocenitev velja le za materiale, ki so zaobseženi v gradnji, na drugi strani pa so to nekateri posegi v gradbeno sfero objektov. Le ti so predmet dogovorov med projektantom in gradbenimi strokovnjaki. Izvzeti je treba prizidek k zdravstvenemu domu v Šmarju, kjer ne gre za večjo stvar. Prizidek je že pod streho, tretja faza je že končana, gre le za dovršitev del v vrednosti 150 milijonov starih dinarjev.

NOVI TEDNIK: »Prednost je torej dobil Podčetrnik, glede števila pacientov pa najbrž prednjači Zdravstvena postaja Kozje?»

DR. JOSKO MAJHEN: »V najbolj kritičnem položaju je vsekakor Podčetrnik, ki pa prav tako kot Kozje nima svojega stalnega zdravnika. Vemo, da z samo gradnjo vprašanje kadrovske zasedbe ne bo rešeno. S tem pa seveda ni rešeno, da bi hoteli z gradnjo ostalih objektov zavlačevati. Odločiti smo se pač morali, kje bomo gradili hitreje in kje je mogoče vsaj malo počakati glede na manjkajoča sredstva. Regionalna zdravstvena skupnost Celje pač ni mogla prispevati svojih 33 % sredstev za leto 1975, niti nismo dobili nobenih sredstev, odnosno sedaj po dodatnih prošnjah 102 milijona posojila, tako da s tem lahko zagotovimo, da se gradnje ne ustavijo. Tempo gradenj je zaradi denarnih problemov seveda nekoliko upočasnen. Upoštevati je treba še dodatno zahtevo Zdravstvenega doma Kozje po novih prostorih. Postaje namreč ne bodo gradili po povsem originalnem projektu, ampak je predvidena še lekarniška postaja. Tudi se je gradnja postaje glede na zahteve občanov pomaknila nekoliko metrov v severno pobočje, s tem pa so se pred projektante postavile nove zahteve in dodatno projektiranje. Od tod torej dosti poznejša gradnja v Kozjem.»

NOVI TEDNIK: »Kdaj bodo vse navedene gradnje kljub problemom, ki ste jih navedli, končane?»

DR. JOSKO MAJHEN: »Prvotno smo predvidevali, da bomo končali gradnjo konec leta 1976 ali v začetku 1977 z možnim zapoznitvam glede opreme, to pa je spet odvisno od razpoložljivih finančnih sredstev. Najbrž bodo objekti končani konec leta 1977 ali v začetku 1978.»

RAZGOVOR PRIREDIL MILENKO STRASEK

Tudi Celjska koča čaka na smučarje...

OCENA SEZONE

852.400 NOČITEV

Po dosedanjih nepopolnih podatkih do konca meseca novembra in z oceno za mesec december je bilo letos na širšem celjskem turističnem območju skupaj 852.400 nočitev, kar je za 6,4 odstotka več kot lani. Od tega je bilo 685.800 nočitev domačih gostov (7,4 odstotka več) in 166.000 nočitev inozemskih gostov (3,2 odstotka več kot lani).

S temi rezultati nismo najbolj zadovoljni, saj so slabši od jugoslovanskega in nekako na slovenskem povprečju. Očiten je zastoj na področju inozemskega turizma, predvsem v Celju, na Dobrni, v Laškem in v Gornji Savinjski dolini. Z domačim turizmom smo lahko še kar zadovoljni, čeprav smo pričakovali nekaj več.

Ko smo se tako seznanili z najpomembnejšimi rezultati, bi bilo prav, da se ozremo še po vzrokih. Najprej naj zapišemo, da smo resno računali, da se bo v drugem polletju vključilo v naša turistična dogajanja zdravilišče Laško s svojimi novimi kapacitetami. Žal, še do danes ne vemo, kdaj bo otvoritev novega zdraviliškega objekta. Da ni napredka na Dobrni, je razumljivo: objekti so zastareli in do skrajnosti izkoriščeni. Premajhne zmogljivosti so na voljo v Celju in v Velenju, kjer tudi v bodoče ni kaj pričakovati. Tudi v Atomskih toplicah brez novega objekta ne bo napredka. In končno smo imeli tudi deževno poletje, ki je škodovalo predvsem gornjesavinjskemu turizmu. In če damo še to, da smo v Rogaški Slatini pričakovali le nekaj več, smo v glavnem našli vse pomembne vzroke, da je bilo nočitev nekaj manj kot smo jih predvidevali.

Če želimo v naslednjih letih z našim turizmom napredovati, potem bo treba zagotoviti precej intenzivnejšo propagando, za kar pa so potrebna tudi sredstva, predvsem pa nove prenočitvene kapacitete še zlasti v Celju, na Dobrni, v Velenju, Atomskih toplicah in v Laškem. S kapacitetami, kakršne imamo danes pa bistvenega povečanja števila nočitev ne moremo pričakovati.

Pa še to: z urejevanjem statističnih podatkov imamo precejšnje težave, saj nam jih Statistični zavod Slovenije posreduje z dvomesečno zamudo. In tako bomo podatke za 1975. leto prejeli šele na začetku marca prihodnje leto.

PROP. ZORAN VUDLER

LJUBNO

ENEMU ZA VSE

Letošnje priznanje naj boljšega in najbolj marljivega turističnega delavca na širšem celjskem območju je dobil STANKO MIKLAVC, predsednik turističnega društva na Ljubnem ob Savinji.

»Moram reči, da se ga nisem nadejal. To ni izraz skromnosti, marveč spoznanje, da en sam človek v tej pisani verigi turistične dejavnosti praznoprav nič ne pomeni. Seveda pa moram reči, da sem ga vesel, saj je to tudi priznanje našemu društvu, vsem, ki z menoj vred nismo šteli ur, ki smo jih žrtvovali za skupno stvar.»

Ko je celjska turistična zveza utemeljila to priznanje, je med drugim poudarila, da gre za dolgoletno delo na turističnem področju, da gre za uspehe pri organizaciji tradicionalne turistične prireditve na Ljubnem ob Savinji, za flosarski bal in prav tako za uspešno povezavo vseh interesov, ki se srečujejo v turističnem dogajanju.

»Kako ocenjujete dejavnost društva, ki ga vodite?»

»Najbrž bi moral to oceno izreči kdo drug. Toda, ker ste vprašanje zastavili meni, naj poudarim, da smo povsem uspeli v organizaciji flosarskega bala. Ta prireditve, že skoraj na koncu naše glavne sezone v dolini, se je močno uveljavila in vsako leto privablja veliko število ljudi. Bal je v resnici delo, na katerega smo ponosni. Nekoliko drugače pa je z izvrševanjem drugih nalog. Naj povem, da bomo morali, še veliko napraviti, da bomo turiste, ki prihajajo v naš kraj bolje seznanjali z vsem, kar moramo vedeti. Pogrešamo namreč društveno recepcijo in vse,

kar je vezano na delo takšnega urada. To ni majhno. Zaradi ljudi, turistov pa je zelo odgovorno.

Če že govorim o našem delu, naj še dodam, da smo uspeli z očiščenjem struge Savinje od Kolenčevega jezua do bazena. S tem pa smo dosegli tudi pogoje za ponovno ureditev kopalnega bazena.

Pomembno delo smo opravili tudi s sestavo novih društvenih pravil. V njih smo namreč potrdili našo dosedanja pot, to pa je tesno povezavo z vsemi društvenimi organizacijami na Ljubnem ob Savinji, s krajevno skupnostjo itd. Le tako, se z združenimi močmi bomo lahko uspešno rešili vsa vprašanja.

Precej naporov nas še čaka za zaželeno ureditev našega prireditvenega prostora, Vrbja. Ta dela so nujna tudi zaradi flosarskega bala.

S tem pa nalog, ki so vezane na delo turističnega društva na Ljubnem ob Savinji ni konec. Turistični delavci na Ljubnem se jih zavedajo. To pa je bilo jamstvo, da bodo uspeli! M. B.

NOVOLETNO SREČANJE

PRINAŠAJO SREČO

Edvard Kovačič je verjetno med najstarejšimi v celjski regiji, ki opravlja poklic dimnikarja. To je torej tistega moža v črni obleki in ponavadi na kolesu, ko ga zagledamo pa se primemo za gumb in si nekaj mislimo, kajti pravijo, da dimnikarji prinašajo srečo...

»Morda je res, saj smo že velikokrat posredovali, da ni prišlo do požara. Veste, včasih je bilo mnogo huje, kot danes, ko je že skoraj vse urejeno. Prej pa so bile stare hiše z neustreznimi dimniki in podobnim. Ko smo hodili ometat smo ljudem svetovali, kaj naj naredijo, da ne bi prišlo do požara. In v tem je kaneček resnice, da vnosimo tudi srečo.»

Edvard Kovačič je dimnikarski mojster in vodja enote dimnikarskega podjetja Ravne na Koroškem

s sedešem v Zalcu. Ze leta 1938 se je šel učiti »črnege« poklica. Najprej je bil za to določen brat, nato pa je šel on. Učil se je v Smarju pri Jelšah, tam tudi izučil in nato začel s sorazmerno težavnim poklicem. Zjutraj je bilo treba zgodaj vstajati, oprema ni bila primerna, stare hiše s starimi dimniki, mrz in sneg in dež pa sončna pripeka. Mojster Kovačič rad pove, da je bilo takrat pravzaprav hudo, danes pa je vse drugače. Boljše!

»Ko sem se učil je moral oče za mene plačevati, delali smo po 12 do 14 ur dnevno, dopustov nismo poznali. Danes je pa ravno obratno, seveda na bolje.»

Potem pripoveduje, kako so včasih dimnikarja zlasti radi sprejemali okoli Novega leta. Prinesel jim je koledar, ki jim je

bil skoraj edino vodilo skozi vse leto. »Prvi dimnikarski koledar smo pri nas izdelali že leta 1920, kolikor se dobro spominim. No, in za koledar, ki smo ga prinesli, smo dobili klobaso...»

Edvard Kovačič nato ugotavlja, da se kljub izboljšanim delovnim pogojem danes ljudje zelo neradi odločajo za ta poklic. Še najraje gredo v črno dimnikarsko obleko fantje iz okolice Krapine. »Je pač tako, da vsak raje dela v lepši obleki, kot je črna, vendar v naši knjigi Dimnikar je med pravili tudi to: če si v delovni obleki, vedno pomisli, da ta obleka pa čeprav je sajasta, zahteva dolžnosti in dostojanstvo.»

Zdaj se v njihovem poklicu dogovarjajo, da bi jim glede na težavnost odobrili bonificiran delov-

ni staž. »Vse kaže, da bo do tega prišlo že v prvi polovici prihodnjega leta, kar bo za nas vse, ki opravljamo ta poklic, velika pridobitev. Vse skupaj pa naj bi veljalo od leta 1945 dalje.»

Naš sogovornik pa ni samo vezan na zahtevno delovno mesto, ampak najde še vedno dovolj časa za delo v žalskem gasilskem društvu. »Saj je oboje povezano. Mi smo pravzaprav tisti, ki skrbimo za preventivo, da bi kasneje gasilci imeli manj dela.»

Takšen je Edvard Kovačič, dimnikarski mojster iz Zalca, ki poklic, ki prinaša srečo, opravlja že 37 let. In pravi, da ga tudi v prihodnje. Kdor je s tem zastrupljen, verjetno resnično ne more drugače. Takšen pa je tudi Edvard Kovačič.

TONE VRABL

V novo specializiranem odprtem gostinskem lokalu »Gril bar pod obokom« prirejam silvestrovanje.

Večerja je sestavljena iz jedil na žaru. Cena znaša 160,— din na osebo. Stereo glasba in igra svetlobe. Rezervacije sprejemamo na tel. št. 22-921 in 22-403. Se priporoča kolektiv TOZD »Majolika«.

OB KONCU LETA ŽENSK

SPREGOVORILE
SO VSE
RASE

Ob emblemu — silueti ženske glave brez ust — simbolu ob letošnjem mednarodnem letu žensk, se je vredno zamisliti. Pa ne zato, ker se je ponavljal na panjih, značkah in zdovih mest, kjer so se zvrstili kongresi, marveč zato, ker so ta simbol ženske same zrušile, ko so spregovorile v imenu vseh narodnosti in ras sveta. Na kongresih se je letos zvrstilo preko dva tisoč delegatki in gostov, ki so razpravljali o različnih temah. Pri tem so se srečevali različni nazori in lestvica razmišljanja je bila tako pestra kot udeležba žensk iz vsega sveta. Žene južnoafriških narodov se borijo še za osnovne in človečanske pravice, žene moderne civilizacije pa za drugo skrajnost — popolno emancipacijo.

Naši jugoslovanski delegatki so prisluhnili povsod, kamor je prišla. Posebno zanimanje je vzbudil naš samoupravni socialistični sistem, ki daje z novo ustavo možnost delovnemu človeku razpolagati s sredstvi, ki jih je ustvaril.

To so bili odmevi na mednarodno leto žensk, ki se izteka. Z upanjem, da vse izrečene misli, različne, a vse bogate po vsebini, ne ostanejo na papirju. Naše žene imajo možnosti, da se upanje uresniči, ker veliko je že doseženega. Kaj ni napredek že to, da se ne borimo več za enakopravnost z moškimi spolom, ampak za vlogo in mesto v družbi, kjer delamo in živimo? Enakost je priznana in z delom potrjena, od žena samih pa je odvisno, koliko jo uporabijo in koliko predvsem zmorejo moči zanjo. Resnici na ljubo povedano — enakopravnost bremeni, od vsake posameznice pa je odvisno, koliko bremena zmore in ga nosi dalje iz roda v rod.

Kali so pognale med vojno in žito je pri nas z leti zorelo. Kdaj bomo našo, čisto svojsko njivo, kjer zorijo pestiči in brazde, poželi in povezali v skupen snop, pa je vprašanje dolgih dni, morda let. Vietnamski pregovor pravi, da zraste drevo v desetih letih, človek pa rabi za to sto let. In če že govorimo o skupni rasti ženskega in moškega spola, potem začnimo pri medsebojnih odnosih, pri spremembah, ki jih je potrebno vnesti v te odnose, kajti tu so posejana šele prva semena.

Nit te temeljne rdeče misli se je vlekla skozi vsa letošnja leta žensk in je enako aktualna za afriško ženo kot za emancipirano s severa. Na jeziku so jo imele žene vseh ras in na široko so o njej spregovorile ter demantirale lastni emblemi. ZDENKA STOPAR

MLADI DELEGATI

PREMALO USPOSOBLJENI

Ko ocenjujemo pokongresno dejavnost mladine, ne moremo mimo vprašanja njene angažiranosti v delegatskem sistemu.

Tokrat se je ZSMS z večjimi izkušnjami in bolj motivirano vključila v volitve. To dokazuje tudi podatek, da je v Celju mladina zastopana v delegatskem sistemu kar s 30 %.

Iz tega bi sledilo, da so prisotni na vseh področjih družbenega odločanja. Žal pa ne moremo biti zadovoljni z rezultati. Velik odstotek zastopnosti mladih še ne pomeni dejansko vključitev v delegatski sistem, njihovo aktivnost in prispevek k dogovarjanju in odločanju.

Prvo vprašanje, kateremu velja posvetiti večjo pozornost je, ali so mladi delegati dovolj usposobljeni, da zastopajo stališče ne samo ZSMS, temveč cele mlade generacije. To še posebej velja za tiste, ki so v delegacije prišli bolj po ključu in za katere ne moremo z zagotovostjo trditi, da so resnični poznavalci širših interesov mladih.

Tu bo prav gotovo potrebno mnogo prizadevanj, ki pa niso samo neka mladinska posebnost. Saj je resnično zagotovitev delegatskih odnosov vprašanje, ki se postavlja pred vsa družbo.

K temu je potrebno dodati še spoznanje, da se zelo malo mladih delegatov ude-

ležuje sej občinske skupščine oz. SIS. Še manj pa se pojavljajo kot ustvarjalni udeleženci s prenosom izoblikovanih stališč, razprav, predlogov in pripomb. Takšna ocena bi približno veljala tudi za njihovo udeležbo in angažiranost v samoupravnih organih TOZD in krajevnih skupnostih.

Ne trdim, da bi se moralo v enem letu pojaviti vseh 30 % izvoljenih mladih delegatov, vendar pa s takšnim številom in delom, kot ga opažamo doslej, nikakor ne moremo biti zadovoljni.

Kvalitetne spremembe pri delu mladih v delegatskem sistemu nastajajo tako počasi, da mladi generaciji tudi v bodoče ne zagotavljajo

večjega vpliva pri reševanju številnih vprašanj.

Za spreminjanje takšnega stanja bo potrebno uporabiti vse možne oblike dela in usposabljanja. ZSMS Celje bo morala v prihodnje več pozornosti posvečati delu in usposabljanju mladih delegatov ter konkretnih dogovorov za njihovo večjo vlogo v delegatskem sistemu. Vendar pa pri teh prizadevanjih mladina ne sme ostati osamljena.

Temeljita analiza delegatskega sistema bi verjetno pokazala, da je pri zagotavljanju najširšega družbenega vpliva potrebno storiti precej več, kot samo vzpostaviti mehanizme delovanja.

VIKI KRAJNC

TEDEN
SOLIDARNOST

Večletno tradicijo solidarnosti z narodnoosvobodilnimi gibanji in žrtvami imperialistične agresije smo nadaljevali tudi letos. Leto 1975 je leto herojskih zmag vietnamskega in kamboškega ljudstva ter velikih zmag in težkih preizkušenj drugih narodnoosvobodilnih gibanj.

Solidarnost in pomoč revolucionarnim gibanjem in žrtvam imperialistične agresije je trajna internacionalistična dolžnost vseh progresivnih sil v svetu, predvsem pa še mladine. Dolžnost nas vseh je pomagati ljudstvom, ki se še borijo za svobodo in neodvisnost, kot tudi tistim, ki so si svobodo z velikimi žrtvami že priborili.

Danes pa je ob 18. uri v dvorani Narodnega doma v Celju organiziran recital ob tednu solidarnosti. Z različnimi akcijami pa so se tudi osnovne organizacije ZSMS v TOZD in šolah pridružitve tej veliki internacionalistični akciji. K. V.

Na podlagi sklepa zbora delovne skupnosti strokovne službe

Kulturne skupnosti
občine Celje

razpisujemo
prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE-ANALITIKA

(vodja računovodsko- knjigovodske službe).

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:

- srednja ekonomska šola in 3 leta prakse
 - srednja šola in 8 let prakse pri opravljanju računovodsko-analitskih del
- Poizkusno delo je 3 mesece. Osební dohodki po samoupravnem sporazumu. Razpisni rok je 15 dni oziroma do zasedbe delovnega mesta.

Informacije pri strokovni službi Kulturne skupnosti občine Celje (dopoldne), Muzejski trg 1/III, tel. 23-255, int. 9.

GORENJE

SKUPNI
INTERESI

V četrtek, 18. decembra je bil v Velenjskem kulturnem domu podpisan pomemben dokument, ki bo poslej urejal razmerja med proizvajalci osnovnih surovin, polproizvodov, sestavnih delov končnih proizvodov, med poslovnimi bankami, trgovinami in potrošniki. Samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih odnosov, ugotavljanju skupnih interesov, pogojev gospodarjenja in razvojnih programov je prvi takšen akt sprejet v Jugoslaviji in je začetek tistega, kar bo v bodoče način medsebojnega povezovanja, nove oblike sodelovanja v sferi proizvodnje in prometa.

Okrog 250 prisotnih predstavnikov trgovin, poslovnih bank in organizacij združenega dela ZP Gorenje je s podpisom sporazuma izrazilo nujnost po medsebojni povezanosti v poslovanju delovnih organizacij različnih dejavnosti ter sodelovanje pri uresničevanju skupnih načrtov. Urejanje vprašanj s samoupravnim sporazumom, zadev, ki so se pogostokrat reševala delno in neorganizirano, predstavlja eno od boljših delov in odnose ter zagotavlja uresničevanje interesov delovnih ljudi v združenem delu.

S sporazumom se potrjuje pripravljenost za tesnejše sodelovanje in povezovanje v smislu učinkovitejšega gospodarjenja ter skupnega razvoja. Reprodukcijska celota DOM v SFRJ predvideva proizvodnjo v vrednosti končnih proizvodov za leto 1976 cca 7,5 milijard din v letu 1980 (do takrat velja podpis sporazuma) pa približno 15,0 milijard dinarjev, pri čemer ni upoštevana vrednost surovin in sestavnih delov vseh ostalih udeležencev.

V »Reprodukcijski celoti DOM« sodelujejo proizvajalci surovin in sestavnih delov (nad 250, od tega kar 60 večjih), vse delovne organizacije Združenih industrijskih podjetij Gorenje, več kot 60 delovnih organizacij s področja prometa (veletrgovine in trgovine na drobno) ter bančne institucije. Srednjeročni program predvideva izvoz za leto 1976 okrog 22%, v letih 1980 pa 30% vrednosti proizvodnje.

Pomembno je tudi dejstvo, da samoupravni sporazum ne omejuje števila udeležencev v reprodukcijski celoti, saj lahko pristopi vsakdo, ki vidi svoje interese v povezovanju. JOZE MIKLAVC

PROMET: LAHKO ŠE BOLJE

Vsak dan smo na cesti. Bodiš kot pešci ali vozniki. Cesta je naš drugi dom ali pa tudi — grob! Črna kronika je med tistimi rubrikami, ki so najbolj hude za tistega, ki to doživlja in najbolj »prijetne« za tistega, ki jih prebira. Saj vemo, kako je: človek dobi časnik in najprej pogleda, kaj se je zgodilo na naših cestah, ki glede na vse bolj naraščajoč promet tega imena že skoraj več ne zaslužijo, razen v redkih izjemah.

Zalostno je, da najraje segamo po tem črtivu pa še če smo pešci ali vozniki. Oboji smo uporabniki naših cest in zato se moramo obnašati tako, da bo vsaka cesta resnično naša pot med službo in domom ali obratno, ne pa krvava pot. Priznati pa moramo, da smo velikokrat krivi sami, ker se ne znamo ali nočemo prilagoditi tistemu, kar je nujno — cestno prometnemu redu.

Če imamo radi red v stanovanju, službi in še kje, ga moramo toliko rajši imeti na cesti. Žal pa se tega še vsi premalo zavedamo.

Tudi ob koncu letošnjega leta smo bili povabljeni v prostore UJV Celje, ki pokriva 11 občin širše celjske regije, seveda, kar se prometa in drugih tvornih pojavov tiče. Prvi podatki pravzaprav niti niso tako zaskrbjujoči, če jih primerjamo s prejšnjimi leti. Takoj se vidi, da so predvsem miličniki storili izredno veliko, da se je stanje le nekoliko izboljšalo, če pomislimo tudi na to, da število motornih vozil vse

bolj narašča, cest pa s tem primerno nitj kaj dosti ne izboljšujemo. Torej novi zakoni s tega področja, pripravljeno uporabnikov cest in ne nazadnje prisotnost miličnikov, vse to so faktorji, ki le pomagajo, da vsaj ostane nemo na isti ravni, kot nekoč. Vedno pa se med pozitivnimi faktorji najdejo še takšni, ki tega ne upoštevajo in potem smo tam — pri krvavih cestah, smrtnih žrtvah, hudih telesnih poškodbah, materialni škodi, tragediji in obupu. V lanskem letu (celotnem) je bilo na področju UJV Celje 5487 prometnih nesreč, letos pa do 12. decembra 5412. Ta številka bo do konca leta verjetno večja kot lanska, vendar še vedno manjša, če upoštevamo porast prometa (samo na območju UJV Celje so v letošnjem letu na novo registrirali 5000 vozil in jih je zdaj že 41000!) in ne bistveno izboljšanje našega cestnega omrežja.

Medtem, ko je bilo lani 110 mrtvih na cestah UJV Celje (leta 1973 kar 158!), jih je bilo letos 106, od tega 32 pešcev, med njimi devet otrok. Telesno je bilo lani poškodovanih 1670 oseb, letos pa do 12. decembra »samo« 1476. Zanimiv je podatek, da so kar 76 odstotkov vseh nesreč povzročili vozniki s celjsko, torej »domačo« registracijo, kar kaže na to, da vozimo na »pameta« in se preveč zavedamo svoje »spodobnosti«.

Miličniki so kljub vsemu imeli tudi letos veliko dela. Tako so preventivno opozo-

rili zaradi manjših prekrškov na cestah kar 22700 voznikov, 33000 so jih mandatno kaznovali, zaradi težjih prekrškov je bilo sodniku za prekrške vloženih 11000 predlogov, medtem ko so na kraju dogodka takoj odvzeli 5600 vozniških dovoljenj. Med njimi je bilo 1560 takšnih, ki so vozili vinjeni (koliko jih sploh niso dobili!) in 1000 takšnih, ki so nepravilno prehitovali oziroma prevozili rdečo luč.

V zadnjem času pa se miličniki ukvarjajo s posebnim problemom in to prekomernim številom potnikov v avtobusih. Pri zadnji akciji »so ugotovili, da je od testiranih avtobusov bilo kar 18 takšnih, ki so imeli po zakonu preveliko število potnikov v avtobusu. Nov zakon namreč striktno zahteva, da je zaradi obče varnosti v avtobusu samo toliko potnikov kot je sedežev. In od osemnajstih avtobusov jih je bilo samo nekaj takšnih, ki so imeli »samo« do 10 potnikov »vliškav«, ostali pa več, eden celo 50 (prostora pa je za 50 potnikov, torej 100-odstotna preobremenitev)! Sodelujoči v akciji so o tem obvestili podjetje, ki prevažata potnike in jim povedali, da se bodo v bodoče ravnali po zakonu, ki npr. predvideva kazen za podjetje, ki v avtobusu pelje več potnikov, kot je sedežev, dva stara milijona din, sprevodnik oziroma šofer pa bosta mandatno kaznovana takoj ob dogodcu. Zdaj je poteza na podjetju, da preskrbi in zagotovi normalen prevoz, kaj-

ti ljudje morajo na delo. Pri preobremenjenem avtobusu pa šofer ne vidi drugam, kot naprej in s tem so potniki že izpostavljeni morebitni nesreči.

Ob tej »črni« prometni novejtni poslanici, če jo lahko tako imenujemo, pa se moramo vsi skupaj zavedati predvsem nečesa: niso vse zakoni, urejene ceste, nadzor miličnikov in ostalo, veliko lahko in mora pomagati voznik ali pešec sam. Če bomo dosegli slednje bodo rezultati verjetno še boljši in ceste manj krvave ter brez razbite pločevine in tragedij. Cesta se ne bo prilagajala voz-

niku ali pešcu, ampak morala to oba v danih razmerah storiti sama. Ugodnost letošnjih rezultatov naj nas zato ne zapelje, ampak nas vodi, da smo na pravi poti, da vsi skrbimo za varnost na naših cestah. Če bomo to dosegli bo več vredno, kot če bi zadel milijon (stari ali novi) na loteriji! Človeško življenje in varna, prijetna vožnja so le več vredni, kot vse ostalo. Tudi »samo« 106 mrtvih v letošnjem letu je davek naših cest! Zamislimo se nad tem in zaželimo si še varnejšo vožnjo v prihodnjem letu!

TONE VRABL

Odbor za medsebojna razmerja TOZD

HMEZAD
export-import Žalec

razpisuje
prosto delovno mesto

KOMERCIALISTA
v zunanji trgovini

POGOJI:

- končana visokošolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj v zunanji trgovini z zunanjetrgovinsko registracijo
- znanje dveh tujih jezikov — aktivno in pasivno.

Rok za prijave je 15 dni od objave razpisa.

KOROŠČEVA MAMA IN NJENIH DVANAJSTERO

KO JE BIL KRUH POTICA

Reven bajtarski fant IGNAC KOROŠEC iz višje ležeče kočarije kot je danes skromni dom Koroščeve mame v Pečovniškem grabnu, se je več kot pred petdesetimi leti zagledal v Micko, lepo in košato svetlolasko, ki je prebudila njegove strasti, ko se je sem pa tja vračala domov iz mesta, kjer je služila pri mestni gospodi. Tam je morala biti »kmašno ogvantana« in kadar je v gosposkih ounjah rinila v breg, iz katerega vidi samo v nebo, je začutila kakšni sokovi se pretakajo po njej. Kaj ni tu moje mesto, se je spraševala in pospešila hojo v hrib, da bi se sešla z Ignacom, da bi mu potožila, kako sitna so »profesorjevit«.

»Nič nisva imela, ko sva se vzela. Le kos kruha, kot je takrat bila navada. Nevesta je imela na poti k poroki pri sebi potico ali kruh. Če si bil bajtarski otrok je bil kruh... Med potjo je potem kruh delila. Jaz sem ga imela samo en krajec, pa še tega sem oddala pri prvi hiši. Vrit me piši, sem mislila, saj ga je komaj za dober kos, le kaj bi še to delila.

Potem sva zvezala svoje cule in odšla za zaslužkom. Ustavila sva se v Libojah, kjer je Ignac postal knap. Otroci so prihajali eden za drugim in naenkrat jih je bilo pet. »On« pa vedno bolan, ker je bil slaboten in je bilo delo v rudniku zanj pretežko.

Pa sem še jaz poprijela in hodila v jamo. Otroci pa doma. Še dobro, da mi je za tri šolarje dobra gostilničarka prevzela breme. Za praznike nam je poslala jerebas dobrot, kruha in mesa, kruh pa je mojim otrokom pomenil potico. Kadar smo ga imeli, je bil praznik.

Njeni trije »aznamovani« otroci so imeli posebno mizo v gostilni in ko so pojedli so vstali ter se šli zahvalit gospodarici. Ta na nje ni pozabila, terjala pa je od matere Marije brezpogojno pokorščino. Vsako nedeljo v cerkev, k spovedi, kjer je poslušala, kako je otroke odpravljati greh. Micka je bila poslušna, njeni otroci so vendar morali jesti.

»Že takrat sem gledala na vsak dinar, znam pa tudi zdaj. Če grem v Celje si žemlje ne kupim, saj je kruh dober. Pa kofetek, trikrat na dan. Včasih pa še vedela nisem zanj. Saj je vse še šlo, le ko so se bližali prazniki, me je stiskalo pri srcu. Potem sem postavila na mizo župo, žgance, včasih pa smo le imeli za Veliko noč kolač. Pa so bili otroci z vsem »cufridna«. Komaj so čakali Miklavža, ker samo takrat so dobili nekaj sladkarij. Danes pa je čisto drugače, bolj jim

gre. Moji so hvaležni, to moram reči in delati znanjo.«

Micka s Pečovnika je rodila dvanajst otrok in le dva od teh sta šla po svetu, eden pa ji je umrl. Vsi so se v življenju lepo znašli, izučili in celo visoke šole opravili. Micka jim je vcepila ljubezen do dela, lastnost, ki jo je tudi sama najbolj poznala.

Ko sta z Ignacom nasjela v Libojah dovolj »kolma« in se jima je tu rodilo polovica otrok, sta spet povezala cule in se odpravila domov v Pečovniški graben. Ostala je doma pri otrocih, Ignac pa je šel v Nemčijo kruha služiti. Od skromne vsote, ki jo je pošiljal, je toliko prihranila, da je kupila bajtarijo njegovih staršev, ki je medtem prišla na boben. To je zdaj tudi njen dom, ki ga je v zadnjih letih prenovila in ponovno ohranila pri življenju.

»Najhuje je bilo, ko je »ona« zbolel. Bolan je prišel iz Nemčije in potem je skoz bolehal. Svoih je bil, zato sem spet morala delat. Šla sem v rudnik dol, tam sem bila štiri leta.

Dva vagona kolma sem premetala v sedmih urah, ton je to 47.

Potem sem šla delat v apnenik. Tu sem sjala apno ter filala peč. Nalagali smo kamenje, potem pa s hunti vozili do peč. Sama sem delala med osmimi moškimi. Velikokrat sem pobirala še nje, ker

zaradi mraza in vročine niso zdržali. Pocepali so kot muhe.«

Ko se je uprla s hrbtom v hunt je mislila na otroke, ki so bili sami doma in jim je starejša sestra nadomeščala mater. Po tri šhte je delala, naj-

raje pa ponoči, da je lahko čez dan sadila fižol in krompir. Drugega v tem grabnu, kjer vidiš samo nebo in drevje, ki seže vanj, tako ni nič zraslo. Če so stradali kruha, so morali imeti krompir, ki je v oblicah najbolji. Naj-

brž so tudi že takrat imeli »ajzenponarske krave«, ki so dajale dovolj mleka, da je bilo za otroke in Koroščevo mamo, ki je po enajstih letih in pri devetindesetih rodila zadnjo hči, medtem pa je prva hči že povila svoje-

ga, kako smo iskali čevlje, da smo šli v šolo... Jaz pa poslušam in še sama komaj verjamem. — Ja, naučila pa sem svoje otroke delati, ti pa svoje. Vnuč Klemen si je pravkar kupil televizor, pa se še učil v trgovini, jaz pa če le morem denem na stran kak dinar. Ko me bodo pokopali bodo rabili...«

Z dvainsedemdesetimi leti na pečih in dvajsetkilogramskim tovorom se vrača Koroščeva mama vsaj enkrat na teden iz Celja, kamor zaide po opravih in obišče svoje otroke, danes zrele žene in može. Na rami si še oprta koš drv, ki jih nabere v hosti in vzame koso v roke, da pokosi v grabnu, če kaj trave zraste. Več jo pomulijo njene »ajzenponarske krave«, kot sama imenuje svoje tri kose. »Pocajta« se z arniko, hermeliko ter slano vodo, »sta močnega« pa si daje na noge, ker tam bolj »nuca« kot kje drugje. Ko so od njega cepali tovariši za huntom, se je sama uprla vanj in ga rinila s hrbtom, dedce pa je morala čakati, da so se stregnili. Tudi drugače ta strup dobro pozna.

Štirinajst let je že vdova in z leti dela v rudnikih si je prislužila pokojnino — tisočaka in tristo dinarjev. Ni veliko, a za njo dovolj, ker ima še enajst otrok, osemnajst vnukov in štiri pravnuke. Nekaj jih ima še okoli sebe, drugi pa tudi niso zleteli daleč. Razen dveh so si spleli gnezda v Celju, a če le morejo prileti v pečovniški graben. K mami in stari mami, ki zna tako lepo pripovedovati pravljice. Vse zna na pamet, ker ima knjigo z naslovom Resničnost in podnaslovom Življenje proletarske žene, zapisano v srcu. Njen stil je knapovski, dvakrat knapovski, ker je bila knapovka po možu in knapovka je tudi sama. Od svojih otrok pa se razlikuje. Ti živijo v mestu, ki jim je že dalo svoj pečat.

Preveč bi jih bilo za en avtobus, so ugotovili, ko so se pretéklo nedeljo zbrali pri Milanu v Celju, kjer bi kmalu popokale stene, čeprav jih je bilo okoli mame zbranih marj kot polovica.

Miza je bila obložena. Sinovi so segali po mesu, hčere po kruhu, vnuki po čokoladnih piškotih. Obredno so se držali, le mladež se ni zmenila za govorjenje starejših. Le kaj bi, saj vedno nekaj pridigajo... Drugače je, če spregovori babica, ki pripoveduje tako hecno pravljico, da je bil včasih kruh tudi potica. Pa še pravi, da ima pravljic za polno knjigo, ki je debelejša od najdebelejšega hlebca kruha.

Tekst: ZDENKA STOPAR

Fotografija: MATEJ STOPAR

Ko se Koroščeva mama usede med svoje otroke, vnuke in pravnuke, rada pove, kako se je živelo včasih in kako danes. Otroci sprejemajo njeno pripoved kot resničnost, ki so jo sami okusili. Vnuki ji pravijo, da se izmišlja, pravnuke pa prosijo babico, da pove pravljico... Nekoč sta živela dva mlada in revna človeka, ki sta imela dvanajst otrok...

TEDEN DOMAČEGA FILMA 1975

INDIJSKI FILM MED NAMI

PRESENEČENJE

V okviru Teda domačega filma so v Celju v kinu Metropol, kjer so sicer vrtili mladinske filme in filme na temo NOB, zavrteli tudi indijske in mehiške filme, ki sta jih organizatorjem z ljubeznivostjo posodili ambasadi teh držav v Beogradu. Mehika se nam je predstavila z več kratkometražnih filmov, ki so povezani v celoti na kinobiskovalce, naredili močan vtis. Koš prerez najpomembnejših dosežkov mehiškega življenja in dela so vsakažor približali Celjanom Mehiko in temperament njenih ljudi, kulture in navad. Tudi sladokusci folklorne so prišli na svoj račun.

Se bogatejšje je bila na Tednu domačega filma zastopana Indija. S kratkometražnim filmom kot uvod v celovečernem AMANUSH je bil Teden domačega filma popeljen s filmsko ustvarjalnostjo dežel v razvoju.

Predvajanja indijskega filma se je udeležil tudi ataše za kulturo indijske ambasade iz Beograda V. P. BHATIA, kateremu gre zahvala, da so si Celjani ta dva indijska fil-

Gospod V. P. BHATIA, ataše za kulturo indijske ambasade je pozdravil kinoobiskovalce, ki so prišli na večer indijskega filma.

ma lahko ogledali. Ko je pred pričetkom predvajanja filma pozdravil organizatorje TDF in občinstvo je gospod BHATIA poudaril veliko prijateljstvo med narodi Indije in Jugoslavije, ki jih spoznavanje tudi prek filmov lahko še bolj zblizuje. Zaželel je tednu domačega filma uspešen potek proizvodnje tudi v prihodnje. Celjani so ob Tednu do-

mačega filma izkazali indijski naklonjenosti še posebno pozornost. V veleblagovnici Tehnomerikatorja »T« je ta renomirana trgovska organizacija opremila poseben oddelek blaga, ki ga uvaža iz Indije. V prodaji je bilo tekstilno blago in izdelki ter indijski načrt. Stregle so prikupne prodajalke oblečene v sari, indijsko narodno nošo. Prodajni oddelek si je ogledal tudi g. BHATIA, ki je imel tudi razgovore z vodstvom trgovske organizacije Tehnomerikator. Ob rob velja zapisati, da je indijski prodajni oddelek v veleblagovnici »T« med Celjani zbudil tolikšno zanimanje, da so v pol ure po obisku indijskega gosta prodali polovico razstavljenega indijskega nakita.

Teden domačega filma nima torej le izrazito kulturnega pomena-pričujoči primer potrjuje, da odpira širše možnosti. Tega se celjsko gospodarstvo že pričinja zavedati, zato je sodelovanje območnega gospodarstva v letošnjem Tednu domačega filma bilo pristno in tudi obojestransko koristno. Zeleti je le, da bo takih primerov vse več. — an

Ustvarjalci filma Prezimovanje v Jakobsfeldu: režiser Branko Bauer, scenarist Arsen Diklić in mladi igralec Svetislav Gončič so si v Velenju ogledali tovarno Gorenje. Posnetek prikazuje obisk v oddelku proizvodnje televizorjev. Foto: D. Medved

FILMSKA VZGOJA

O GENERACIJI, KI GLEDA

Stanka Godničeva je na posvetu o problemih filmske vzgoje na Slovenskem (v okviru TDF 75 v Celju) in o odnosu mladih do filma izjavila, da odlično premalo upoštevamo presnavljanje interesne usmerjenosti mladine. Danes da prihaja generacija, ki predvsem gleda, a manj bere. Fenomen televizije in filma obvladuje svet mladega gledalca. Priklepa ga nase. Oblike mu miselni in čustveni nemir v odnos do sveta in življenja. Kajti otrok ne hodi v kino samo zato, ker ga zanima. Otrok se s filmom uči gledati na svet. Odgovarja si na zamotana vprašanja neznanih zapletenih razmerij med ljudmi v kompliciranem svetu. Kajti otrok s svojo senzibilnostjo kljub navidezni uporabi in odklanjanju vendarle vpija, prenetene seve, resnice in norme življenja, ki ga vrtinči. In če danes vemo, da predstavlja večino filmskega občinstva prav mladina, to ni naključno dejstvo. Žal ga sprejemamo mimobežno. To dokazujejo preskromni rezultati, ki smo jih v Sloveniji dosegli na področju filmske vzgoje.

Na celjskem posvetu o tej tematiki so člani Zdrženja slovenskih filmsko-vzgojnih delavcev pripravili štiri referate. O doraščanju in filmski vzgoji (Samo Simčič), Pedagoška nujna — živa kinematografija (Mirjana Borčič), Odnos mladih do filma (Dušan Zgonc) in O problematiki prepovedovanja ogleda filmov za otroke in mladostnike (Majda Lenič).

Kaj je povedal sicer skromno obiskan posvet?

V Sloveniji premoremo 34 filmskih krožkov in kinoklubov, 11 fotoklubov, 58 društvenih kinematografov pri ZKPO in okrog 20 filmskih krožkov na šolah. Kljub večletnim prizadevanjem za razmah filmskovzgojne dejavnosti in za obogatitev filmske vzgoje rezultatov ni dovolj. Premalo je družbene osveščenosti o pomenu filmske vzgoje in filmske kulture za estetsko rast mladega človeka.

Zato so na posvetu upravičeno vprašali:

Kaj bo napravil za nadaljnjo uveljavitev filmske vzgoje na šolah Zavod za šolstvo in kaj bo potrebno še storiti za usposabljanje pedagogov in filmsko-vzgojnih delavcev?

Kdo bo izdelal oceno razvitosti in uspešnosti filmske vzgoje v Sloveniji, še s posebnim pogledom na delo pionirskih in mladinskih filmskih gledališč in filmskih gledališč za odrasle?

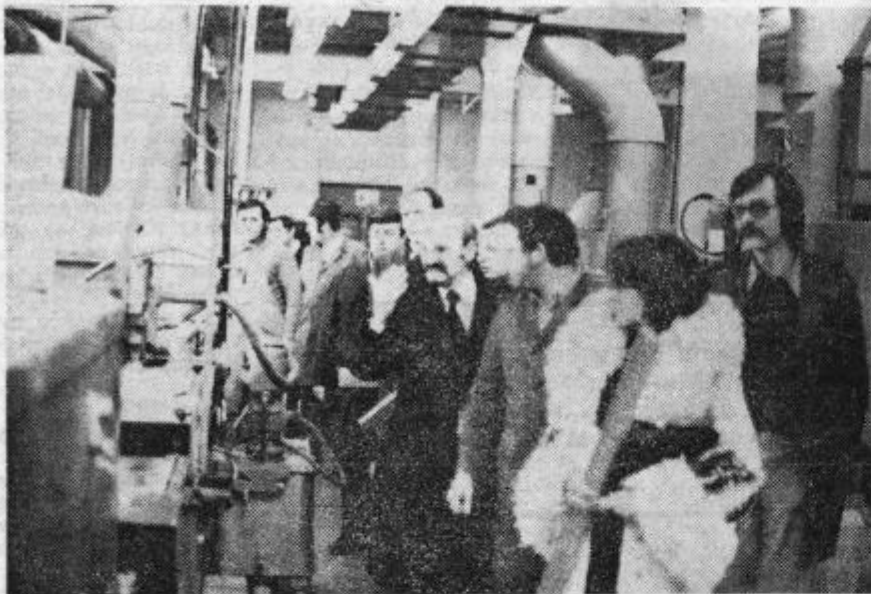
In končno — kako premagati veliko nesorazmerje med potrebami za filmsko vzgojo mladega občinstva in med doseženimi rezultati? Kako torej spodbuditi najširšo sistematično filmsko vzgojo v Sloveniji?

Nekaj odgovorov so dali udeleženci posveta. Ne samo kritični apel šolski oblasti.

Predlagali so združenje vseh raznih oblik filmskih dejavnosti pri ZKPO, kar naj bi zagotovilo enotnejše programsko-vsebinske zasnove dela. Več sredstev bi morali vložiti v usposabljanje mreže svetovalcev za filmsko vzgojo. Občinski sveti ZKPO naj temeljito pretrejejo uspešnost filmske vzgoje in skupaj s šolami ter družbeno političnimi organizacijami dogovorijo za začetek akcij za nov zagon filmsko-vzgojni dejavnosti. Ena prvih nalog je — doseči moramo, da postane filmska predstava kulturni dogodek. V pedagoških kadrovskih šolah bi morali uvesti kot fakultativni predmet tudi filmsko vzgojo. Drugačno vlogo bi morala opraviti kot filmsko-vzgojni medij tudi TV. Usposobiti bi morali programske svete pri kinematografiji in v Sloveniji zagotoviti vsem ljudem, ki se ukvarjajo s filmom ali se zanj zanimajo — več literature o filmu.

In še je bilo predlogov. Posvet ni le tri vprašanja. Jih je tudi aktualiziral. Zato so se dogovorili, da bodo stališča s posveta poslali na vsa tista mesta, kjer bodo lahko z zavestno akcijo spremenili sedanjo počasnost v reševanju nekaterih problemov filmske vzgoje v Sloveniji.

In kako so se na posvetu odrezale celjske šole? Slabo — udeležili so se ga le mentorji s I. osnovne šole, vojniške osnovne šole, z Ekonomskega in pedagoškega šolskega centra, z osnovne šole I. celjske čete in... Nič več. Premalo. In ilustracija, da bo tudi v Celju potrebno v filmski vzgoji zakoračiti po novem. VOLPAND

Zgornji in spodnji posnetek sta iz Polzele. Najprej so si ustvarjalci filma Med strahom in dolžnostjo (režiser Vojko Duletić, scenograf Niko Matul, igralka Marjeta Gregorač in kostumografinja Milena Kumer ter snemavec Jure Pervanje) ogledali tovarno Garant, pokrovitelja premiere na Polzeli in tovarno nogavic na Polzeli. Obe sliki foto Tone Tavčar.

**PREMIERA
V KOZJEM**

Po izložbah so se zasvetili plakati za slovenski film »Povesti o dobrih ljudeh«. Z zanimanjem smo jih ogledovali. Posebej nas je pritegnil stavek, kjer je pisalo, da bo premiera tega filma v Kozjem. Tega smo se zelo razveselili. Prvičkrat bomo videli od blizu žive igralce, se pogovarjali in šali z njimi ter spoznavali njihovo življenje in delo. Pri novinarskem krožku smo se pogovarjali o nastanku tega filma in o Kranjčevu povesti, po kateri so posneli film, da bi se lažje pogovarjali z ustvarjalci.

V sredo smo po puku pripravili razred za sprejem. Oditelji smo domov na kosilo in ob pol treh smo bili že zbrani v šoli. Posebili smo, se živahno pogovarjali in čakali na veliki dogodek. Premišjevala sem, o čem bi sploh spraševala. Naenkrat smo utihnili in pogled nam je obstal na ljudeh, ki so z nasmehom posedli za mizo. Zal sta prišla samo dva igralca. Elvira Krajčeva in Karel Pogorelec. Jaz sem si pa tako želela, da bi videla tudi Bato Zvojinovića, Olgo Kacjanovo in Majdo Grbac. Prišla sta skladatelj Uroš Krek, Niko Matul in drugi. Začeli smo jim zastavljati vprašanja in radi so nam odgovarjali. Zelo živahen je bil tov. Pogorelec, ki se je rad pošalil. Zvedeli smo mnogo o tem filmu, posebno še, koliko je treba truda, da se ustvari tak film.

Ker se je ura, ko naj bi bila predstava, bližala, smo zaključili naš pogovor in brž pohiteli v dvorano. Film me je zelo pritegnil, posebno se mi je priljubila Katica s svojim čudovitim glasom. Ko je bilo filma konec, sem še vsa zamaknjena strmela v platno in pred očmi se mi je prikazal prizor iz filma, ki me je zelo pritegnil. Gostje so še enkrat prišli na oder. Spet so odgovarjali na vprašanja, ki so jim jih zastavili gledalci. Z nasmehom so odšli z odra, mi pa smo se od njih poslovili s hrupnim ploskanjem. Očarani od filma smo odšli domov v mrzli jesenski noči. V ušesih mi je še dolgo zvenela nežna melodija slepe Katiche. Vsi so venci beli...

MANICA HOSTNIK,
7. razred
Novinarski krožek
OŠ Kozje

**VELENJE:
LITERARNI VEČER
IN RAZSTAVA**

V petek, 19. 12. je bil ob 19. uri v prostorih knjižnice Velenje literarni večer s pesnico Nežo Maurer iz Ljubljane. Po literarnem večeru je bila v galeriji knjižnice otvoritev razstave akad. kiparja Atona Hermana iz Soštanja. Avtor je razstavil vrsto dadalstičnih jesenskih predmetov z različno figurarno motiviko v kombinaciji s kovinskimi dodatki. Zanimivo je, da je po tematski to prva dadalstična razstava v Velenju. V. K.

SREČANJE Z MILENO DRAVIČ

JANA JE EPIZODA

Ko je prišla v Celje je bila utrujena. Tik pred odhodom iz Beograda so namreč končali snemanje serije Život je lep. A že naslednji dan se je na Mileninem obrazu pojavil njen značilni nasmeh razvlečenih ustnic, ki malce spominja na klovna. Tako sem zapisal zato, ker vem, da mi Milena ne bo zamerila. Pogovarjala sva se namreč o njenem igralskem poklicu, ki ni lahek in ga zato jemlje z vso resnostjo. Malo časa je bila v Celju, toda njena obljuba nam napoveduje, da se bomo prihodnje leto spet videli in imeli več časa za prijetno kramljanje. Kajti Milena je prijetna sogovornica, malce tiha, da ne rečem plaha, a zato nič manj prisrčna.

— Za televizijo delam zadnjih osem let. To je določena prednost za igralca, saj ga na ta način spozna mnogo več gledalcev kot samo v kinu ali v gledališču. To je tudi drugačen kriterij ocenjevanja. Zato se tudi nobena mojega dela na televiziji ne sramujem. Se tako majhne vloge ne Sem pa malce komplicirana, kar se sprejemanje vlog tiče. Zelo dolgo oklevam, predno sprejemam vlogo. Toda ko jo sprejemem, se zame začne resno delo. To je pravi poklicni odnos do stvari, od katerih živim materialno in tudi sicer.

— Torej vam je poklic tudi zabava?

— Ne vem, če bi se temu lahko reklo zabava... človek pač uživa, če vidi, da mu delo uspeva. Zato sem tudi rekla, da se vsake stvari lotim resno in zato me ni sram niti prvih oddaj, ko sem smejala oddaje za otroke pod naslovom »Za laku noč«. Tudi serija, ki ni bila najbolje sprejeta »Život za godinu danas«, mi je dala določene možnosti, da se kot igralka preskusim v resni vlogi, kjer sem igrala proti koncu serije staro žensko.

— Kakšen pa je danes vaš položaj — položaj svobodne umetnice?

— Res, da mi ni treba

skrbeti za delo, a vendar obstaja neka bojazen. Kratko rečeno — ta status je pri nas slab. Ni tudi res, da so honorarji filmskih igralcev visoki. To velja za režiserje in za igralce. Pri filmu Pavle Pavlovič smo dali vsak pol svojega honorarja, da je bil film do konca speljan. Gledati pač moramo na to, od česa bomo živeli. Pogledajte samo položaj za prihodnje leto. Navadno smo imeli v tem času že vse naloge razdeljene, tokrat pa še nič ne snemamo in iti ne vemo, kaj bomo delali. Družji nas velik entuziazem in ljubezen do igralskega dela.

— Kako kot igralka gledate na scenarije, ki so nam na voljo?

— Sami veste, da tu položaj ni dober. Mislim, da so pisci prelabo plačani, je pa tudi marsikaj odvisno od kriterijev, po katerih se scenariji sprejemajo, oziroma odobravajo. Nisem zadovoljna — predvsem ne s številom scenarijev.

— Kako vsklajujete delo na filmu in televiziji?

— To niti ni tako težko, pa tudi ne enostavno. Prvič sem pred kamero stopila, ko mi je bilo 14 let. Tista prva vzhicenja sem preživela zelo mlada in pri osemnajstih je bila za mano že tisto najbolj nevarno obdobje, kjer člo-

vek mimogrede zirkne s prave poti in se lahko tudi človeško pokvari. Spoznala sem, da je film poklic, s tem pa tudi priložnost za novo dokazovanje svojega jaza prek vseh številnih in različnih vlog. Tako si človek potem predstavlja vse vloge, ki bi jih želel igrati. Ze zdaj vem, kaj bi igrala pri štidesetih in tako dalje.

Menda ni treba pojasnjevati, zakaj je nisem vprašal, koliko let ima, pa tudi dvomim, da bi dobil zanesljiv podatek... A ti odnosi s televizijo morajo biti preiščeni. Nekoli ne sme igravec spati na slavi imena, ki ga je na televiziji pridobil. Tale moja Jana iz Košutara mora čimprej izginiti. Nočem več čuti zanjo. Takoj bom pričela z novim snemanjem, z istim režiserjem. To bo serija, kjer bom igrala svetovno znane ženske, od Mate Hari do Liz (ponovno) Taylor. Igralec se mora seliti iz življenja v življenje, čeprav venomer ostaja delček njega samega, takšnega, kakršen je in ga nobena vloga na tem svetu ne more povsem menjati.

— Veliko snemanj je za vami. Kako oblikujete odnose med režiserji in igralci?

— Kmalu se sporazumejo. Naj naštejemo samo nekoliko imen, s katerimi

najraje delam: Puriša Đorđević (letos smo videli njegovega Pavla Pavlovića), Branko Bauer (Prezimanje v Jakobsfeldu), Krešo Golik — on je specialist, da občuti igralcevo hotenje, da odkrija nove igralce. Potem so še Makavejev, Boštjan Hladnik, Tonči Vrdoljak, pa igralci Bekim Fehmiu, Krsta Papić, Rade Šerbedžija in seveda Ljubisa Samardžić. Z njim že dolgo nisem nič smejala... — Lani smo vas videli v Klopčičevem Strahu. Sploh je bilo v lanski slovenski filmski proizvodnji veliko igralcev iz drugih republik. Kaj vi menite o tej izmenjavi?

— Najprej naj poudarim to, da so posebno slovenske igralko vodeča imena našega filma. Mislim na Dušo, Majdo, Mileno,

Stefko. Slovenske igralko so ustvarile v našem filmu nekaj tako nepozabnih likov, da so lahko pojem za igro. Nič slabega ne vidim v tej široki izmenjavi igralcev, čeprav je to režiserjeva domena, koga bo zasedel in koga ne. Seveda so problemi s sinhronizacijo, toda to je stvar tehnik, zanjo pa vemo, da se vedno bolj izpopolnjuje.

— Ste se že kdaj vprašali, kaj je to — igra?

— Res ne vem. Vem že, samo definicija je težka. Težko je to izraziti, ne da bi bil frazer, pa čeprav živim od nje. Recimo, da je to želja za neko transformacijo, za novimi osebnostmi, recimo, da je to življenje.

BESEDILO IN SLIKA
DRAGO MEDVED

„LJUDI“ NA ŠTORSKEM ODRU

Minuli teden so bili na obisku pri amaterskem gledališču Zelezar Celje-Štore gledališniki in Paračinci. To je že znan amaterski gledališki kolektiv, ki ima bogato igralsko tradicijo predvsem v Srbiji, a poznajo ga v celi Jugoslaviji. Prijateljske vezi, pa tudi strokovno sodelovanje med omenjenima gledališčema se je pričelo pred štirimi leti, ko je amatersko gledališče Zelezar Celje-Štore nastopilo z Remčevin »Mrtvim Kurentom« v režiji Jureta Kislingerja na tradicionalnih »Oktoberških susreth«, ki so vsako leto v Paračinu. Tja so povabili AG Zelezar, ki je istočasno gostoval tudi v Prizrenu na »Večerih bratstva.« Ob prvem srečanju so bili sklenjeni dogovori o prijateljskih stikih in strokovnem sodelovanju. Ze leto za sklenjenim dogovorom so prišli v Štore Paračinci s predstavo nepozabne Nušičeve »Gospa ministrice.« s katero so spravili v smeh nabito polno dvorano. Leto zatem so igralci AG Zelezar odigrali v Paračinu, Cupriji in Kruševcu Župančičevo Veroniko Desejniško v režiji Cveta Vernika, letos pa so ponovno prišli Paračinci in nam zaigrali na štorskih odskih deskah dramo »Ljudi«, ki je bila napisana po resničnem dogodku med zadnjo vojno v Vojvodini.

Prizadevni gledališčniki iz Paračina so si ogledali tudi celjsko okolico, saj so bili prvi dan svojega bivanja pri nas na Golteh, drugi dan pa so si ogledali vas Svetino in obnovljeno cerkev, popoldne pa še jamo Peko in celjski stari grad, pred dvema letoma pa so pri nas videli oba muzeja, Stari pisker, mesto Celje ter štorsko Zelezarno.

Prijateljske vezi, ki se iz leta v leto bolj tkejo, pripomorejo k boljšemu poznavanju in delovanju obeh amaterskih gledališč. Amatersko

gledališče v Paračinu je namreč večje od AG Zelezar, saj trenutno delata dve skupini. Prvo smo videli v Štorah, druga pa istočasno pripravljata Cankarjevega Kralja na Betajnovi. Paračinsko amatersko gledališče ima tudi poklicno administracijo.

V Paračinu bi želeli, da bi igralci AG Zelezar prišli k njim vsako leto na »Oktoberške susreth,« kjer se zberejo vsi najboljši gledališki amaterji Srbije. Zal to ni mogoče, ker je premalo denarja.

DRAGO MEDVED

Goste iz Paračina je pozdravil tudi predsednik OK SZDL Celje Jože Volfand.

MOJCA PEČNIK

V turobnem popoldnevu 20. novembra smo pospremili na celjskem pokopališču k zadnjemu počitku Mojco Pečnikovo, bivšo upraviteljico druge osnovne šole v Celju in učiteljico v pokoju.

Mojca Pečnikova, rojena Kuglič, je že kot otrok prestajala težko pot slovenske družine, ki se je iz Ziliske doline preselila na Gorlško, odkoder jih je najzaj na Koroško pregnala vihra prve svetovne vojne. Učiteljšče je končala v Celovcu, kjer se je usposobila za pouk na osnovnih šolah s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Njeno prvo delovno mesto je bilo v Breginju na Koroškem, po nesrečnem plebiscitu 10. oktobra 1920. leta se je preselila v Jugoslavijo, kjer so jo zaposlili najprej v Posavju, tik pred začetkom druge svetovne vojne pa je prišla na mestno dežliško osnovno šolo v Celju. Na vseh delovnih mestih se je udeleževala v

naprednih organizacijah. Svojo napredno misel je izpričala v dejanju in ravnanju tudi med okupacijo.

Nekaj let je kot upraviteljica vodila drugo osnovno šolo. Tu je bila dober vodnik, mlajšim tovarišem pa odličien mentor. Njene pedagoške kvalitete so prišle še posebej do izraza, ko je sodelovala kot vadniška učiteljica pri vzgoji učiteljskega naraščaja, ki ga je oblikovalo celjsko učiteljske. Pozneje je kot učiteljica nemščine pomagala tudi na novoustanovljeni gostinski šoli.

Posebej pa je vredno omeniti njeno delo pri Pedagoškem društvu v Celju, kje je bila nekaj let tudi vzorna tajnica.

Bila je skromna, kot učiteljica pa znana in priznana pri otrocih, starših, kolegih in družbenih dejavnikih. Po na videz niti ne tako težki bolezni, je po krajšem bolehanju končala v 76. letu starosti.

prof. ALBIN FODJAVORSEK

KAKO ŽIVI FORMA VIVA V ZREČAH

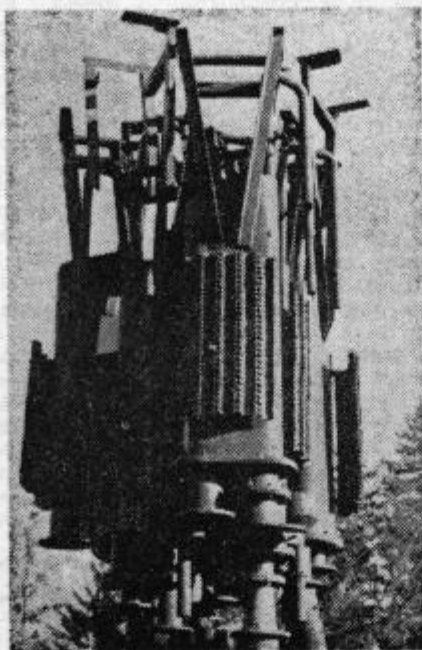
ZASNOVA NOVIH VREDNOT

Po uvodu sodeč imamo opraviti s naključjem. Morda je res naključje to, da je prišel v tovarno kipar Četkovič, lahko pa bi bil kdo drug. Vse ostalo pa ni več naključje, ker je Kovaška industrija v Zrečah že imela v svojem načrtu tudi prostor za razvoj kulturnih dobrin svojega kraja. V tem primeru torej ni šlo zgolj za materialni napredek krajanov, za osebni standard, ampak tudi za dvig družbenega standarda, kjer so z velikimi začetnicami zapisali tudi kulturo. To je spoznanje, ki ima v tem času še posebno vrednost. Nobena občina celjskega območja se ne more pohvaliti s velikim številom kulturnih objektov, saj so še domovi ponekod v nezavidljivem položaju, da ne govorimo o krajih, kjer jih sploh nimajo, a bi jih še kako potrebovali. Torej kako približevati ljudem pridobitve umetniškega snovanja? Sodobna likovna umetnost lahko s pravimi pristopi do ljudi naredi veliko kulturno poslanstvo. Če v osnovnem izobraževanju, z dvigovanjem osebnega standarda, z gradnjami hiš in urejanjem okolice, se človek vsakodnevno srečuje s mnogimi problemi estetske in praktične uporabnosti svojega okolja. Če skušamo v proizvodnih obratih čimbolj socializirati delovno mesto in poudarjati vlogo človeka kot ustvarjalca v celotnem proizvodnem procesu, moramo biti toliko bolj pozorni do njegovega okolja kjer živi in preživlja svoj prosti čas. Zato je nastanek forme vive v Zrečah pomembna konkretna kulturna akcija, ki naj približa ljudem določeno vrsto umetniškega ustvarjanja. Ustvarjene sodobne plastike imajo svojo govornico in s njo širijo določen vpliv na tiste, ki jih vsakodnevno videvajo. Torej imajo razstavno »galerijo« kar doma in na poti v službo, šolo. Vse to seveda ni nastalo čez noč, saj je bilo treba ustvariti pogoje za uspešno organizacijo in izvedbo tako obširnega projekta kot je forma viva.

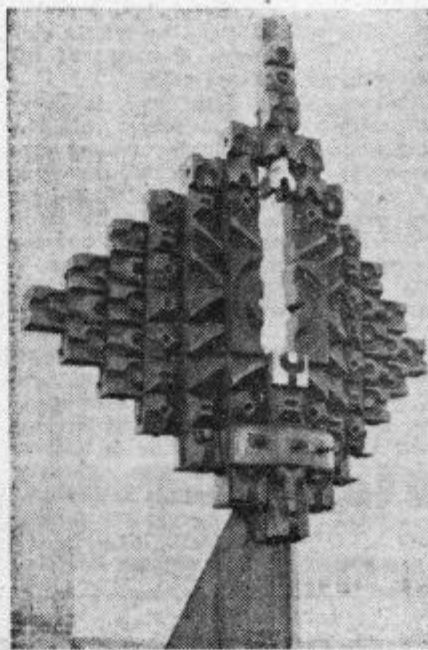
Forma viva kot oblika nastajanja, predvsem pa kot način podajanja ustvarjenih del gledalcem ali obiskovalcem, ni pri nas nič novega. Kostanjevica, Ravne na Koroškem, Maribor, Seča pri Portorožu in drugi kraji to že poznajo in imajo že določeno tradicijo. Toda vse se vežejo na eno vrsto materiala, ki je na voljo kiparjem. To so kamen, les, železo, beton. V Zrečah je šla ta odločitev nekoliko v širino. Osnova je resnično kovina, kot del proizvodnega procesa Kovaške industrije, ki je tudi pokrovitelj forme vive. Toda v pravilniku, ki ga je tudi potrdila skupščina kulturne skupnosti Slovenske Konjice je zapisano, da je možno ustvarjati tudi iz drugih materialov. Ta možnost je bila letos že izkoriščena, ko je akademski kipar Tone Lapajne ustvaril plastiko iz lesa na temo kovaštva. Iz štirih kubičnih metrov hrastovine je ob asociaciji kovaških strojev in njihovem mehničnem delovanju upodobil simbol velikega nakovala in ob njem izrazil različne možnosti za dojemanje likovne igrivosti številnih proizvodov, ki prihajajo izpod težkega udarca na žarečo kovinsko gmoto. Uspešno mu je najti sožitje med materialom za plastiko in med idejo, ki jo forma viva v Zrečah nosi v sebi.

Akademski kipar Vasilje Četkovič je doslej ustvaril največ plastik, saj se je kot duhovni oče forme vive najprej sam spoprijel s oblikovnimi problemi danega materiala in svojo umetniško evolucijo. Počasi je prešel s odkovkov na druge elemente, ki jih je tudi našel v tovarni. Plastika, ki stoji v zgornjem naselju (Nova Dobrava) je narejena iz opušenih starih črpalk. Pozornemu opazovalcu ne more uiti primerjava te plastike s svokom tovarniškega življenja v dolini, kjer se zamolkli udarci kladiv stapljajo s vizualno celoto omenjene plastike. Morda bi bila zanjo primernejša nekoli bolj drzna barvna rešitev, a to je stvar strokovne razprave. V ostalih plastikah med njimi je tudi

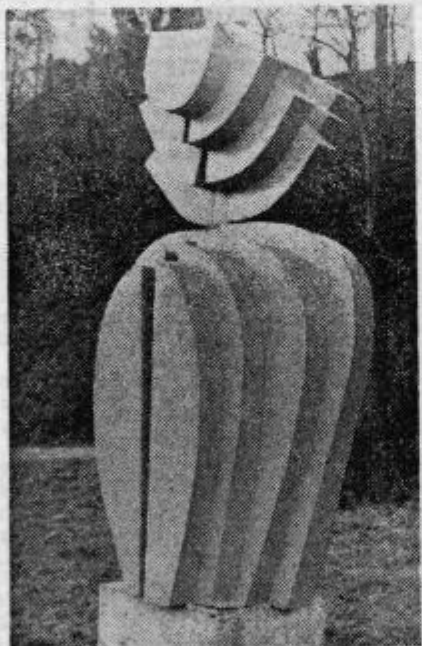
Začelo se je pred tremi leti, ko je akademski kipar Vasilje Četkovič stopil v Kovaško industrijo v Zrečah in si pri tem mislil, da bo našel ustrezen material za povezavo med industrijskim izdelkom in poduhovljeno obliko, ki jo kot umetnik lahko ustvari v nadaljevanju procesa spreminjanja oblik predmetov, ki nas obdajajo. To mu je uspelo, tudi zaradi tega, ker je direktor tovarne Marjan Osوله pričakoval človeka, ki bi znal in hotel porabiti izdelke kovačev. Tako se je rodila forma viva, v želji pokazati ljudem, kaj vse je sposoben ustvariti človeški duh v povezavi s tehnološkimi pridobitvami sodobne tehnike in z navdihom iskalcev sodobnih poti likovne govorice. Odkovki so postali plastike, v letošnjem letu pa je celo les spregovoril v imenu kovaštva.

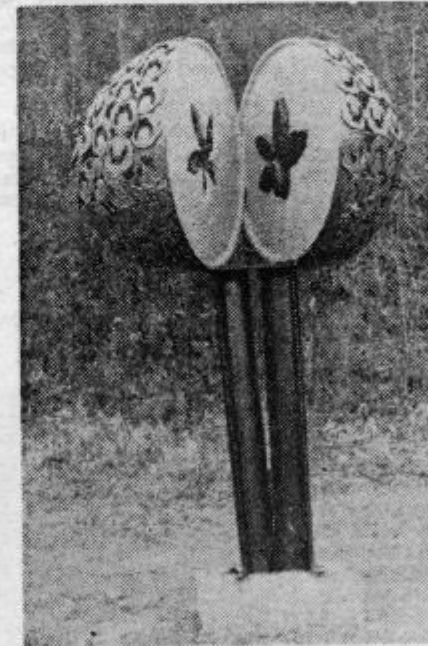
Plastika
Vasilje Četkovič

Plastika
Tone Lapajne

Plastika
Dušan Tršar

Plastika
Momo Vuković

tista iz brusov zreškega Cometa, je izrazil lepo nedojemljivo moč, ki naj simbolizira možnost človekove ustvarjalnosti, bodisi v procesu fizične proizvodnje, bodisi v nadaljevanju nekih miselnih, idejnih poskusov napredovanja v iskanju novih oblik. Smelost sodobnega kiparja se torej ne kaže samo v idejni zasnovi dela, ampak tudi v dokončnem oblikovnem pristopu, ko neka materija zaživi pod njegovimi prsti.

Akademski kipar Momo Vuković je ustvaril dve plastiki. Prvo lani pred kulturnim domom in je z njeno konstrukcijo skušal ponazoriti prvobitnost zreškega kovaštva, kot simbol kraja in igrivost v posameznih elementih, ki jih je uspešno dopolnil s barvo in s tem opravičil postavitev plastike pred kulturnim domom.

Delo akademskega kiparja Dušana Tršarja nosi posebno obeležje. V zadnjem času se namreč veliko ukvarja z luminoplastikami (plastika iz pleksi stekla, ki so osvetljene, oziroma same predstavljajo svetlobno telo). To zasnovano estetike in krhkosti, ki jih pogojuje pleksi steklo, je upal nadaljevati v železu. Oblikovno je ponovil neko varianto plastike iz pleksi stekla, ob prenosu na kovinsko izvedbo, pa je izredno spretno znal poiskati razmerja v merah in likovni zgradbi plastike, ki stoji na prostem in je modro pobarvana. Ozadje plastike je namreč zelenilo in je s tem dosegel podobno barvno kombinacijo kot v manjših izvedbah v pleksi steklu, kjer so vse plastike postavljene v naprej izdelan okvir in se v njegovem prostoru tudi gibljejo. Znal je torej stopiti iz salona na širši prostor in pri tem ohraniti vse zakonitosti prostorskih razmerij, ne da bi pri tem izgubil na vitalnosti svoje pripovedi.

Najbrž tudi zaradi tega, ker se s njimi ne da nikoli toliko izraziti tisto, kar je že likovna govorica povedala. Vsakdo se izraža po svoje. Pa vendar naj bi vse doslej zapisane besede vsaj skušale ponazoriti iskreno hotenje ustvarjalcev, da s svojim vplivom kultivirajo okolico in njene ljudi. Jih pripravijo za sprejemanje novih oblik in novega načina komuniciranja. V tem je dragocenost njihove naloge velika. Če zaradi humaniziranja človeka, ki ga industrializacija nehote odvrca od človeške toplote in ga sili v zaprtost in individualnost. Ob sprejemanju nekih kulturnih vrednot pa se človek osvešča, saj je ta povezava med estetskim in vzgojnim učinkom neke umetnine stara, kot je staro ustvarjanje. Zreče so tako postale gnezdo, odkoder bodo v posameznih časovnih presledkih odletavale te svetle ptice nekega duhovnega napredka. A zavest, da smo to gnezdo vzeli za svoje in da ga moramo negovati in širiti, je enkratna. Kajti pripravljenosti ljudi, ki žive v tem kraju in ustvarjajo denarna in materialna sredstva za izvedbo forme vive, bi nje ne bilo. Tudi kulturna skupnost konjiške občine in zveza kulturno prosvetnih organizacij ne stojita ob strani, saj sta se od danega začetka zavzemali za urejen status forme vive, pa tudi z denarjem sta priskočili na pomoč. Tako so pripravljene delati tudi drugi, med njimi zreški Comet. Saj navsezadnje bi lahko bila forma viva kjerkoli. Toda če jo ljudje ne sprejmejo za svojo, če si v zavesti ne lastijo teh pridobitev, je vse zaman. Toda v Zrečah so doslej postavljene plastike še kako del kraja, ki je tudi znal moralno podpreti ustvarjalce, ko so letošnjo jesen ustvarjali sredi udarcev kovaških kladiv, zvedavih pogledov Zrečanov in ob objubi otrok, da bodo plastike vzdrževali in trajno skrbeli zanje. Umetniški vodja forme vive kipar Četkovič ne bo imel lahkega dela pri nadaljnji izbiri ustvarjalcev, saj so temelji, pa tudi že prvi ustvarjalci bili koreniti znanilci resnične sodobne likovne govorice.

BESEDILO IN SLIKE:
DRAGO MEDVED

ZGODBA ČRNJAKOVEGA FRANCETA

POSTAL POŠTAR PO SILI

Trinštirideset let je imel Mohoričev ali domače Černjakov Franc, ko se je zaposlil kot kurir na vitanjskem občinskem uradu in devetdeset let, ko je postal poštar. Njegov delovni okoliš so predstavljala pobočja, ki kakor venec obkrožajo Vitanje. Vsak dan znova je prehodil vrsto zaselkov, ki slonijo tam visoko pod hribi in ni mu bilo težko, pa čeprav je dnevno prehodil po več deset kilometrov. Dva poštarja sta bila tedaj v Vitanju. Eden je dnevno razdelil pošto v trgu, drugi pa po okoliških zaselkih. Dogovorjeno je bilo, da se bosta med seboj menjavala, da bo sedaj eden, drugi pa spet drugi raznašal pošto kmetom po okoliških hribih. Toda France ni bil za takšno delitev dela. Rad je hodil med ljudi, zato je bil vsa leta službovanja kar »terenski« poštar.

»Vsakega človeka poznam v bližnji in daljnji okolici,« pripoveduje Mohoričev France. »Ljudje so me imeli radi, zato mi ni bilo težko delati. Zal pa sem pri svojem delu včasih naletel tudi na zlobne ljudi. Zgodilo se mi je, da sem v trgu srečal oddaljenega kmeta, za katerega sem imel v torbi pismo. Pa sem ga prosil, če mu lahko pošto kar izročim, da mi ne bo treba hoditi nekaj ur daleč do njegove domačije. In pomislite! Dejal mi je, naj kar sam odnesem pismo na njegov dom, saj sem vendar poštar!«

Kljub takšnim in podobnim izkušnjam pa France ni izgubil vere v ljudi. Rad jih ima in kar ne more brez njih. Zato še danes, čeprav je že nekaj let v pokoju, vsak dan odide v Vitanje. Najprej se ustavi v trgovini, kjer ga prijazne prodajalke že dobro poznajo. Nasloni se na pult ob blagajni in jih tudi ure dolgo zabava z raznimi domislicami. Potem odide še na pošto, vzame prispelo pošiljke zase in za svoje sosede ter se počasi odpravi proti svoji petnajst minut oddaljeni domačiji.

»Ne morem brez ljudi,« pravi France. »Doma mi je dolgčas. Veste, pa nič mi ni težko hoditi. Se upehan nisem, ko se vzpnem po našem strmem hribu do koč.«

Delo je Mohoričevega očeta res utrdilo. Zdrav je kot dren, in že na prvi pogled bi lahko zatrdil, da je »po telesu« res pravi poštar.

POSTAL BI KIPAR

A le na zunaj je Mohoričev Franc trd človek. V srcu je namreč čisto drugačen. Romantičen je, čustven in dojemljiv za vse, kar je lepega. Ze kot otrok je bil druga-

Za svojega sina pravi, da je poštar z dušo in telesom. Zanj tega ne bi mogli trditi, pa čeprav je dolga leta raznašal pošto po raztresenih vitanjskih hribih. Da, bil je poštar in to celo dober poštar. A kaj pomaga, če pa je bil samo poštar po sili! Njegovo srce ga je vleklo v drugi svet. V svet lepote in sanj.

čen kot njegovi tovariši. Rad je risal, posedal zunaj v naravi in veliko, veliko bral. Sam ne ve, kdo ga je pravzaprav navdušil za knjigo, ki mu je kmalu postala najljubša življenjska prijateljica.

»Verjetno je bil to ljudski pesnik Matija Štimulak, čigar hišo sta kupila moj oče in moja mati,« pripoveduje Franc. »Imel je veliko knjig, saj je bil od vsega začetka član Mohorjeve družbe. Spominjam se, da sem njegove knjige vedno

skrival obćudoval. Ne vem, morda pa je bilo to drobno nagnjenje do umetnosti vsajeno vame že ob rojstvu. Ze kot majhen fantič sem namreč rad tudi slikal, moja največja želja pa je bila, da bi postal kipar. Zelen sem v šole, pa nisem imel možnosti za to. Bil sem edinec in ostati sem moral na kmetiji. Moj oče je bil grob človek in zelo me je črtil, ker sem toliko bral in risal. Mati pa je bila čisto drugačna. Vesela je bila, ko me je videla

s knjigo v roki in trpela je, ker me je oče v trenutkih pijanosti zaradi tega grdo zmerjal in pretepal. A nič ni pomagalo. Knjige so postale že tedaj moja velika ljubezen.«

Mohoričev France se še danes zateka v svet, ki si ga je zgradil še kot otrok. Ure in ure sedi na veliki lončeni peči in bere, ali pa rezbari drobne izdelke iz lesa. Včasih, ko mu postane dolgčas med štirimi stenami, pa sede na avtobus in se odpelje v Celje v kino.

»V Vitanje grem tudi rad v kino a kaj, ko je od desetih filmov kar enajst kavbojk,« se rad pošali. »Zato grem raje v Celje. Veste, rad gledam filme, posebej še ljubezenske. Takšnih, ki prikazujejo nasilje, nimam rad. Pred nekaj leti sem še gledal filme kar po vrsti, sedaj pa sem postal že bolj izbirčen. Zal mi je le, da časopisi ne objavljajo sporeda celjskih kinematografov, zato velikokrat zamudim kak dober film. Pa kaj bi! Zamudo pač nadomestim z dobro knjigo.«

In kaj pravi na to žena?

»O, kaj bi rekla! Jaz jo samo obvestim, da grem v kino, pa je stvar urejena. V tolikšnih letih zakona se je že privadila mojih muh.«

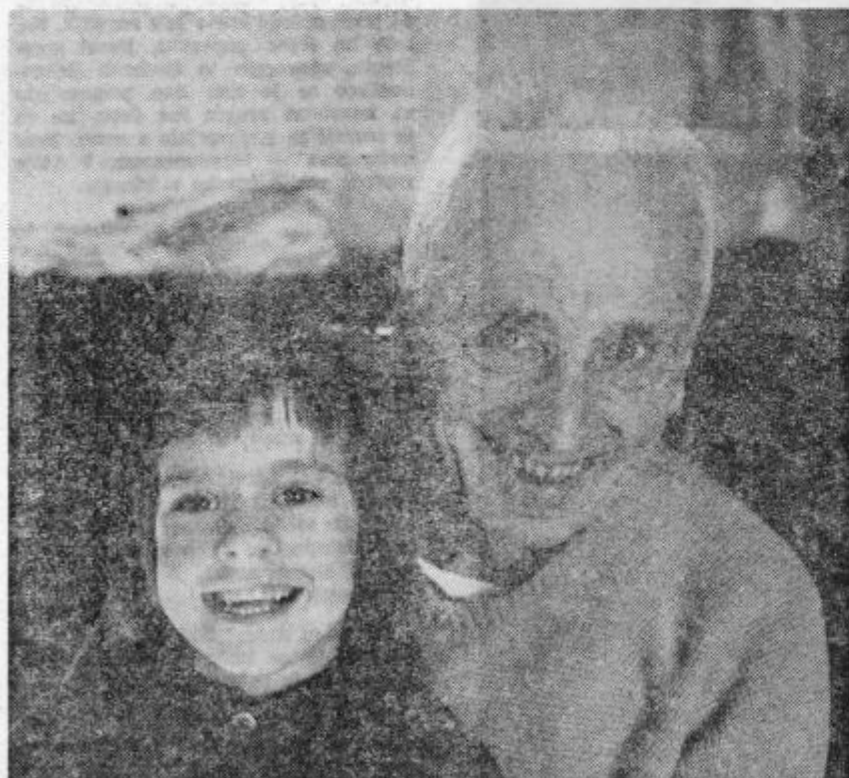
MESTO NI ZAME

Najbolj je France vnemirjen tedaj, ko se odpravi k sinu v Ljubljano. Tako rad ima to mesto, njegove živahne ulice, razsvetljene kinematografe, ljudi, ki hodijo mimo njega.

»Skoraj vsak koticček Ljubljane poznam, saj sem si z zanimanjem ogledal malone vsako stavbo. Včasih si želim mesta, pridejo trenutki, ko sem do grla sit narave, ki me obdaja že vse življenje. A kljub temu v mestu ne bi živel. Kmalu se naveličam mestnega vrveža in počutim se kot preroben, ko se vrnem v svoje mirne hribe. Mesto ni za nas, ki smo vajeni mirnega hribovskega življenja, tako kot se počutijo slabo meščani, ki pridejo za dalj časa med nas. Ljudje smo pač taki, da ljubimo tisto, česar nimamo. In ko skrito ljubezen ali željo uresničimo, nam postane nenadoma tuja in odvrženo jo.«

Prav ima France, ko modruje, da je njegovo mesto v brezenskih hribih. Góri so spomini, mladost, tam so njegovi otroci. A v koči nekje je tudi koticček, ki si ga je zgradil Mohoričev oče samo zase. V njegovem okrilju se počuti močnejšega in srečnejšega, saj ga odeva s čudovito lepoto in kraljestvom spominov.

DAMJANA STAMEJČIĆ

»Najbolj mi je lepo, ko sedim staremu atu na kolenih in mi pripoveduje pravljice,« pravi najmlajša Francetova vnučka Mateja.

Černjakov France ljubi mesto, visoke hiše in vrveže na ulicah, a srce ga vendarle vleče vedno znova nazaj v brezenske hribe.

„KRČEVINA“ — RAKOVEC NA POHORJU

SNEG, VESELJE REVNIH

Lojze Klokočevnik, pomočnik vodja obrata GG v Vitanju, ni samo vneš lovec in gozdar, je tudi dober poznavalec zgodovine svojega rodnega Vitanja in okolice. Ob vsakem koraku vrejo iz njegova podatki, ko potokli iz grvin...

Rakovec leži 1050 metrov visoko v dolini nad mladimi smrekovimi gozdovi. Sledovi glažute so izginili. Le stanovanske in nekatere tovarniške hiše iz tistega časa so nenavadne v tem okolju — prav nič niso podobne hišam po Pohorju. Nekakšen tujek so. In vendar so se tu rodovi gozdarjev počutili domače, tako domače, da so ostajali kljub pišli skorjici kruha.

Kako so včasih živeli v Rakovcu?

Rudolf Lamut je šel med gozdne delavce leta 1919, ko mu je bilo štirinajst let. V njegovem času so še živeli stari Rakovčani, ki so se še spominjali glažute, nekateri celo delali v njej. Hvalili so stare čase, kot vsak star človek hvali svoja mlada leta. Eno pa je bilo neizpodbitno. Glažutarji, med katerimi je bilo precej Avstrijcev, so v Rakovcu postavili šolo, ki je potemtakem stara prav tako 200 let.

No, Rudolfu Lamutu, ki je bil nezakonski in je bil po materini poroki v hiši deseti brat in je moral najprej za pastirja, pa mu je bilo prehudo, da je še raje šel med »drvarje« in nazaj v rodni Rakovec.

...

Ne Rudolf ne Rozalija ne govorita o življenju preden so prišli otroci. Mlad človek se kako pretoči, dela za kos kruha in polič jabolčnika. Toda otroci... In pri Lamutovih se jih je po letu 1931 nabralo osem.

»Tu na Rakovcu mi niso dali niti kosčka zemlje. Ker smo pri hiši imeli kravico in včasih kakšnega prašička, sem morala imeti malo zemlje. Hodila sem uro daleč na neko krčevino. Tja sem enega otroka nesla v košu, enega v naročju in navadno sem nosila pod srecem še nerojenega. Nazaj je tisti iz koša moral stopicati za mano in se na vse pretege držati...«

Tako pripoveduje Rozalija, on pa, kot bi iskal opravičilo za te muke, nadaljuje:

»Delali smo kakšne štiri do šest tednov poleti, ko smo sekali in kak mesec pozimi, ko smo spravljali les v žagi in potem v dolino. Bil sem mlad in plačani smo bili od kubika. Po trije smo v šestih, sedmih tednih posekali, obsekali, olupili in v hlode razžagali po 700 do 800 kubikov (Lojze Klokočevnik je pripomnil, da je to danes norma za osem gozdarskih delavcev, ki imajo na voljo motorne žage, vitle in traktorje.) Na mesec smo zaslužili po 800 dinarjev do jurja...«

Dva tisočaka poleti, morda tri pozimi. Kaj je bilo to v letih pred drugo svetovno vojno? Pet jurjev na leto, boljši uradnik pa je toliko zaslužil na mesec.

In spet Rozalija.

»Kruh je bil pri hiši, ko je bil denar. Drugače žganci ali krompir in mleko od domače krave. Od otrok je bil vedno kateri bolan. Nosila sem jih »štoporamo« v Vitanje. Čaje sem pripravljala s saharinom, ker ni bilo denarja za sladkor. Jedli smo suho sadje. Iz suhih hrušk smo mleli domačo »cikorijo« za mlečno kavo. Toda od naših otrok ni šel nihče služiti za pastirčka. Raje sem jedla enkrat na dan...«

Prtič na steni pri mizi nima enega tistih »sladkih« napisov, kot: Če boste skupaj živeli, minute se vam bodo dnevi zdeli. Ne. Na tem prtiču piše:

Urbarji krško-selških cerkvenih gospodov omenjajo Rakovec že v letu 1404. Po raztresenih kmetijah na jugozahodnem delu Pohorja so živeli podložniki razsežne gosposčine v fevdu vitanjskem — darilu svete Eme nunskemu klostru v Krki na Koroškem.

Drugačen sloves si je Rakovec pridobil 1781, ko je bila tu postavljena glažuta, kjer so izdelovali iskano stekleno posodo, kakor so v Fužinah pod Vitanjem topili železno rudo. Za en in drug obrat so potrebovali bogastvo Pohorja — vodno silo in oglje iz gozdov, v katerih je takrat še prevladovalo listnato drevje.

Sto let pozneje je bila steklarna opuščena. Glažutarji so odšli, nekateri, ki so se v Rakovcu poženili, so ostali. Pohorski les je z južno železnico dobil ceno. Na krčevini pod izvirom Hudinje je iz rodu oglarjev in fužinarjev nastal rod gozdnih delavcev, ki so bili na voljo grofom Thurn iz Železne Kaplje, kateri so po propadu glažute kupili Rakovec in 620 hektarjev gozda, po prvi svetovni vojni pa od obubožanih kmetov poceni pridobili še nadaljnjih 300 hektarjev.

Rakovec je naselje na pro stranem Pohorju, ki ima že dvesto let delavski značaj — saj je kmetijstva tu ravno toliko, da so rodovi preživeli...

Iz jaje, moke in masti, znam jaz prav dobro kuhati

In spet Rudolf Lamut: »Kakor se druge reveži bojijo zime in snega, tako smo tu na Rakovcu kar vriskali, ko je začelo snežiti. Sneg je pomenil spet zaslužek. Na saneh smo iz posek vozili hlode k žagi. Včasih sem jih pripravil in vozil celo ponoči, če je bila mesečina.«

Zima ni bila najhujša. Drv so imeli in otroci niso bili razvajeni. Od vsega je bila najbolj poglavitna hrana — karkoli za lačna usta.

Tako kot Lamutovi so živeli tudi drugi na Rakovcu. Za dolge zime si niso mogli pripraviti zaloga v jeseni. Še radi so šli v dolino in v košu nosili »dobrote« na Pohorje. Če je le bil kak dinar pri hiši.

Moški so lovili med posekom in spravili kak šiht na cesti. Pri sečnji drv za grofovo počitniško vilo ali za šolo. Toda naj bo kakorkoli, dinar je bil v hiši redek gost.

Najbrž zato, da bi ne pobegnili v svet, je grof Thurn tu in tam obdaroval za božič otroke, dal kak dar šoli, dovolil sekati les za kurjavo in že leta 1938, ko je zgradil malo električno centralo, napeljal v hiše luč, ki je svetila vse do predlani, ko je bil iz Vitanja speljan daljnovid.

Med vojno so bili v Rakovcu partizani pogosto v gosteh. Prihajali so tudi Nemci. Lamut in tudi drugi so bili na strani tistih, ki so obetali, da bo nekoč bolje. Bil je partizanski kurir in vodil.

...

Danes živi na Rakovcu 12 družin. Polovica je upokojenih. Šest mlajših družinskih poglavarjev je v službi pri GG. Vsi imajo čedno opremljena stanovanja, pralne stroje, televizorje in pet jih že premore avtomobil. Vodovod imajo »ta pravie« in ne več iz lesenih cevi in cesto do praga.

V rakovski šoli je letos devet otrok, toliko jih je bilo tudi lani. Učiteljica Nada Ošlakova pravi, da so hoteli šolo že ukiniti, pa je ne bodo. Uredili bodo najbrž celodnevni pouk, da bodo naloge kar v šoli naredili. No, šolo bo treba popraviti. Devet sprosčenih, zgovornih in živahnih Rakovčančkov se je tisti dan pripravljalo za novoletni program v času, ko se je tovarišica pogovarjala z nami. Brez nadzorstva — samoupravno. V višje razrede vozijo otroke v Vitanje.

...

Morda ne bo dolgo trajalo, da bo Rakovec le še soseska za upokojene in za občasno nočitev delavcev, in morda za turizem. Pet, šest upokojenih parov še vedno redi po kravico, dve. Redi prašička. Pokojnine res niso velike. Toda v prejšnjih časih bi se pomisliti ne smeli na »penzije«.

Tako kot Lamutovima, so v pomoč otroci tudi drugim staršem. Čeravno se mladi selijo v doline, se radi vračajo v Rakovec po urico miru, po nekaj vdihov čistega zraka. Nikoli ne pridejo praznih rok.

In če ni snega? Nič zato. Toliko ga že bo, da se bodo otroci nasankali, nasmučali in nakepali.

Toda nekoč. Nekoč bi takšne zima brez snega pomenila stisko v rakovskih hišah, polento za praznični kolač in suhe hruške za posladek.

JURE KRASOVEC

NAŠ KRAJ

● ŽALEC: SEJA PREDSEDSTVA OK SZDL

Minulo sredo je bila v Zalcu tretja seja Predsedstva Občinske konference Socialistične zveze.

Uvodoma so na seji obravnavali osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine ter o neposrednih nalogah v prihodnjem letu, za tem pa so obravnavali predlog družbenega dogovora o splošni porabi v občinah za prihodnje leto, osnutek davčne politike v letu 1976 ter govorili o družbenem dogovoru o ustanovitvi medobčinskega inšpekcijskega organa.

J. V.

● MLADI O SREDNJEM ŠOLSTVU

V četrtek popoldne je bila v Zalcu seja predsedstva Občinske konference Zveze socialistične mladine. Na seji so med drugim govorili o prireditvi športnih panog v Sloveniji, uvedbi gospodarskega šolskega centra v občini ter pregledali delo konferenc in komisij Občinske konference v letošnjem letu.

J. V.

● SLOVENSKE KONJICE: PRIZADEVNI PLANINCI

Med raznimi društvi, ki uspešno razvijajo svojo dejavnost v mestu Slovenske Konjice je tudi Planinsko društvo. Na občnem zboru 18. decembra 1975, ki se ga je udeležilo preko 50 članov je bilo povedano, da so v preteklih dveh letih priredili 14 izletov v razne planinske kraje Slovenije in kraje, ki spominjajo na dogodke iz NOB. Izletov se je udeležilo 354 planincev. V letošnjem septembru so organizirali proslavo 25. letnice planinskih društev z množičnim pohodom na Roglo. Organizirali so planinsko šolo in tako pritegnili v planinsko dejavnost veliko mladih ljudi. V letu 1974 je imelo društvo 44 članov, v letu 1975 pa jih ima 360. Število se je zmanjšalo radi tega, ker so bila ustanovljena nova društva v Ločah in Vitanju in sta pritegnila ljudi, ki so bili prej vključeni v Slov. Konjicah. Skupno delujejo v občini 4 Planinska društva.

Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen Milan Tratensek, ki društvo prizadevno vodi že vrsto let. Sprejeta so bila tudi nova pravila društva.

Za zaključek občnega zbora pa so udeleženci še poslušali predavanje o lepotah naših in francoskih planin, ki ga je s prikazovanjem prelepih planinskih posnetkov posredoval član PD Slovenska Bistrica tov. Sturm.

● LJUBNO: LOVSKO POBRATENJE

Najbrž je to prvi, na vsak način pa zaskrbljen je zelo redek primer. Lovci društva »Kuna« iz Pregrade blizu Krapine ter lovci družine Ljubno ob Savinji so namreč pred kratkim podpisali listino o pobratimstvu. Njihovo tesnejše sodelovanje ni prišlo naključno. Rodilo ga je tovarištvo pa tudi želja, da se lovci iz Pregrade bolj seznanijo s pogoji v višinskih, lovci z Ljubnega ob Savinji pa z življenjem v nižinskih loviščih. V tej želji so že izmenjali medsebojne obiske in seveda love. Tako so se ljubenski lovci lahko postavili s plenom zajcev in fazanov, gostje iz Pregrade pa so tokrat prvič videli in ustrelili gamsa. Bilo je izredno doživetje, zato tudi veselje in razpoloženje na višku.

Listino o pobratimstvu sta poleg najvidnejših predstavnikov obeh lovske družin podpisala tudi predsednik občinske skupščine Krapina, inž. Antolič ter predsednik izvršnega sveta občinske skupščine v Mozirju, Hubert Herček.

MB

● PREVORJE: DOBILI VODOVOD

V krajevni skupnosti Prevorje so pred kratkim praznovali svoj krajevni praznik, ki so ga najbolj počastili na ta način, da so odprli vodovod, ki so ga gradili dve leti. Prvotno se je z gradnjo prepotrebne vodovoda začele mladinske delovne brigade, katerim so se pridružili tudi pripadniki Jugoslovanske ljudske armade. V teh dveh letih so zgradili glavni cevovod ter rezervoarje za vodo, ki jo bo toliko, da se bodo z njo oskrbovala lahko vsa gospodarstva v krajevni skupnosti Prevorje. Zajetje vode je bilo v Lopaci, celotna investicija pa je stala 350 milijonov starih dinarjev, kjer je preračunano tudi delo, ki so ga opravile mladinske delovne brigade, sicer pa je bilo dejanskih stroškov 210 milijonov dinarjev.

Napeljava vodovoda v krajevni skupnosti Prevorje je bila do zdaj največja naloga v tem predelu Kozjanskega in tudi v sami krajevni skupnosti Prevorje v zadnjih tridesetih letih.

Z. S.

ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA

63

30 LET OSVOBODITVE

PIŠE: FRANJO FIJAVŽ

Oskar Hudaes je bil s štiričlansko družino izgnan v Srbijo. V času Uziške republike 1941 ga srečamo v Titovih Uzičah v uredniškem odboru »Borba«, dnevnika v založništvu CK KPJ. Kasneje se je zaposlil — radi obolelosti nog ni mogel oditi v partizansko enoto — v administraciji rudnika v Borovu. Povezan je bil ves čas do osvoboditve z narodno osvobodilnim gibanjem v tem kraju in v Beogradu.

V dneh najtežjih preizkušenj

Poznano je, da so bili še nekateri razen dosedaj omenjenih učiteljev in učiteljic izgnani iz Zg. Savinjske doline, odn. iz svojih domačih krajev, kamor so po vdoru okupatorja zbežali iz Zg. Savinjske. Doživljali so usodo izgnancev, se prebijali skozi življenje, se vključevali na ta ali oni način v odporniško gibanje v Sloveniji in drugih krajih naše domovine. Omenjali smo že učiteljsko družino Tratnik iz Gornjega grada,

izgnano na Hrvaško, Božičevo mamo, izgnano učiteljico s tremi otroci na Bavarsko, v Auschwitz 1942. leta internirano učiteljico Olgo Zmavc, ki je tam že po treh mesecih preminula, navedli ustrelitev učitelja Jožeta Prislana 1942. leta. Iz Smartnega ob Dreti je bila izseljena in izgnana v Ilidžo, Bosna, učiteljica Viktorija Poberaj, učiteljica Anica Vičič iz Bočne na Hrvaško, iz Luč izgnana učiteljica Pavla Kosmač, a iz Solčave učiteljica Terezija Logar odvedena na delo v Gradec. Še in še bi lahko naštevali imena izgnanih šolnikov iz biv. gornjegradskega sreza. Na žalost imamo še danes premalo točnih podatkov. Marsikje je napisano poleg imena izgnanega le ženinno ime. Zato je verjetno dosedanje naštevanje izgnanih učiteljic nepopolno in bo potrebno spisek dopolniti. Iz Ljubnega je bila izgnana poleg moža in otroka učiteljica Josie Druškovič, ki je — podatki Roka Klemenška-Viktorja — v zadnjih minutah pred odho-

dom, stoječa na kamionu, v veliko osuplost policijskega — izseljeniškega personala in občudovanje prisotnih ljubencev, zapela na ves glas poznano pesem »Stoji v planini vas«. Druškovičevi so bili izseljeni v Srbijo.

»Do smrti pravici je služil vaš glas...«

Marsikateri iz vrste gornjesavinjskih učiteljev je moral v času druge svetovne vojne veliko, nepopisno veliko pretrpeti, toda — na žalost — vse je prekosila težka in tragična pot učiteljic Mileve Zakrajšek in Jadvige Golež. Doživeli sta najdramatičnejši življenjski zaton.

Mileva Zakrajšek se je rodila 25. maja 1910. v Škofji Loki, a družina se je kmalu preselila v Maribor, kjer je bila njena mama vrsto let priznana in priljubljena gledališka igralka. Mileva je na učiteljsko maturirala 1928. leta (takrat je bil na učiteljsko trileten, šest let zatem pa že petleten študent) in prejela po skoraj enoletnem čakanju v apr-

lu 1929 svoje prvo in poslednje mesto učiteljice. Njen prijeten in inteligentni nastop je mnoge osvojil in tudi sama se je v novi sredini zelo dobro počutila. Razni viri navedajo njeno zavzetost v so-

Mileva Zakrajšek (25. 5. 1910 — 18. 4. 1941). Predvojnja sodelavka v naprednem učiteljskem pokretu in prvoborka v odporniškem gibanju osvobodilne fronte 1941. leta. Slikana v Soštanju 6. 2. 1937. (Fot. iz Muzeja nar. osvoboditve, Maribor).

delovanju pri naprednem učiteljskem in pravtako pri delavskem gibanju. Predvojni revolucionar, večletni robijaš in povojni politični, kulturni in gospodarski delavec — pokojni Franci Hribar-Savinjšek — je napisal v svojih spominih, da so bili v Smartnem ob Paki njegovi sodelavci in začetniki odporniškega gibanja nekateri člani KP in njeni pristaši in navedel imena: Dominik Hribar, Rudolf Rebernik, Nace Majcen, Oskar Hudaes, Mileva Zakrajšek, Vodovnik, Kolšek (iz Letuša) in brata Jože in France Gorič. Stane Terčak piše v knjigi »Od vstaje do zmage« o delovanju odborov OF na področju Smartnega ob Paki in omenja, da je prevzela sekretarske posele odbora učiteljica Mileva Zakrajšek, katera po okupaciji ni smela več počevati na šoli. Po nalogu partijske organizacije se je zaposlila v občinskem uradu in je tako vse do aretacije velikokrat koristila narodnoosvobodilnemu gibanju.

Delo legaleev v zaledju

Na Milevo Zakrajšek je padlo naenkrat veliko dela in odgovornosti. 22. julija 1941. leta, na dan napada Hitlerjeve Nemčije na Sovjetsko zvezo, so odšli v ilegalo kompromitirani komunisti Franci in Dominik Hribar (brat Rudi in žena Jožica sta se priključila partizanom Celjske čete), njuna sestra Ivanka Hribar in Rudolf Rebernik.

Ne bomo opisovali delovanja Mileve Zakrajškove, dela za OF in prve obojene partizane in ne njenih skrivnih zvez. O podobnem položaju nekaterih naših ljudi, ki so morali ostati radi svoje nekompromitiranosti, čeprav že večletni člani komunistične partije ali njeni sodelavci, na svojih položajih v raznih pisarnah okupatorjevih občinskih in okrožnih uradov, na uradu za delovno silo, v prehranjevalnih uradih, na železnici in celo v političnih in gestapovskih uradih na Štajerskem, bomo **tedaj kasneje** spregovorili.

OSTALI LE SPOMINI...

*Kdor hoče flosar bit'
ta mora znat' vozit',
po Savi, po Dravci,
po beli Donavi...*

Savinjsko splavarstvo je postalo narodopisna posebnost. Tudi naše bogastvo. Saj govori o ljudeh, ki so se ob gornjem toku Savinje in ob Dreti približno 500 let ukvarjali s to dejavnostjo. Če upoštevamo znane zapiske, je nastalo 1478. leta. Potem se je razvijalo in padalo ter doživljalo vse vplive gospodarskih tokov. Tudi krize mu niso prizanesle. Povsem zamrlo je med drugo svetovno vojno oziroma po njej.

V letih največjega razcveta je dajalo značilni utrip Gornji Savinjski in Zadrečki dolini. S splavarstvom in za splavarstvo je živela večina tamkajšnjih ljudi. Neposredno in posredno. To je bilo delo, ki jih je prevzelo. In kadar koli ga je nekdo okusil, ga ni več izpustil. Splavarstvo je postalo pojem. Življenje in bolečina. Kruh. Predvsem to. Pa ne lahak. Ne takšen kot ga jemo danes.

»Bili so lepi časi. Se zlasti, če jih gledam in ocenjujem danes, po tolikih letih in v tisti resnici, da po navadi pozabljamo na težke trenutke. Dosti bolj nam v spominu ostajajo svetlejši dnevi. In vendar, to je bil težek kruh. Zlasti za nas prave splavarje. Nekoliko drugače je bilo z gozdarji, ki so imeli več ali manj stalno zaposlitev. Mi, pa...« je obujal spomin nekdanji krmaniš Franc Plesec, zdaj že v osemdesetem letu.

Od spomladi do jeseni je vozil splave. Tja do Beograda in še dalje. Po pet, desetkrat in tudi večkrat je šel na pot v eni sezoni. Če je bil krmaniš je za pot dobil 1.300 ali 1.500 dinarjev. Če je bil le splavar pa najmanj sto dinarjev manj.

In potem, ko je stopil na suho, ko so vode upadle in ko se po Savinji in Savi niso več svetile bele ladje?

Tedaj so morali splavarji prijeti za drugo delo. Če so bili dobri delavci, in večina je bila, so jih vezali gospodarji, da so jim dajali drugo delo. Tudi na žagah, v gozdu... Na vsak način je bil zaslužek skromen. Za pravljanje ni bilo pogojev. Brezposelnost ni bila tujja beseda.

»Bitka za socialno varnost je spodbudila k delu tudi sindikate. Najprej za žagarje, gozdarje, pozneje tudi za splavarje. Med ustanovitelji in voditelji sindikalnega gibanja med gozdnimi delavci, žagarji in splavarji je bil Franc Nareks. Sindikati so tedaj bili težek boj, da so očrvali najosnovnejše delavčeve pravice. In kdor je bil član sindikalne organizacije, je lahko bil tudi na črni listi pri mnogih gospodarjih.« je povedal Franc Orešnik.

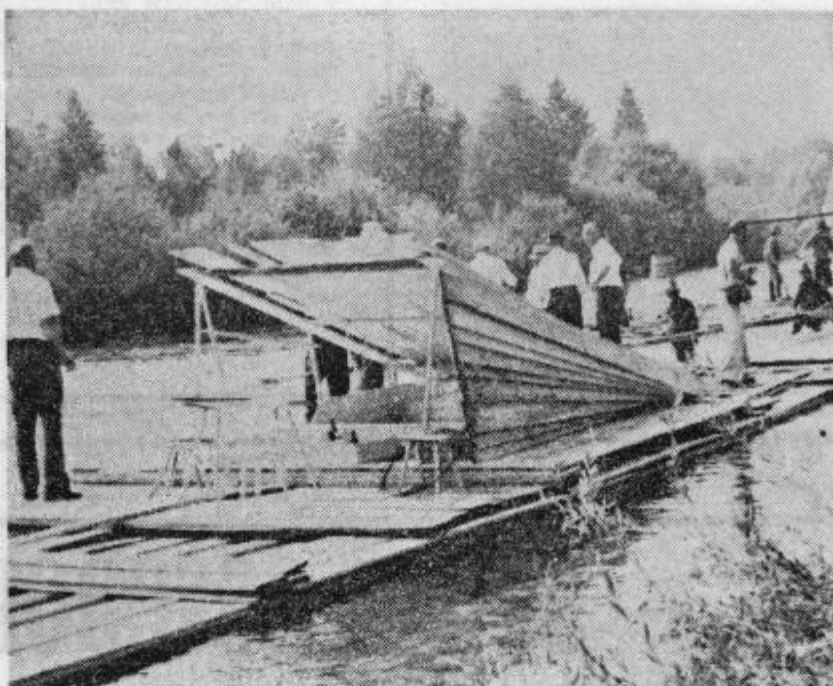
Večina gornjesavinjskih fantov se je že v rani mladosti srečala s splavi in vožnjo po Savinji. Sprva samo do Celja. Potem pa iz leta v leto dalje.

»Prvič sem bil na splavu kot otrok. Mislim, da jih nisem imel niti deset let. S seboj me je vzel oče. Samo do Celja. Tam sem se z drugimi novinci poslovil in krenil nazaj proti domu. Pozneje sem večkrat priplul do Smedereva, moj oče pa celo do Calafata, do Črnega morja. Tako je bilo spočetka. Potem sem se osamosvojil. Pot me je peljala v trgovanje z lesom. Ljudje so mi zaupali in so radi prihajali ter mi ponujali svoje blago. Les sem pošiljal ne samo po vodni poti; v Italijo in na Madžarsko pa samo z vagonskimi pošiljkami...« je pripovedoval danes že 82-letni Franc Bačun. Domačini so ga klicali kar Frenk. Ker je pač prišel iz Amerike.

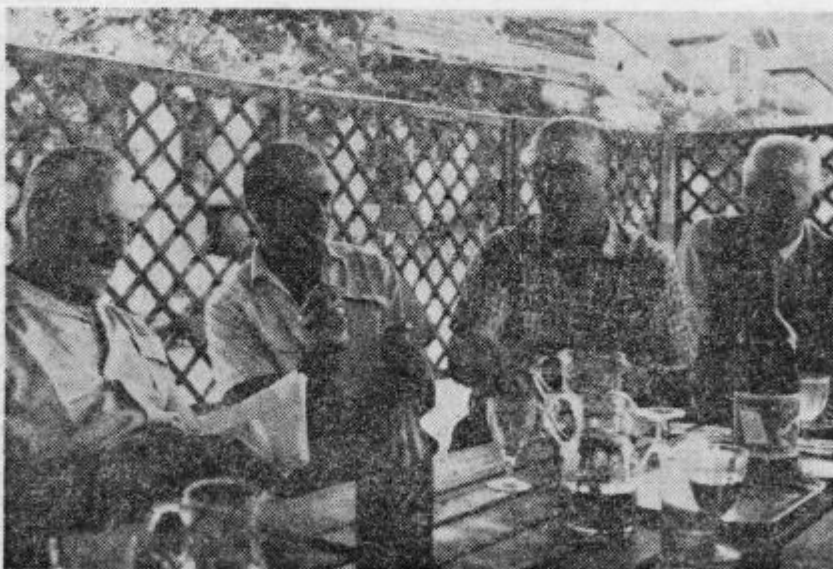
»In kakšno je bilo življenje tedaj na Ljubnem?»

Ostali so le spomini. Tudi v tistih, ki so sami doživljali savinjsko splavarstvo. Zdaj je preteklost. Le enkrat na leto ga znova oživijo na tradicionalnem flosarskem balu na Ljubnem ob Savinji. Tedaj dolina ob gornjem toku Savinje in ob Dreti znova zaživi po svoje. Toda, le za dan, dva.

Sicer pa je življenje savinjskih splavarjev nudilo dovolj pobud zgodovinarjem, narodopiscem in drugim. Izpod njihovih peres je tudi to dogajanje zabeleženo v almanahih, zbornikih in priložnostnih zapisih. Dovolj, da bo ostalo tudi poznejšim rodovom. V pozabo ne bo šlo in ne more iti.

Tak splav pripravljajo Ljubenci kot vzorec in ga pokažejo na vsakoletnem flosarskem balu...

Posnetek, ki sodi v arhiv, saj ga ni moč ponoviti. Nastal je v tistem letu, ko so na Ljubnem ob Savinji pripravljali prvi flosarski bal. Zato turistični delavci pa tudi nekdanji splavarji in trgovci. Od leve proti desni: Ante Tevž, Ivan Čepčak, Stanko Miklavc in Ivan Petrin. Vsi, razen Stanka Miklavca, ki je zdaj predsednik turističnega društva na Ljubnem, so že umrli.

»Če vam povem po pravici, dosti bolj živahno, vesele. Kdovekolikokrat smo se dobili ob večernih urah fantje in zapeli. Zapeli tako, da so nam ljudje prisluhili, zlasti pa dekleta. Veste, Ljubenci smo veseli ljudje, pa delavni...«

Splavarjevo življenje in delo je bilo težko. O njegovi odgovornosti poje tudi pesem. Flosar je moral znati voziti svojo ladjo. Dobra krmaniša je iskal tudi gospodar. Ni mu bilo vseeno, komu je zaupal del svojega premoženja. Splavar, zlasti pa krmaniš, ki je bil prvi splavar na svoji ladji oziroma tudi pozneje, ko so zvezali več splavov skupaj, je moral dobro obvladati tehniko vožnje in poznati vse nevarnosti, ki so mu pretile. To pa so bili mostovi, sipine, mlini ob vodi in drugo.

Gospodarji so imeli s socialnim zavarovanjem urejeno tako, da so svoje splavarje zavarovali skupinsko in ne imensko. Le dobre krmaniše, za katere so imeli trgovci in gospodarji poseben interes, da jih zadržijo, so zavarovali tudi poimensko.

Če je bila voda dovolj visoka in če je vožnja potekala brez večjih zastojev, so do Beograda potrebovali okoli osemnajst dni. Od Ljubnega do Celja pa en dan. Velikokrat so vozili tudi ponoči.

Splavarjevo delo je bilo tudi nevarno. Zlasti tedaj, ko so morali reševati splav, ki se je zaradi udarcev v most ali kam drugam razsul. Tudi žrtve niso bile redke.

»Bil sem še mlad splavar. Delal sem pri starejšem bratu. Vozili smo pod pančevskim mostom. Bilo je 1935. leta. Tedaj je nasproti pripeljala ladja, ki nas je prezrla ali kako drugače. Zaradi visokih valov, ki jih je povzročila, se je naš splav razletel. In tedaj sem skočil v vodo in lovil deske, ki so plavale naokoli. Skoraj bi bil upešal in ni manjkalo dosti, da bi me ne vzela voda.

In spet drugič. Bilo je doma. V Bočni. Pripravljali smo se za vožnjo, ko je nenadna visoka voda začela svoje razdiralno delo. Tedaj so me privezali na vrv ko sem skočil v vodo in reševal deske. Ni bilo lahko...« je pripovedoval Stanko Miklavc.

Pa tudi sicer je bil splavar bolj moker kot suh. Moker na splavu in tedaj ko je razdiral svojo ladjo in les spravljaj na breg, da so ga prevzeli kupci. Po dan, dva v vodi...

Po navadi je imel en splav okoli dvanajst kubičnih metrov rezanega lesa. In ko so jih pri Rogliči, niže Zagreba, povezali tudi po štirinajst in več skupaj, je bila to velika količina lesa iz gornjesavinjskih gozdov.

Kot pravijo so peljali iz Gornje Savinjske in Zadrečke doline ob koncu devetnajstega stoletja tudi po dva tisoč splavov vsako leto.

Njihova prva postaja je bila v Celju, na Bregu. Tu so že povezali po dva in dva skupaj. In od tod je tudi klica:

*Celje je prvi štacijon,
flosar dobi svoj lon,
mi jo pa odrinemo
dalje, naprej...*

Da, in potem dalje do cilja. Največkrat določenega, velikokrat pa tudi naključnega.

Ljubno ob Savinji je tedaj živelo za splavarstvo. V kraju je bilo 26 žagvenecijank, Franc Bačun pa je imel še polnojarmenik. In nad trideset gostiln. In nekaj sto ljudi, ki so bili skoraj povsem navezani na svoje splavarstvo...

KDO SO BILI KOLEDNIKI?

„NOSIMO SREČO“

*Oj kole-kole-koledo,
leto lepo mlado.
Da bi prav veselo bilo
imelo mastno brado —
oj kole-kole-koledo.*

Kaj so koledniki? Zares se lahko vprašamo, kaj pa sploh so koledniki? To vprašanje nam zastavljajo predvsem mladi, ki ob novem letu slučajno slišijo besedo »kolednika« od svojih starejših vrstnikov. Če ne bi bilo te naše nesrečne atomske dobe, ki nas s svojim nevzdržnim tempom preganja in zaslužuje vsak prosti trenutek; če ne bi bili sužnji televizije, radia in vseh drugih modernih stvari, kako bi potem verjetno močno živele mnoge stare navade in šege. No, težko je dajati na tehniko vse dobre današnjega časa in stare običaje. Eno pa je, da se ti običaji bili lepi. Rojevali in rasli so od takrat ko so se naši pračeti naseljevali na zemlji naše današnje domovine pa vse do nove dobe, ko so te lepe stare šege začele umirati.

No in ker se poslavljamo od starega leta, z vsemj željami, da bi bilo novo leto še boljše, se spomnimo, kako so voščili za novo leto koledniki in novoletni voščilci. Razlika med novoletnimi voščilci in koledniki je ta, da koledniki voščijo za novo leto s svojimi pesmimi, kolednicami.

V Slovenskih goricah so fantje hodili navsezgodaj, ko je bila še trda tema, trkali na okna domačij z voščili: »Dobro jutro! — Dobro jutro! Veselo novo leto vam želimo. Naj vam kokaš dobro nesejo! Naj se vam krmiljenke lepo redijo!... V okolici Gorice se je še do danes ohranila stara šega, da nese vsak fant svojemu dekletu v dar ohrovtovo glavo, okrašeno s pečenimi in počenimi koruznimi zrnji, nabranimi na nit. Skratka vsak kotiček Slovenije ima svojo šego s katero voščijo fantje, dekleta in otroci, novo leto.

*Mi smo pršli semkaj k vam
če vte kej darvali nam.
Ce vte kej darvali nam,
bomo mi spoznali vas.*

*Očka vam pa gluh takó:
če b še kaj od dnarcev blo —
nej en groš bo al pa dva
al pa cela cvancgrca.*

*Sedem nas je za pajdaš
ta vosmi je pa trogar naš
ta vosmi je pa trogar naš
on pa nosi punkelc naš.*

Kolednik je bil vsakdo, ki je s pesmijo voščil novo leto. Zvečer ali zjutraj pred novim letom ali po novem letu, so hodili koledniki pred hiše koledovat. V nekaterih krajih odrasli fantje, druge fantje in dekleta ali pa tudi fantiči in deklice. S pesmijo so voščili srečo, ter za to dobili tudi kaj v dar. Dobivali niso samo denarja pač pa tudi druge reči: maslo, mast, bel kruh, itd... V premožnih hišah so jih povabili tudi v hišo in pogostili. Na Dolenjskem in drugih krajih so hodili godci dan pred novim letom voščiti srečo in igrati. Dobivalo so darove kot koledniki, kot kolednike so premožni kmetje povabili v hišo tudi godce in jih pogostili. Godci so zaigrali! In kjer je glasba se po navadi tudi pleše. Na notranjskem so koledniki tu in tam imeli s sabo »drosarjau«, to je moža, ki je zaplesal z ženskami, kjer pač mož za ples ni bilo.

V Prekmurju (lendavski okoliš) so po hišah prepevali najprej možje, pozneje pa otroci v skupinah po dva in dva ali trije, včasih tudi štirje. Novoletno koledovanje je bilo močno v navadi tudi na Štajerskem, predvsem pa v Laškem in okolici, kjer se je še ohranilo do danes. V Mislinjski dolini je kolednike spremljal fant, ki je pobiral darove; imenovali so ga »maček«. S to šego je verjetno tudi ta pristna ljudska kolednica:

Ob vsakem začetku želimo drug drugemu srečo in vse najboljše. Od vseh zelo številnih starih navad, nam jih je ostalo danes živih le malo. Voščimo si ob življenjskih praznikih, rojstvih, večjih življenjskih prelomnicah in seveda ob novem letu. V vseh teh željah tiči, nezavestno, prastara vera, da je mogoče v teh »prehodnih« dneh izkoristiti tedaj posebno pripravne čarodajne, magične sile in jih obrniti v svoje namene. Tako je najimenitnejši čas v človekovem vsakdanjem življenju, prehod iz starega v novo leto. Ob tem velikem časovnem prehodu so že naši poganski očetje negovali skupne obredne obhode, ali sprevide nekaterih svojih izbrancev. Nekaj tega so od svojih predkrščanskih predhodnikov sprejeli tudi »koledniki«. Šli so od hiše do hiše, od vasi do vasi, ter na nešteto načinov želeli srečo, veselje, zdravje in vse najboljše v novem letu.

Na staro leto zvečer so hodili koledniki po Železnikih v skupinah in ker jih je bilo včasih že preveč, so peli vsak po svoje. Da pa bi zapeli uglašeno, so imeli kratko pesem, ki si jo je vsakdo lahko hitro zapomnil, zbor pa je postal uglašen.

*Koledva moledva;
ano šnito potic,
sežite na polico
po eno klobasico,
prerežite jo na dvoje
dajte men oboje!*

Ponekod je bilo novoletno fantovsko koledovanje namenjeno predvsem dekletom. Tako so na Dolenjskem peli fantje na staro leto zvečer pred dekletovo hišo:

*V hiši imate zeleno peč,
meni je vaša Micka všeč...*

Koledovanje je bilo polno različnih šeg, ki so se razlikovale med seboj, kot kraj od kraja. V okolici Laškega so hodili še do nedavnega na novo leto peti od hiše od hiše. Poleg pevcev so hodili tudi »muzikantje«; najprej so zaigrali, potem voščili, spet zaigrali, nazadnje pa so jih povabili v hišo, kjer so igrali naprej. Bilo je veselo, kaj ne?

V okolici Kapele in Male Nedelje so koledovali predvsem dekleta, ki so hodila daleč naokrog. Šle so vedno naravnost v hišo, kjer so jih obdarovali z denarjem in drugimi dobrinami. Sicer pa so hodile igrati ob novem letu številne domače in tuje godbe. Prihajali so celo cigani iz Prekmurja in če so premalo dobili, so ljudi poleg novoletnih voščil obdarovali s precej smastnimi kletvicami.

Pravo pristno koledovanje je bilo verjetno najprej opuščeno v Zgornji Savinjski dolini. Po starih običajih so koledovali tam še samo otroci. Pač pa so prihajali koledniki godci z goslimi, harmoniko, trobentami in tačo »nov let nosila«. Pravijo, da so prihajali od daleč in da so služili precej denarja.

Tako je bilo včasih. Lepi običaji, kaj ne? Res ni čudno, če slišimo iz starejših ust: »lepi stari časi«. Skoraj prav tako sta mi odgovorila Peter Smiljan, iz Zalca in Jože Jagarinec, iz Vrbeja. Kot mlada fanta, sta v svoji vasi Cvetlina v Halozah pričela igrati prav za te koledniške običaje. Zbrali so se fantje iz vasi vzeli v roke instrumente in se vsako leto odpravljali na dolge koledniške poti. Leta 1963 je naše kolednike, ki jih vidimo na sliki, privedla pot tudi v Celje in naprej v Savinjsko dolino. Na vprašanje, kaj ju je pritegnilo, da sta takrat ostala v Celju, Peter in Jože nista mogla odgovoriti. Verjetno jima je Celje z okolico in ljudmi bilo posebno všeč in prepričalo njuno koledniško srce, da je to njun kraj. Odločila sta se in ostala! Zal pa je s to odločitvijo bilo konec še ene redkih koledniških skupin. Kdor je »muzikant«, bo najbolje razumel, kako hudo je bilo vsem našim kolednikom, kajti, če si muzikant ti to ostane v srcu in kar je v srcu je težko pozabiti. Fantje so poslušali znova, čeprav so bili daleč eden od drugega, so se dobivali skupaj vsako leto in se ponovno odpravljali voščiti: srečno novo leto. Vendar fantje postajajo možje, tu se pojavljajo življenjske družice, otroci, skratka novo življenje, ki pa zahteva novo pot. Tako se njihovo koledniško pesem in melodijo slišali zadnjikrat v Savinjski dolini 1966. Tega leta so naši koledniki voščili tudi sebi: »Da bi bil srečen in zadovoljen v novem življenju. Tako so se na novo leto 1967 razšli, še so se srečevali, vendar kolednikov ni bilo več.

Takšna so bila leta kolednikov in so še, kjer so še, vsem vam dragi bralci pa v njihovem imenu — Veselja in zadovoljstva polno novo leto. VOJKO RIZMAL

Petra Smiljana in Jožeta Jagarina je koledniška pot privedla v Savinjsko dolino, kjer sta si ustvarila svoj novi dom.

Koledniki iz Cvetlina (Haloze), od leve zgoraj: Štefan Pavlinek, Peter Smiljan, Miha Hrenič, Štefan Čičič in Jagarinec Jože.

ŠENTJUR

Napredne kmetovalke in gospodinje

Kmetijska šola v Šentjurju že nekaj let vzgaja tudi dekleta, ki se šolajo na oddelku poklicne šole za kmetovalke in gospodinje. Šolanje traja dve leti, s presledki v poletnem času ko odhajajo dekleta domov na prakso. Namen tega šolanja je vzgojiti kulturno izobraženo kmetijsko proizvodnjo, kar jim na šoli tudi uspeva. Vsako leto morajo dekleta, ki se prijavljajo na to šolo pri vpisu celo odklanjati, ker jih lahko letno sprejmejo le okoli trideset. Približno vsako leto tudi konča šolanje toliko deklet, morda celo nekaj manj.

Prihajajo iz vse Slovenije, iz čistih in mešanih kmetij, vse pa bodo po končanem šolanju prevzele vaje v roke, ker bodo tudi bodoče gospodarice domačih kmetij. Do takrat pa se morajo še marikaj naučiti in ker je dvoletni program šolanja zelo pester, odhajajo domov z znanjem, ki ga bodo s pridom uporabile pri usmeritvi kmetij.

Ko smo se z dekletki drugega letnika pogovarjali kam se bodo usmerile, so v večini izjavile, da v kmečki turizem, sicer pa tako, kot so dani pogoji za usmeritev na njihovih domovih. Dekleta se v času šolanja in bivanja v internatu urijo v kuhanju, šivanju, pletenju, učijo se urejati kulturnega okolja na domačiji, pri tem pa posebno poudarjajo odnos do tradicij kmečkega življenja, ki je v zadnjih desetletjih že izgubilo iz doma-

čij. Učijo se umno gospodariti ter se seznanjajo z moderno proizvodnjo kmetovanja. Letos, marca meseca bodo tudi prvič polagale traktorske izpite, in sicer praktično vožnjo, strojništvo in izpit iz prve pomoči.

Malo bolj nerade zaldejo na prakso v hlev, čeprav je v Šentjurju moderno opremljen. Veliko raje se učijo kuhanja in kulture kmečkega doma. Zaradi tega obiščejo v dveh letih vse kmetije, kjer so dekleta doma, in se seznanijo s tipiko doma vsake posamezne učenke ter potem določijo kaj bi se dalo konkretno na tisti domačiji preurediti in izboljšati. Po končanem šolanju se dekleta vključijo v društvo absolventov kmetijskih šol, ki ima na programu nadaljnje izobraževanje ter izlete v kmetijska področja.

Dekleta, ki smo jih spoznali ob našem obisku v kmetijski šoli v Šentjurju, bodo ostala na kmetijah. Zal, vsako leto jih to šolanje premalo konča, kajti če bomo hoteli imeti na kmetijah izobražene kmetovalce in napredno usmeritev, potem bo morala poprijeti tudi izobražena žena, kmetijka in gospodinja. Če pa bo nosilka gospodarjenja sama pa toliko bolj, kajti danes ni dovolj, da zna samo kuhati in opravljati živino. Znati mora gospodariti — tega pa se bo naučila le v šoli, ki je bila in bo nosilka vedno naprednih tokov. Tudi v kmetijstvu.

Z. S.

MLADI NAM PIŠEJO

PIONIRSKA HRANILNICA V RIMSKIH TOPLICAH

Kot članica novinarskega krožka sem se odločila, da se malo pobliže seznanim z delom šolske hranilnice, katere mentor je na šoli tovarišica Peršetova, pri delu pa ji pridno pomagajo »uslužbenici« banko, učenci in učenke Mihaela Brlec, Darinka Ovek, Brezovšek Marinka, Mojca Perše in Filip Jurkošek.

Tov. Peršetova je na moja vprašanja odgovorila naslednje: v osnovni šoli A. Aškerc v Rimskih Toplicah je bila v šolskem letu 1973/74 prvič organizirana pionirska hranilnica. O novi dejavnosti v okviru pionirske organizacije ni imel nihče povsem jasne predstave. Da bi naše pionirsko delo uspešno potekalo, nas je z nekaj temeljnimi navodili seznanila Ljubljanska banka. Delo je steklo in trud ni bil zaman, saj so bili že v prvem letu delovanja vidni rezultati. Da bi pionirje še bolj zainteresirali za vlaganje svojih prihrankov, smo jih o rezultatih vložnega denarja obveščali po zvočniku. O pospešenem tekmovanju, ki se je vnelo med razredi, priča zbrana vsota okrog 40.000 ND.

Zavest za varčevanje je močna zlasti pri učencih na višji stopnji. Tako se je razredna skupnost 8. b razreda odločila za solidarnostno varčevanje, ki je namenjeno oblikovanju

skupnih sredstev. Sicer pa je od 331 učencev na centralni šoli kar 240 aktivnih vlagateljev. Ob koncu koledarskega leta nam banka na naloženi denar izplača obresti, ki jih v obliki solidarnostnih sredstev uporabimo za pomoč učencem ob morebitnih nesrečah, delno pa jih razdelimo med požrtvovalne uslužbenice.

Oktober — mesec varčevanja in še zlasti 31. oktober je tudi za našo hranilnico pomemben. Skozi vse leto, zlasti pa še tedaj, skušamo za vzgojo vlagateljev napraviti kar največ. Na zboru varčevalcev se pogovarjamo o delu in doseženih uspehih. Na ta dan nas vsako leto povabi tudi predsednik občinske skupščine Laško.

Né samo varčevanje, namen vseh, ki delajo v hranilnici, je, da bi vzgojili mlade ljudi — varčevalce, ki bodo znali denar pravilno potrošiti. Prav tako pa je treba paziti, da ta prizadevanja ne bi zapustila negativnih učinkov, saj bi se z vzgojo skopuhov povsem oddaljili od svojega cilja.

OBLAK MAGDA
novinarski krožek
osn. šole »A. Aškerc«
Rimske Toplice

100 TORBIC ZA VIETNAM

Letos so vietnamski otroci prvič stopili v novo šolsko leto svobodni. Nič več ni bučanja letal nad njimi in grmenja uničevalnih bomb. Nehalo je smrtonosno klanje. Utihihle so puške in topovi. Končno so dočakali mir.

mir, ki so si ga tako dolgo želeli.

Veseli vstopajo v šolo, čeprav mnogi nimajo ne zvezkov, ne knjig, kaj šele torbice.

Zato smo se pionirji Jugoslavije odločili, da jim bomo pomagali. Vsak pionirski odred naj bi kupil vsaj eno opremljeno šolsko torbico. Tudi na naši šoli smo izvedli to akcijo. Vsak pionir naj bi dal vsaj dinar, je bil skiep pionirskega odbora. Toda, kdor je dal, je prinesel več. Tako se je to zbiranje sprevrglo skoraj v tekmovanje. In koliko denarja smo zbrali? Toliko, da smo lahko kupili kar tri zelo lepe torbice, opremljene s šolskimi potrebščinami. V vsako torbico smo še priložili: pisno in čestitko za novo leto, razglednice našega kraja, pionirsko ruto, kapo in značko ter punčko, oblečeno v slovensko narodno nošo.

V mislih že vidim malega Vietnamčeka, kako se postavlja s to torbo. Zadrženo gleda barvice, trikotnike, šestilo ... ker ne ve za kaj se vse to uporablja. Toda vse spoštljivo gleda.

»Oril ne vedo, zakaj to rabim,« si misli in steče v šolo. Saj se tudi zanj začnjenja lepše življenje. Življenje v svobodi in miru.

MAROVČ MATJAZ
OS »Vera Slander«
Polzela

STRAH IMA HITRE NOGE

Tuberkuloza je težka, nevarna in nalezljiva bolezen. Napade lahko kate-

rikoli organ človeškega telesa, vendar si najpogosteje izbere pljuča. V preteklosti je pokosila nekaj naših najbolj slavni mož: Simona Jenka, Josipa Jurčiča, Dragotina Ketteja, Josipa Murina, Srečka Kosovela in druge. Bacil tuberkuloze ne napade samo ljudi, temveč tudi živali. Tako se tuberkuloza širi preko tuberkuloznih živali na ljudi. Tuberkuloza je možno povsem izkoreniniti. Naloga vsakega od nas je, da se tudi sam aktivno udejstvuje v tem boju.

Ko smo na šoli Kozje izvedeli, da nam bodo na roki naredili tuberkulinski preizkus z injekcijo, nas je postalo malo strah, a smo se vsi delali pogumne. Komaj smo začeli potak, sta prišli zdravnica in medicinska sestra. Postavili smo se v vrsto in začeli sta z delom. Vsak je hotel biti zadnji na vrsti. Ostala je samo še Anica. Zdravnica jo je poklicala. Ker ni hotela priti, je šla po njo tovarišica, a Anica ji je ušla. Kako je tekala po razredu! Po dolgem naporu jo je tovarišica le ulovila. Peljala jo je k zdravnici, ki jo je hotela cepiti. Anica pa se je držala za roko. Tovarišica je poklicala nekaj dečkov, ki smo jo prijeli. Sestra je vzela injekcijo in jo cepila. Anica je nato še dolgo jokala.

Tudi v drugih razredih je bilo podobno. Tisti, ki so se delali najpogumnejše in dražili druge, so bili ob cepljenju največji strahopetci.

DEJAN KRESNIK
KOZJE 127
63260 KOZJE

13 modnih barv - kvalitetna BUCLE VOLNA - 5 dkg samo 10,94 din

ODDELEK PLETENINE - VELEBLAGOVNICA

HČI GROFA BLAGAJA

41 RADO MURNIK

In odkorakal je z zadovoljnim nasmehom.

»Dobro me je ohdral dedec, bedasto,« se je natihoma gneviti vitez Ahac. »Le čakaj, prismođa, zvečer oskubim pa jaz tebe! Igral bom opreznije in z večjimi kockami, male niso za nič. Zdaj bo treba zopet k Aronu, da dobim kaj denarja.«

Pogledal je skozi okno. Mimo hiše je jezdil oni sivo oblečeni vitez; le za nekaj trenutkov je videl Ahac njegov obraz in se takoj vprašal: »Kdo je ta človek? Gleda kakor levi razbojnik na križu. Kje sem vendar že videl la potuhnjeni zlobni obraz? Kdo je vendar to?«

Premišljeval je, zdajci pa so se mu razširile oči in nehotoma je udaril z dlanjo po mizi.

»Če ne bi imel ta jezdec črni las in črne brade, bi stavil jaz, vitez Ahac Doljanski, da sem imel čast videti viteza Hansa Frauensteinerja, pa nobenega drugega ne! Ali se je prebarval? Čemu neki? Zdaj sem pa res radoveden. Ali je ali ni? No, saj bo ena pot — le kar za njim!«

Preden je stopil vitez Ahac iz obokane veže pri Veselem medvedu v Rožno ulico, je zagonetni jezdec kajpada že izgubil; Doljanski pa ni obupal in ni ugibal dolgo.

»Jahal je na levo. Ako bi bil nameraval iz mesta, proti Dolenjskemu, proti Pisanim vratom, bi bil krenil na desno. Prav gotovo se gunca zdajle na svoji suhi kobili proti Gorenjskim vratom pri mostu. Potem takem se mu ne mudi iz mesta. V naš Novi trg onkraj Ljubljance ga vabi vrag, pa nikamor drugam. In tam ga moram izvohati!«

Zavil je v oglato, tesno prečno ulico. Pokrivala jo je debela plast sivkastega blata tu strnjenege, tam zdobljenega. Ozke podolgate hiše so bile lesene vse od stlema do tal in krile večidel s slamo. Vendar se je dozdevalo vitezu Ahacu, da priveva od teh okajenih vež, od teh sajsatih počrnelih hišic nekaj zanimivega; zdelo se mu je, da priveva v teh tihih, sanjavih stank, v teh mrakotnih ključkovitih uličicah nekaj udobnega, nekaj mirnega in zadovoljnega. Le redkokod je stezal bezeg svojo prašno, žalostno zelenje kakor uklet grešnik proseče proti nemilostnemu nebu...

Le malokje je brstel pisan vrtec, kakor rjuha plodne prsti za polomljeno ograjo. Ob kočah je rasla trava, hiralta zlatica, marjetica. V kote in ogle je bila sanesla sapa

cele kupe prahu in usmiljeno vsaj nekoliko zakrila zavržene čreptinje, raztrgane čevije, gnile deske, staro šaro in nesnago. Povsod je dišalo po zatočlini, trohnoh. Tu in tam so bile dišavice posebno neprijetne: zaudarjalo je po dimu, po čreslu, po kožah, po loju. Le redkoma se je ganil zrak, utesnjen v ozke tokove mestnih zidin.

Okoli Sent Jakoba je stal najstarejši del Ljubljane, starejši od Rožne in kasneje Hrenove ulice. Tu so prebivali ljudje že petnajst sto let pred novim vekom. Ob vznožju grajskega hriba na njegovi prisojni strani, so se naselili še v megljeni pradavnini Slovenci in med njimi ostanki italjskih Romanov, čolnarji, ribiči, zlasti pa — trgovci. Ogibali pa so se Slovenci levega brega ob kamni Ljubljanci; ogibali so se tamkajšnjih samotnih, grozotnih razvalin stare Emone, koder so ponoči baje strašile pošastne žrtve kralja Atile in njegovih divjih Hunov, tožili duhovi ubitih in poklanih Ilirov, Keltoev in Rimljanov...

Mimo ozkih in visokih hiš Zabje ulice je prišel vitez Ahac na precej prostrani trg pred staro mestno zbornico. Skoraj na sredi trga pred rotovžem je stal mestni vodnjak, ki je dobival vodo z Golovca. Obsenečevala ga je častitljiva stara lipa. Vitez Ahac se je nekoliko oddahnil; tukaj je bilo vse svetleje in prijazneje in manj zatočno. Rahel piš je pozibaval zeleno lipo in visoko travo okoli vodnjaka. Na Kamniti klopi so sedeli v hladni senci pod košatim drevesom hrabri meščanski stražniki in čuvali top. Vitez Ahac se je hudomušno nasmehnil.

»Kako vestno stražijo svoj top, lej, lej!« je dejal sam pri sebi. »Morda se boje, da jim ga ne zavleče povodni mož ali pa celo njegova huda baba v umazano Ljubljano.«

Nasproti lipe in vodnjaka je zagledal vitez Ahac staro poslopje z malim stolpom. Tamkaj, malone na sredi starega trga, na sredi med Pisanimi vrati in Trančo, je stal ljubljanski rotovž s svojim skoraj dvestoletnim zidovjem. Ob široma odprtih železnih vratih sta viseli dve svetilki, pa le bolj za parado; prižigali so ju varčni Ljubljanci le takrat, kadar je ponoči gorelo kje v bližini. Na stenuh so bile zamite, preperete slike: na prestolu žena z zavezanimi očmi, mečem in tehtnico, podoba pravice; petelin, simbol hudobnosti; meščan v železnem oklepu, s kratkim

kopjem in buzdovanom; grba ljubljanskega mesta in deželnega kneza... Blizu vrat pod omreženim oknom sta stali klop bridkosti in pa železna kletka za tatove, tatice in druge nerodne grešnike, ki niso znali ob pravem času uiti mestnim biričim. Na tej klopi so tržne dni močno izurjeni hlapci s šibami ali z zavozlanimi fermeji tepčkali obsojene reveže ali reve. Zdaj sta sedela tukaj dva redarja; prodajala dolgčas, zehala in prijazno bezala drug drugega z dolgima sulicama, da ne bi zaspala in nehala skrbeti za javni mir in red in varnost. V oba vogla sta bila vsidana kipa Adama in Eve; Evo je moral poljubiti vsak, ki je prvič prišel v Ljubljano. V prvem nadstropju so bila tri okna; ozka vrata so vodila na železen balkon, na oder sramote, kjer so razglašali in izvrševali manjše obsodbe. Konec strešnih žlebov sta spakovala dva neokusna zmaja. Nad streho je molel stolpek z mestno uro in vetrnico.

Na trgu je še zmeraj čepelo nekoliko prodajalk. Kmetice, kajžarice in vrtnarice iz Krakovske in Trnovske vasi, zlasti pa iz šempetrskega predmestja, so prodajale večinoma domačo zelenjavo. Da ne bi potenili pod sončnimi žarki, so jo škropile; iz košar je curljala in kapljala voda in odtekala po ulici proti Ljubljanci. Ko so ženske zagledale viteza Ahaca, so se izkušale, da bi prevpile druga drugo: »Pomaranče iz Gorice! Suhe tršaške fige! Vipavske češnje! Dober sir! Sladki mandeljni! Jajca, jajca! Divje grlice in golobi!«

Vtem ko so prebivali v Rožni dolini in okoli Sent Jakoba skoraj le rokodelci, obrtniki, so stanovali na Starem trgu od rotovža proti Tranči večinoma trgovci. Malone nad vsakimi vrati je videl vitez Ahac sidro, znamenje trgovstva. Hiše so bile večidel preproste, kamnite, ponekod tudi še popolnoma lesene. V kamnitem pasu mestnega obzidja, zagožene med Grad in Ljubljano, so stale vse podolgota od reke proti hribu in imele na mnogo ožjem uličnem pročelju le po troje ali celo po dvoje oken. Gorenja nadstropja so molela čez spodnje dele, tako da je bila ulica zgoraj še ožja nego spodaj; bila so malone vsa lesena saj so imeli ljubljanski meščani dovolj dobrega lesa v svojih gozdovih na Golovcu, v Mestnem logu, pri Igu, pri Sveti Katarini.

IVAN TURINEK

Številni Soštanjčani in okoličani, predvsem pa delavci Tovarne usnja Šoštanj, so se pred dnevi na pokopališču v Podkrajju poslovili od svojega dolgoletnega sodelavca IVANA TURINEKA. Zibelka mu je stekla 16. marca 1924. leta v Skornem pri Šoštanju. Ze nekaj let po rojstvu sta mu drug za drugim umrli oče in mati, nakar je odrasčal pri rejnikih, ki so mu nadomeščali starše. Otroška in mladeniška leta je preživel s trdim delom na kmetiji in še kot nezkušen mladenič je moral na rusko fronto, kjer je bil tudi ranjen.

gasilskem društvu tovarne usnja, za kar je od Gasilske zveze Slovenije prejel posebno odlikovanje.

Na njegovi zadnji poti ga je spremljala delavska godba Zarja ter predstavniki številnih gasilskih in drugih društev z 12. prapori. V imenu družbeno političnih organizacij, ZB in krajevne skupnosti Šoštanj mu je v zadnje slovo spregovoril tovariš Miloš Volk, v imenu kolektiva tovarne usnja, kateri je posvetil vse svoje štoljenjske sile, pa se mu je zahvalil predsednik delavskega sveta tov. Hermon Lešnik.

Mnogo prerano se je po kratki, a hudi bolezni izteklo štoljenje borca in požrtvovalnega delavca Ivana Turineka, ki ga bomo ohranili v trajnem spominu. V. KOJC

Ko se je kot rekonvalecent vrnil domov na dopust, se je 1. maja 1944. leta vključil med borce Slandrove brigade in bil kasneje kurir glavnega štaba IV. operative cone use do osvoboditve, ko je bil 12. septembra 1945 demobiliziran. Za svoje zasluge v NOB je prejel medaljo za zasluge za narod in medaljo za hrabrost, ki ju je s ponosom nosil ob svečanih prilikah. Po demobilizaciji se je zaposlil v tovarni usnja pri industrijski milici, kasneje pa kot vratar do invalidske upokojitve. V času svojega službovanja je sodeloval v različnih organizacijah in društvih, še posebej pri industrijskem

DARUJMO Z NASMEHOM

Pred nami so novoletni prazniki, ki so zvezani z obdarovanji. Če do zdaj nismo utegnili razmisliti kaj bomo kupili najbližjim in prijateljem, potem moramo resnično še pohiteti. Sicer pa so danes izložebe že tako vabljive, da kratek sprehod po mestu že da idejo za nakup. Namen obdarovanja za novoletne praznike je združen z ljubeznijo in presenečenjem. Čeprav je naš namen iskren, pa včasih kane v tako razpoloženje tudi kaplja razočaranja, kajti zgodi se nam, da

opazimo na obrazu obdarovanca presenečenje. Kaj smo storili narobe? Ker je Novo leto vse bolj praznik nakupov v zadnjem trenutku, kjer gre za to, da bo darilo čim večje, pri tem pa pozabljamo, da z njim spravljamo obdarovanca v zadrego, smo morda grešili v tem? Ali pa smo kupili sestri tisto, kar njej ni bilo všeč, je bilo pa nam? Smo kupili in obdarovali prijatelje le zato, ker se pač mora ali pa smo mu dali darilo iz srca, zato ker je prijatelj? Smo celo pobrskali

li doma po darilih, ki smo jih prejeli sami in se pripravljamo, da jih damo naprej, drugim v dar?

Obdarovanje je umetnost, ki ji ni vsakdo kos. Med množico daril moramo poiskati najprej tisto, ki ga bo obdarovanec vesel. Lahko sploh nima vrednosti, a če je darovano s srcem, potem je vrednost v tem.

Kaj ni morda res, da smo najbolj veseli daril, ki nam jih poklonijo otroci in jih največkrat izdelajo sami? Če boste sprejemali tak dar, po-

tem ga morate tudi znati sprejeti. Gorje, če boste brezbrizno odložili darilce, ki vam ga je poklonila hčerka, izdelala pa sama v vrtcu! Lesk v njenih očeh bo v hipu izgini, vi pa ob pomankanju čuta še vedeli ne boste, kaj ste naredili narobe.

Naj vam tile, v zadnjem trenutku nametane misli, služijo ob zbiranju novoletnih daril, hkrati pa naj bodo tudi opozorilo pri obdarovanju in sprejemanju daril

DEDEK MRAZ- VES BEL!

Ze šestkrat je dedek Mraz napisal pismo skupini Medvedkov iz otroškega vrtca v Slovenjskih Konjicah. V pismih jih je pohvalil za pridnost, včasih pa je katerega od otrok tudi malce pograbil. Zato vsako jutro, ko pridejo otroci v vrtec, hitro pogledajo na polico v igralnici, če je na njej bela škatlica. V njej namreč pušča dedek Mraz svoje pismo. Otroci pa tudi dobro vedo, da jih bosta od tistega dne naprej, ko bodo na polici zagledali rdečo škatljico s pismom, ločila le še dva dneva od obiska dedka Mraza v vrtcu.

A kaj sploh razmišljajo Matejka, Simona, Borut, Robi, Aleksander, Sandi, Zvonko, Tatjana, Lučka, Andreja, Barbara, Jurček, Sergej in drugi otroci iz skupine Medvedkov o dedku Mrazu.

»Dedek Mraz je bel in bra- do ima.«
»Dober je za nas, ker nosi darila.«

»Dedek Mraz je za otroke in star in darila nosi.«

»Star je in velik, pa na Pohorju stanuje in se s samimi vozi.«

»Dober je za vse ljudi.«
»Rad ga imam, ker prinese darila otrokom.«

»Dedek Mraz je tako pri- jazen.«

»Meni pa je Dedek Mraz všeč, ker je star in ima belo kučmo.«

In kaj si želijo otroci ob novem letu?

»Jaz si želim veliko daril.«

»Jaz pa si želim, da bi imela sestrico.«

»Rad bi imel veliko igrač in puško.«

»Jaz pa si želim, da bi šla v šolo.«

»Jaz si tako želim, da bi prišla mamica iz Švice.«

»Želim si smučke, da bi se lahko smučal na Pohorju.«

»Jaz pa si tako želim, da bi prišel dedek Mraz med nas.«

Cesa se najraje spominjajo v preteklem letu?

»Jaz se najraje spominjam morja, kje sem plavala.«

»Meni pa je bilo najlepše, ko je prišla babica iz bolnice.«

»Meni je bilo tako lepo, ko smo se preselili v nov vrtec in smo imeli same nove omare.«

»O kako je bilo lepo, ko smo v vrtcu plesali!«

»Meni pa je lepo, ko po-

magam mamici na vrtu de- lat.«

»Meni pa je lepo, ko son- ček sije in je toplo.«

Otroci, ste danes že pogledali na polico? Če je škatlica rdeča, potem boste šli samo še dvakrat spat in dedek Mraz, ki ga imate vsi tako radi, bo prišel k vam na obisk. Pa pridni bodite, da vas bo imel vaš beli de- dek še bolj rad.

D. S.

Otroci pravijo, da se najraje igrajo z lego kockami, iz katerih lahko naredijo ladjo ali pa visok stolp. Želijo, da bi jim dedek Mraz prinesel veliko daril, ko jih bo obiskal.

Hotel »PAKA« iz Velenja in Velenjska hala

vas vabita na

VELIKO SILVESTROVANJE

na katerem vas bodo zabavali:

- ansambel »Toneta Kmetca«
- kvintet »Quo Vadis«
- kvartet »Ultra«
- kvartet »The Lechitas« iz Poljske
- humorist »Breznikov Vanč«

V hotelu »PAKA« vas bosta zabavala ansambel »AVE« in trio »PIPI«.

POHITITE Z NAKUPOM VSTOPNIC IN REZER- VACIJ.

Vstopnice prodaja Izletnik v Celju, Zalcu, Mozirju in Velenju, Viator v Slovenj Gradcu, Turistični biro v novi Velenjski hali, hotel »PAKA« na novoletnem sejmu v Velenju in recepcija hotela »PAKA«.

ZAHTEVAJTE CENIK GOSTINSKIH USLUG, KI JE ŽE NA VOLJO.

VABI VAS VELENJE!

ALPINISTIČNI KOTIČEK

VESELO IN ZDRAVO V NOVEM LETU

Srečno in uspehov polno v novem letu vsem planincem. Želimo zdravja in varno pot — naj se letošnja »srna« sezona ne ponovi nikoli več. Gore, kjer so ostali grobovi, niso krive ničesar; lepe in čiste so kot nekdaj in večino ostanejo. Človek želi in jemlje včasih več kot mu pripada, dobiti hoče vse za nizko ceno. V gorah ni popusta! Polno mero lepot in užitkov lahko dobi samo oni, ki je pripravljen skoraj popoln in vreden tega. Gorski reševalci bodo najboljši takrat, ko ostanejo brez dela. Se bodo udarjale strele in padal kamen, sprožen od časa in ledu, in tudi gams bo sprožil gruščnat plaz, če bo pod njim na policah preveč vplija in besed. Toda teh nesreč je malo. Na prvem mestu je sneg, ki čaka »opotarje« in goloro- ke z nešolano hojo in brez opreme.

Na pragu je nova sezona in ker v hribih blešči led in čakajo zasipi pršiča, naj mlne- jo prazniki brez nesreč. Alpi-

nistov ne bom učil, ker poznajo razmere iz tedna v teden, za planince, ki hočejo v Savinjske, pa nekaj nasvetov. Sneg na višini Okrešlja, Inkreta in bivaka pod Ojstri- co se ugreza do 20 cm, višje pod stenami spihaan snež, na grebenih ljuje in led. Za plazove skoraj ni nevarnosti ob pravilnem vzponu, velika pa

je nevarnost zdrsa na spihane- nem in zbitem snegu. Za vsak vzpon na vrh priporočamo de- rece, cepin in vrvi za varova- nje. — Okrešelj 50 cm sne- ga, Savinjsko sedlo 80 cm, Ko- rošica 1 m, Raduha 40 cm (za izkušene možen vzpon s smuč- mi).

Odprti sta zimski sobi na Okrešlju in Korošici (ob le-

pem vremenu bo kočja odpr- ta, prav tako zavetišče pod Ojstrico — Klemenča jama). Na Korošico ne hodite v no- vem snegu ali megli, ker je vzpon v takih razmerah iz- redno tvegan. Vzpon z Okreš- lja na Kamniško sedlo zelo zahteven (obvezno varovanje in dereze). Cesta v Logarski dolini prevozna do konca z zimsko opremo. Vsi podatki so z dne 21. 12. Ob morebit- ni odjugi ali sneženju se raz- mere takoj spremenijo in te- daj planinci — pamet v roke, pa doma za peč, ali na Golte. Člani AO in GRS bodo po vseh postojankah, pa vprašaj- te za nasvet.

CIC DEBELJAK (načelnik AO Celje)

FINOMEHANIKA SPOROČA

DA BI ČIM BOLJ USTREGLI KORISTNIKOM NA- SHIH USLUG SMO V KOCBEKOVI ULICI 3 OD- PRLI PRODAJNI SALON, V KATEREM SO VAM NA IZBIRO PISALNI, RACUNSKI IN FOTOKOPIR- NI STROJI Z GARANTIRANIM VZDRŽEVANJEM IN POTROŠNI MATERIAL.

OBISCITE NAS ALI ZAHTEVAJTE INFORMACIJE PO TELEFONU 23-042.

PRIPOROČA SE KOLEKTIV FINOMEHANIKE — CELJE IN VAM ŽELI SREČNO NOVO LETO 1976.

BRUXELLES 1974
AMSTERDAM 1975

POZNATE OKUS
PIVA MED PIVI?
HP TALIS

MED MLADIMI BRUSILCI V KOZJEM

ISKRIVOST KOZJANSKEGA STEKLA

Ce greš po cesti od Kozjega proti Podsredi, se že od daleč sliši brnenje brusilnih strojev. Nedaleč od kozjanske žage, blizu spomenika padlim borcem XXX. srbske divizije, ki je tod v pomladnih dneh leta 1945 preganjala zadnje ostanke sovražnih enot, se odpre pogled na brusilnico, zadnjo pridobitev Kozjancev.

V mislih imaš kote, zatrpane s šaro, tudi smetmi, odvečnimi deli strojev in izdelkov. Po glavi se ti podi misel o razbitem steklu in okrušenih kozarcih.

In vendar si se zmotil. Prostori brusilnice so kot prostori lepo urejene šole, manjka le še mladež in občutek bi bil popoln. Ko stopiš v glavno dvorano, pravijo ji proizvodna dvorana, spoznaš, da ni ostalo ničesar od ustajenega mišljenja. Mladi molče obračajo v rokah steklene predmete, govoriti se ne da, trušč preglašja vse. Tu in tam se zaiskri in iskra visoko vzpne pod oboko dvorane. Spretne roke vrisujejo v steklo like, vsiljujejo mu svojo voljo in ga pokorijo. Okoli osemdeset mladih ljudi dan za dnem oblikuje stekleno maso, ki gre iz rok Kozjancev naravnost v izvoz, celo tja v Sovjetsko zvezo.

Med nizko sklonjenimi ljudmi brusil mirno svojo pot namestnik obratovodje Jože Božiček, mlad med mladimi. Skušava prevpiti trušč, pa se nama ne posreči. V lepo urejeni in mirni jedilnici je miru dovolj in preveč ušesom, ki so navajena hrupa.

«Obrat dela že drugo leto. Začeli smo z 22 redno zaposlenimi in 15 priučeni. Danes jih je za stroji osemdeset in še bi jih potrebovali. Porast proizvodnje je veliko večji kot smo pričakovali in kot so črnogledo prekovali nekateri, ki jim ni bilo všeč, da se gradi v Kozjem. Še danes nekaterim to ni všeč. Tudi v matični tovarni, v Rogaški Slatini. Nbroj očitkov pada in vendar nimajo prav. To smo dokazali.»

Božiček je kot vsi mladi zanesenjak in predan svoji tovarni, njihovi tovarni, kjer je povprečna starost delavca 18 let. Kljub temu, da dela obrat le s 70-odstotno zmogljivostjo, ker ljudi enostavno ni, so se že zdavnaj pokazali uspehi. Morda mlade nekoliko motijo osebni zaslužki, kar pa se je tudi že popravilo.

«Menim, da bomo v bodoče morali širše gledati na te stvari in mlade že v osemletki usmerjati v ta poklic,» pravi Božiček.

Kot pred leti Kozjanka, obrat Metke iz Celja, tudi brusilnica danes pomeni novo vzgibalo v družabnem in gospodarskem življenju Kozjega. To priznavajo vsi. Mladi so zanesli v kraj živahnost, aktivnost na katerem koli področju je močno zrastle. Le stanovanj ni. So, toda draga...

«Nekateri v Kozjem so se poskusili okoristiti na račun naših ljudi. Zvišali so stanarine v vrtoglave višine. Toda — Kozje ni Ljubljana, kjer si lahko privoščijo vse.»

Božiček je jezen, ni mu vseeno. Spominja se, da so drago zaračunavali prav ljudje, ki imajo polna usta govorjenja o napredku Kozjanskega, a ne rečem nič...

Obravnava besede in tkeva mozalk. Več bi morali narediti pri samoupravnih odnosih, ugotavlja Jože. Imamo jasno določene programe. Radi bi finalizirali proizvodnjo. Odpadli bi prevozi. Seveda je tu še vprašanje tržišča. Tako razmišljajo in ob tem se mi zdi, da je povprečna starost teh ljudi večja!

Pred dvema letoma na tistem travniku blizu kozjanske žage še ni bilo nič, le močvirna trava in ločje, v katerem so se skrivale ptice.

Potem so zabrneli buldožerji, traktorji, zazvenela zidarska kladiva, močvirje se je začelo spreminjati. Na prostoru, ki ga nekdanji lastniki niso imeli za kaj uporabiti, je zrastle brusilnica Kozje, lepa in prijetna zgradba.

Tako je bilo takrat. Nekaj deset mladih ljudi se je oddahnilo. Vprašanje »kam sedaj« se je odmaknilo v daljavo, izgubilo svojo veljavo, se razblinilo. Delo se je ponudilo samo od sebe.

Tudi to je bila pomoč slovenske skupnosti Kozjancem. Da ne bi bili le rezervat delavcev, ki jih potrebujejo tovarne ob robu Kozjanskega.

Cela tovarna misli enako. Tudi Anton Jost, delegat OO ZSMS v tovarni. Vrsto akcij je začela in izpeljala mladina brusilnice. «Vsaka udarniška ura nam je v ponos,» pravijo.

«Ustanovili smo nogometni klub, likovno skupino Bruslik, mladinski klub. Prostovoljne delovne ure pa tudi samoprispevki niso problem. Pomagali smo občanom Pilštajna pri gradnji ceste, urejali smo okolje Trebč, kjer živi Titova sestrična. Z mladinci iz Metke sodelujemo, prav tako z gasilci. Imamo svojo desetino pa v SLO smo. Odveč bi bilo govoriti, da delamo tudi v vrstah SZDL in v Krajevni skupnosti.»

Anton Simonič, sekretar OO ZK ne utegne razpravljati, mudi se mu za stroj. Pove le, da se število mladih v organizaciji veča, da si prizadevajo za stabilizacijo in da imajo sploh polne roke dela in že beži.

Cudovito je, da ni treba iskati dela drugje, da si doma, kjer imaš hrano, stanovanje, da imaš kolikor toliko dobro plačo, da tu in tam pomagaš prijateljem iz tovarne, nasploh, ni slabo. Tako misli Silva Ferlič iz bližnjega Pilštajna, sestra pa je nekoliko daljša v najinem besedičenju.

«To je, verjemite, prijeten poklic in rada ga opravljam. Užitek je pogledati izdelke, ki se ti je posrečil. Več, da si vanj vložil svoje sposobnosti, sebe in prijetno je, če je všeč tudi drugim. To je del umetnosti. Razumljivo, tisti, ki dan za dnem oblikuje, marsikdaj »pocrunta« tudi kaj svojega.»

Kljub hrupu vendarle gremo v dvorano. Obrazl radovedno pogledujejo, a se hitro sklonijo nad steklo. In zopet zaživajo nevidni delci stekla.

Franc Černelč je predsednik sindikata. Ne da se motiti, na vprašanja pa vendarle odgovarja.

«Mladi smo, nimamo še izkušenj. Trenutno si najbolj prizadevamo, da bi izboljšali izobrazbeno strukturo. Veliko jih je, ki še osemletke nimajo dokončane in tem velja naša skrb. V Kozjem je večerna osemletka. Da ne pozabim: ustanovili smo tudi ansambel, ki je že večkrat nastopal, v kratkem pa bomo organizirali turnejo po šmarnski občini. Vam niso povedali za dramsko sekcijo?»

Zapišite: veliko nam pomaga, tudi finančno, prosvetno društvo iz Kozjega.»

Stroji brne in brne. Na tleh se kopčijo izdelki, včasih zaškrpajo vrata, pade beseda ali dve. Nič se ne spreminja, le ob dveh se utrne na vse strani Kozjanskega črna črta mladih, ki dajajo kraju nov utrip, novo življenje.

Postali smo ob vratih, klepetali, kovali načrte. Le včasih je mimo nas pripeljal kakšen avtomobil. Po cesti, ki bi že zdavnaj morala biti asfaltirana. Zaradi nje je tudi lom stekla večji...

«Brusilnica je velik napredek za kraj pa tudi za Kozjansko,» je ob slovesu ugotovil obratovodja Drimel Ludvik, najstarejši med mladimi, četudi ne star. «Še bi potrebovali ljudi, kakšnih trideset nam še manjka in upam, da bodo prišli.»

Nazaj grede po cesti mimo spomenika sem premišljal o govoricah, češ, da je Kozjansko dobilo malo ali skoraj nič. Morda na videz res zgloda tako, ob skupnem seštevku pa je slika nekoliko drugačna. Brusilnica je gotovo veliko. Takšna bo sodba vsakega, ki bo obiskal ta obrat mladosti in zagnosti.

MILENKO STRAŠEK

Franc Černelč

Darinka Ferlič

Silva Ferlič

Anton Simonič

Jože Božiček

Anton Jost

Zaupno

TUDI DOLGONOSO BI MARAL,
ČE BI VEDEL ZANJO

V vaši rubriki Zaupno sem prebral o zaskrbljenosti mladega dekleta, ki ima malo daljši nos. Trdno sem prepričan, da ni tako hudo kot misli ona. Pravi, da nima fanta, jaz pa pravim, da pošten in skromen moški ne gleda toliko na telesno napako kot na značaj, kar je mnogo bolj važno. Za slab značaj pa si je vsak človek 99 odstotkov sam kriv, ker se noče in noče poprijeti tistega dela, ki je človeku v ponos in korist.

Jaz sem star 35 let in moje največje bogastvo je zdravje, poštenje in skromnost, sreče v ljubezni nimam, čeprav nisem nikoli gledal na zunanjo lepoto ženske. Občudujem samo notranjo lepoto, ki žensko dviga in jo plemeniti.

Ker nimam dekletovega naslova, a bi ga želel, ker bi ji pisal, se obračam na vas. Jaz vas prosim, če bi tisto dekletu dobilo moje pisanje v roke ali pa, da mi na katerikoli način omogočite stik z dekletom. Tudi sporočite mi na kratko, kaj vi mislite o meni, v časopis pa ne želim priti.

XY
SPOSTOVANI FANT, nak, tako se ne bova zmečila. Ohranila sem vašo anonimnost, v časopis pa sem vas zato »dal«, ker vam in vam podobnim že.

lim odgovoriti javno. Naš kotichek ni ženitna posredovalnica, zato vaši želji, da bi vam ugodila in sporočila naslov dekleta z dolgim nosom, ne bom ugodila. Morda se bomo kdaj o taki obliki v našem uredništvu še pogovarjali, za zdaj pa ostaja rubrika izključno svetovalska. Ker je čas muhast in prazniki blizu, pa se boste morda kdaj srečala! Vi, ki vam je vseeno, če ima ženska dolg nos in ona, ki sramežljivo skriva pogled zaradi tega v tla.

Cisto prav imate, ko menite, da je pri ženski važna notranja lepota, bolj pa se, da je potrebno veliko truda, da se je odkrije. Kaj naj si mislim o vašem pisanju? Da pošteno mislite, pošteno živite, da pa vas čas prehiteva.

Kajti, čas, v katerem živimo, ni naklonjen idealizmom vaše sorte. Leta polzijo mimo, ne da bi se jih zavedali. Notranje lepote odkrijemo v tem času malo, zato ste se tudi vi že nabrali nekaj križev in postali star fant. Kljub temu, da sem vas opozorila na to, da leta hitijo, vam ne morem pomagati tako kot bi vi želeli. Pa hvala za iskrene želje za noveletne praznike in vzpodbudo pri delu. Veste, večasih to zelo dobre dene.

NATASA

V svetu velja mnenje, da slovijo po svojih kuhinjah samo tisti hoteli, kjer vihtijo kuharice moški, češ, kuhanje je svojevrstna umetnost, tej pa ženske niso kos.

Kratek sprehod po treh celjskih hotelih pa je zgornjo trditev ovrgel. V hotelih Evropa, Celela in Merz se vedno dobro je, čeprav vihtijo tam dirigentsko palico ženske — mojstrice kuhanja in obloženih miz.

prpravljali jedi le po naročilu. Pripravljeno bomo imeli samo srno v lovski omaki in kruhovimi cmoki. Če pa bosta silvestrovala dva, pa priporočam silvestrsko ploščo, kjer bo več vrst mesa in različna priloga. Kot sladico bomo imeli kremove rozine, torto in sadne kupe. Igrale bodo tri godbe, zaželjeni pa so gosti z dobro voljo. Imamo pa še vse razprodano.

Glavna kuharica Milica,

Celele STEFKA EMERSIC nam je silvestrsko večerjo, ki jo bodo pripravili v njihovem hotelu, povedala kar na pamet. Če se boste odločili zanj, potem boste jedli: nadevana obložena jajca po rusko, pečenega purana, dušeno rdečo zelje, mlince. Za glavno jed pa: svinjsko mrežno pečenko, telečji pariški zrezek, krompirjeve kroglice, izbrano solato, za sladico pa lešnikovo torto in kavo.

ocvrtke, motovilec in radič, za sladico pa sadno kupo.

Vodja kuhinje hotela Merz ANTONIJA LONČAR, nam je vedela povedati, da bo pri njih silvestrska večerja po izbiri. Imeli pa bodo pripravljeno tople in hladne predjedi ter glavno jed, sladico in kavo. Posebej pa priporoča za hladno predjed izbiro med hladnim rostbijom in pikant-

GURMANSKI
SILVESTER

V kratkih intervjujih smo jih vprašali, kaj v njihovih hotelih pripravijo za letošnjega Silvestra in ponudile so nam toliko specialitet in možnosti, da vseh ne bomo mogli praktično uporabiti. Lahko pa bomo izbrali, kar je priporočala predvsem šefinja kuhinje v hotelu Evropa MILICA KOREN. »Ker imajo ljudje tako različne okuse, smo se pri nas za letos odločili, da bomo

ki je polna dobre volje in vedno nasmejana, taka pa bo morala biti zlasti na starega leta dan, ko bo priprav največ, priporoča tudi za praznovanje v domačem krogu »meni po naročilu«. Pri tem se navihano nasmeje in pravi, da bo gostiteljica najbolj zadovoljila goste na ta način, da bo uganila kaj radi jedo in jim s tistim tudi potregla.

Vodja kuhinje hotela

»Za zaposleno ženo, ki ne bo imela dovolj časa za kuhanje silvestrske večerje pa priporočam mrzlo mesno ploščo s francosko solato, hladno mrzlo pečenko ali kakšno mesno solato. Za tisto pa, ki si želi bolj potruditi in goste razveseliti s topljo večerjo, pa priporočam za predjed domačo gnjat s hrenom. Za glavno jed pa: telečji zrezek v gobovi omaki, gnjatne

no ploščo. Med juhami, colbert juho in dvojno močno juho, med toplimi predjedmi pariške škampe s tatarsko omako in beluše po francosko.

Za glavno jed pa bodo imeli še posebej pripravljeno srno s cmoki in brusnicami ter silvestrsko mesno ploščo s prilogami. Za sladico priporočajo šarloto, omleto presenečenja in kavo Merz.

STROJNA INDUSTRIJA
63311 ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

Verjetno še ne veste, da razširjamo svojo dejavnost.

Zato potrebujemo še več novih delavcev, ki bodo imeli velike možnosti za razvoj svojih delovnih sposobnosti:

Koga vse potrebujemo:

- VEČ VARILCEV
- VEČ OSTRILCEV ORODIJ
- VEČ KLJUČAVNIČARJEV IN STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV
- VEČ REZKALCEV
- VEČ STRUGARJEV
- VEČ ORODJARJEV
- VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV Z MOŽNOSTJO PRIUČITVE
- VEČ STROJNIH TEHNIKOV IN INŽENIRJEV ZA DELO V RAZVOJU IN PRIPRAVI DELA

Ste že kdaj pomislili, da imate možnosti za dobro zaposlitev takorekoč doma, ali v neposredni bližini vašega kraja. Naj velja to vabilo tudi za vse, ki bodo te dni prišli iz tujine na dopust. Možnosti dobrega dela in napredovanja so pred vami. Naj opozorimo samo na odlične delovne razmere, na urejeno družbeno prehrano. Posebno so ugodni pogoji za napredovanje na delovnem mestu. Ne pozabljamo tudi na stimulacijo, posebej pa opozarjamo na možnosti strokovnega izpopolnjevanja v tečajih, ki jih organiziramo v delovni organizaciji. Ali že veste, da odpelje iz Šempetra vsakih 10 minut avtobus? Kaj vam torej še brani, da ne izkoristite možnosti za dobro delo?

ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT

TKS CELJE

POMEMBEN NAPREDEK

Ze 1. skupščina TKS je začrtala pot razvoja telesne kulture v Celju, ki temelji na množični osnovi. Telesna kultura mora še bolj postati vsakodnevna potreba človeka, ki mu pomaga oblikovati ustvarjalno človekovo osebnost in mu daljša aktivno življenje.

Izpostavili je potrebno dejstvo, da smo v letu 1975 dosegli primerne rezultate na področju temeljne telesne vzgoje in športne rekreacije, nekoliko manj pa na področju tekmovalnega športa, zlasti pri vrhunškem športu.

Kazatelj, da se telesno-kulturno udejstvuje skoraj petina občanov (v SSD okrog 8.000, športnih društev okrog 3000, da je TRIM značko osvojilo 11.200 občanov, da se v okviru TRIM sindikalnih igrarh rekreira čez 3500 odraslih), nas prepričuje, da bazira naša telesna kultura na množičnosti.

Uspehi na področju tekmovalnega športa so sicer zadovoljivi, niso pa taki kot smo jih pričakovali in bili vajeni. Na tem področju nas razveseljujejo zlasti kegljavske Celje, ki s svojimi tremi članicami reprezentance SFRJ sodijo v sam jugoslovanski vrh in rokometiški, ki so v letu 1975 dosegli vse možne naslove v Sloveniji: osnovnošolski in srednješolski prvaki, pionirski in mladinski prvaki; člani pa premočno vodijo v II. zvezni ligi. Razveseljivo pa je zlasti dejstvo, da tvorijo naši rokometiški v vseh kategorijah ogrodje reprezentance SRS, da imamo stalnega člana državne reprezentance v mladinski (Itezič) in članski vrsti (Vlado Bojović) in da je Vlado Bojović edini olimpijski kandidat iz Celja. Razveseljivo je tudi dvig kvalitete pri hokejaških in mladinskih KK Kovinotehna.

Ze v letošnjem letu smo v Sloveniji pričeli z javno razpravo o prednostni razvrstitvi športnih panog na področju vrhunškega športa. Za dogovor bo za vse naš odločilnega pomena. Dogovoriti se moramo torej o tem, v katerih panogah in pod kakšnimi pogoji bodo omogočeni resnično vrhunski dosežki v športu pri nas. To pomeni, da bomo v prednostnih športnih panogah uresničevali celovit koncept vrhunškega športa, ki bo temeljil na svoji široki bazi, v praksično vseh šolah, ki se bo ob optimalnih pogojih in ob strokovnem delu ter z nenehno selekcijo ožil in dobil svoj vrh v vrhunskih športnikih, vsi tisti, ki bodo odpadli, pa bodo seveda imeli dovolj možnosti za uveljavljanje v športno rekreativnem delu telesne kulture. Pri tem pa ne smemo pozabiti na panoge, ki tvorijo takoimenovani »športni minimum« (plavanje, smučanje, strelstvo, planince-alpiniste itd.).

Ob vsem tem kaže opozoriti na dva elementa:
1. Odločati se moramo stvarno, upoštevajoč realne možnosti. Kompromisi vseh vrst bi bili škodljivi, še posebej, če bi vodili k pretirani širitvi kroga prioritarnih panog. To bi namreč pomenilo siromašenje, razdrobljenost materialnih, kadrovskih in drugih potencialov ali pa bi škodilo množičnosti v telesni kulturi.
2. Končna odločitev mora biti v vsakem primeru dogovor, sporazum vseh zainteresiranih in odgovornih, še posebej delavcev, ki združujejo sredstva za telesno-kulturno dejavnost.

Bistvene spremembe bodo zlasti na področju tekmovalnih sistemov. Sedanji so neprimerni, predragi in v marsikaterih panogah nesmiselni. Težišče bo v bodoče na občinskih in dogovorjenih tekmovalnih. Novi tekmovalni sistemi bodo uvedeni s 1. 9. 1976.

Ker so te spremembe res korenite, pozivam vse občane, zlasti pa športnike, da se aktivno vključijo v javno razpravo, ki bo trajala do 15. januarja in s tem prispevajo svoj delež, da bo naš dogovor odraz želja večine in v smislu dogovorjene politike.

PAVLE BUKOVAC

STRELJANJE

LE KROG RAZLIKE

V Ptujju je bil troboj ekip Velenja, Celja in domačinov. Tekmovali so z zračno pištolo standard. To pot so ekipo Celja zastopali: Polde Teržan (359), Jože Teržan (367), Marjan Dobovičnik (371), Vinko Lavrinec (370), Vili Dečman (358) in Tone Pihlar (355). Kačor vidimo sta tudi tokrat celjske vrste okrepila Jože Teržan in Vinko Lavrinec, ki drugače nastopata eden za Ljubljano, drugi pa za Rečico nad Laškem. Kljub tej okrepitvi pa Celjani niso uspeli zmagati. Premagali so jih Velenjčani, ki se razvijajo v izvrstne strelce. Zmagali so le za en krog razlike. Ekipno: 1. Velenje 1465 krogov, 2. Celje 1464 in 3. Ptuj 1397 krogov. Posamezno: 1. Hinko Bola 374 kr., 2. Franjo Zučko 372 kr. (oba Velenje), 3. Marjan Dobovičnik 371 kr., 4. Vinko Lavrinec 370 kr. 5. Jože Teržan 367 kr. (vsi Celje) itd.

NOVO STRELIŠČE

V prisotnosti predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, so v novi osnovni šoli »Bratov Dobrotinšek« v Vojniku slovesno odprli novo strelišče za vežbe in tekmovanja z zračnim orožjem. Ob tej priložnosti je bilo izvedeno tekmovanje v počastitev dneva JNA z zračno puško serijske izd., ki se ga je udeležilo 11 ekip strelskih družin iz naše občine. Ze drugič zapored moramo gratirati ekipi SD »Celje«, ki je ponovno nastopila številčno okrmjena kar vsekakor kaže na določene slabosti med strelci in vodstvom v tej družini. Rezultati ekip: 1. SD »Kovinara« — Store 1034 krogov. 2. SD »Bratov Dobrotinšek« — Vojnik 954 krogov. 3. SD »Tempo« Celje 877 kr. 4. Zveza rezervnih vojaških starešin — Vojnik 843 kr. itd. Najboljši posamezniki: 1. Marjan Dobovičnik 282 kr. (izenačen njegov celjski rekord), 2. Ivan Kočevar — 273, kr. 3. Vili Dečman 268 kr., 4. Franc Hočevar 264 kr. 5. Tone Jager 263 kr. 6. Slavko Šisinger 258 kr. Po konč-

NAGRADA NT-RC ŠPORTNIKOMA LETA

VLADO BOJEVIČ, EVA LUDVIG

Tudi letos je naše uredništvo Novega tednika in Radija Celje skupaj z TKS Celje ter ljubitelji športa pripravilo izbiro najboljših športnikov v celjski občini za leto 1975! Kot smo že v napovedih pričakovali in napovedovali je bil tokratni izbor resnično težak, saj so celjski športniki oz. športnice prav v letošnjem letu izredno izenačeni. Po pregledanih glasovnicah smo ugotovili naslednje. Najboljši športnik je postal Vlado Bojović, član RK Celje, član državne reprezentance in in edini celjski kandidat za prihodnje olimpijske igre v Montrealu. Najboljša športnica pa Eva Ludvig, KK Celje, stalna članica državne reprezentance in sploh že vrsto let ena najboljših kegljavk v Jugoslaviji. Medtem, ko je Vlado ta naslov osvojil prvič in tudi kot prvi pretrgal nit dominacije celjskih atletov (ti so do zdaj skoraj brez konkurence osvajali vedno prvo mesto v naši anketi), pa je Eva tokrat postala prva že drugič.

Nekaj statističnih podatkov o letošnji anketi: pri športnikih je dobilo glasove 36 športnikov, pri športnicah pa 24. Zajete so bile skoraj vse panoge, ki kaj pomenijo tako v celjskem športu, kot seveda tudi v slovenskem, jugoslovanskem in mednarodnem.

dnem, zlasti pri bralcih, ki so poslali izpolnjene glasovnice v našo redakcijo, je bilo videti, da jim je všeč en športnik, ostale pa so napisali več ali manj po spominu. Drugače je bilo pri tistih, ki stalno profesionalno ali »po profesionalno« spremljajo celjsko športno življenje. Kombinacija tega nam je dala končne rezultate, za katere mislimo, da so dokaj realni. Resnici na ljubo, verjamemo, da bodo tudi po tej anketi kritike, vendar vsak ima pač svoje oči...

Povedati moramo, da smo pri izbiri upoštevali tako dosežke posameznika, razširjenost panoge, predvsem pa športnikov odnos do športa in še bolj do družbe.

- SPORTNIK 75: točk**
1. VLADO BOJEVIC (RK Celje) 178
 2. STANKO LISEC (AD Kladivar) 129
 3. MIHA BOJEVIC (RK Celje) 123
 4. TONE SAGADIN (KK Kovinotehna) 84
 5. VOJKO BRATEC (HDK Celje) 66

6. DUSAN PREZELJ (AD Kladivar) 64
7. MARJAN DOBOVIC. NIK (SD Celje) 56
8. MIČO MIJAC (AD Kladivar) 54
9. BOJAN LEVSTIK (RK Celje) 24
10. JOZE JERAM (SD Celje) 19

- SPORTNICA 75: točk**
1. EVA LUDVIG (KK Celje) 160
 2. MAGDA URH (KK Celje) 153
 3. DANICA URANKAR (AD Kladivar) 146
 4. ALJANA KOVAC (AD Kladivar) 117
 5. SENJA JEZERNIK (SK Izletnik) 112
 6. JANJA MARINC (KK Celje) 82
 6. ZVONKA BLATNIK (AD Kladivar) 77
 8. BARBKA GODNIK (HDK Celje — tenis) 49
 9. MARIJA URANKAR (AD Kladivar) 41
 10. MAJDA BOROVSEK (KK Kovinotehna) 36
- Vsem najboljšim športnikom in športnicam tudi naše iskrene čestitke z željo, da bodo prihodnje leto še boljše. Podelitev priznanj bo v januarju 76 na skupni prireditvi z zaključkom letošnjih sindikalnih športnih iger. TV

KATEGORIZACIJA ŠPORTNIKOV

Na osnovi jugoslovanske kategorizacije športnikov za obdobje 1974-76 in spiska perspektivnih športnikov ZTKOS objavljamo spisek kategoriziranih športnikov za območje občine Celje po panogah:

ATLETIKA
Mednarodni razred: Peter SVET, Zdravko PEČAR

Zvezni razred: Mičo MIJAC, Dušan PREZELJ, Danica URANKAR,

Perspektivni razred: Boris ČOP, Aljana KOVAC, Rok KOPITAR,

Zaslужni športniki 1945-70: Stanko LORGER, Draga STAMEJČIČ KONJENIŠTVO

Zvezni razred: Vlado RANCIGAJ, Eva ZAVRŠNIK

KEGLJANJE
Zvezni razred: Eva LUDVIK, Magda URH, Janja MARINC

ROKOMET
Zvezni razred: Vlado BOJović (olimpijski kandidat)

Perspektivni razred: Slavko IVEZIČ LETALSKA ZVEZA

Zaslужni športnik Jugoslavije: Branko LESKOSEK

Zvezni razred: Stanko PARTELJ

nem tekmovanju je predstavnik občinske temeljno telesno kulturne skupnosti predal zmagovalni ekipi pokal. Najboljši posamezniki pa so prejeli skromna praktična darila, katera so prispevala nekatere delovne organizacije. Naj se ob tej priliki zahvalimo ravnateljju šole v Vojniku Miru Klančniku in ing. Setinu predsedniku ZRVS, ki sta poleg drugih v marsičem pripomogla, da je prišlo do pridobitve strelišča.

IZ MOJE BELEŽNICE

NANJE POZABLJAMO

Ko tako ob koncu vsakega leta brskam po svojih dveh debelih beležnicah, v katerih preko leta beležim vesele in žalostne trenutke celjskega športa, večkrat zasledim pripombe ob robu zapiskov o katerih sicer ne poročamo, toda so vedno spremljejoče.

Beseda je o trenerjih, pedagogih in o naših navijačih. Na njih vedno pozabljam. Včasih lahko zasledimo po kakšnem velikem uspehu celjskih športnikov naslove in izjave, ko navajamo, da je ta ali oni športnik odločil vprašanje prvaka. Toda vedno je za temi športniki trener, pedagog, ki s svojim delom gradi športni uspeh. Ne mislim sedaj navesti vseh. Toda dejstvo je, da celjski rokometiški ne bi dosegli takšen uspeh, če za njim ne bi stal rutinirani in marljiv trener prof. Tone Goršič. Tu so še Franci Ramskugler, na atletskem štadionu marljivi Mladen Pavljak, s svojimi kolegi. Koliko ur preživljo Simo Vazič, Andrej Peterka, Roman Lešek, Miro Kocu-

van, Milko Babovič, in drugi ob stezi, ko pa njihovi varovanci sprejemajo naše čestitke ob koncu tekmovalnega leta. Zadovoljni, da so dosegli svoj cilj. Nikoli niso v prvem planu in nikoli ne pustijo.

Enako je v celjskem Mestnem parku. Prvič smo videli po tekmi Celje: Triglav, da so po zmagi domači igralci na rokah dvignili svojega novega trenerja Jožeta Trebušaka-Sipija. To je bila njihova zahvala za njegov trud in njegovo delo. Pa čeravno so le dan pozneje po ostrem in zahtevnem treningu v garderobi po malem preklinjali ta hokej. Toda vsi skupaj imajo radi hokej in si želijo uspeh. S takšnim trenerjem in svojo voljo ga bodo dosegli.

Sedaj pa poglejmo na drugo stran. Imamo v Celju štadión, štadión, ki je nekoč na nogometne tekme privabljal več kot 2000 gledalcev. Tu je tudi dobro moštvo. Toda ravno to moštvo, ki je že izgubila nekoličeno generacij dobrih

nogometišev, ni imelo sreče pri izbiri trenerja in v prvi vrsti športnega pedagoga. Rezultati so tu, večkratni spori in nešportni prijemi na relaciji trener — igralec se vrstijo. In ko bo tudi tu nastopil pravi trener, se bo dvignil kakovost in število gledalcev.

Ob koncu še nekaj o gledalcih. To so največje bogastvo vsake športne ekipe. Na Jesenicah nosijo hokejiste. Hala Tivoli je znana po košarkaško vzgojeni publikli. Mi v Celju pa imamo zlatosrokometno publiko. To smo po trdili na vseh letošnjih tekmah v II. zvezni ligi. To so lahko videli domačini v Ljubljani, Slovenjgradu in drugod. Zato menim, sedaj ob vstopu v novo športno leto, da so si vsi marljivi športni trenerji Celja in vsi gledalci, ki so se zbrali ob vsaki soboti na Skalni kleti, zaslužili priznanje. Brez vas ne bi bilo dobrega športa v mestu ob Savinji, brez vas bi bilo Celje športno nezanimivo, mrtvo in žalostno.

J. KUZMA

VSEM OBČANOM, ŠPORTNIKOM, TELESNO—KULTURNIM DELAVCEM IN ORGANIZACIJAM ŽELI SREČNO NOVO LETO 1976

TELESNO KULturna SKUPNOST CELJE

Vsem sodelavcem športne strani v Novem tedniku in športnega pregleda v Radiu Celje, športnikom in športnim delavcem ter ljubiteljem športa še lepše športno leto 1976

ŽELI ŠPORTNO UREDNIŠTVO NT — RC

Mrak se je spustil na zasneženo vojvodinsko ravnino. Maja je opustila brisanje okenskega stekla, da bi lahko videla kraje, mimo katerih je drvel vlak. Z vzdihom se je naslonila nazaj in si z ročcem obrisala poino čelo. Bila je navetičana vožnje, utrujena. V dimu pip in cigarete ji je postalo slabo. Bila je stisnjena v kot ozkega kupeja, kamor so jo zrinili potniki, ki so na prestopni postaji prihrumeli in se vsuli v njen oddelek. Vreče, mreže, pletene košare in bisage so bile vsepovsod. V njih so bili gosaki, kure in race, s katerimi so se ljudje menili kot s starimi znanci. Živali so jim po svoje odgovarjale in stegovale vratove. Zadržalo je po česnu in ostrih začimbah. Steklenice so romale iz rok v roke. Tudi Maji so ponudili, a je vljudno odklonila. Postajalo je bučno in veselo. Pogovor je tekel povečini o praznovanju novega leta, kam vse da se peljejo, kje bodo dočakali novo leto. Pa o porokah, krstih in slavah, kamor so povabljeni. Mlaskali so od ugodja in si mastna usta brisali v ro-kave. V vseh obrazih je bila vedrina in prijaznost.

Maja se je še bolj stisnila v kot, noge je vlekla k sebi, ker je z grozo opazila, da ima obe nogavici strgani in da pentlje polzijo po mečih. V sopolnici kurjave in toploti teles ji je bilo tako vroče, da ji je začelo teči po obrazu. Puder je za seboj vlekel marogaste lise in lasje so se ji lepili na čelo. Poskušala je odpreti okno, stekla so bila zaledenela in trdno zabita. Stokrat je že pogledala na uro, da bi po času ugotovila kako daleč je še do cilja. Se dvajset minut in če vlak nima zamude, bo v Novem Sadu! Maja se je dvignila in se hotela pogledati v zrcalo na nasprotni strani. Gosak, ki je ležal na tleh, se je dvignil in hotel šavsniiti po njej. Hitro je padla nazaj na sedež.

«O, bože mili!» je pomislila, «kako strašno se je voziti, še preden prideš na cilj si tako zbit, da bi se najraje kam zaplekel in potegnil odejo čez glavo. Ampak, če pomisli, da gre k fantu, vojaku, da bosta skupaj slavila prihod novega leta, vse te muke nič ne pomenijo.» Ljubeče se je ozrla na svoj kovček, v katerem so bile same dobrote za Marka, ki jih je dva dni tako skrbno pripravljala. In spet bo rekel: «Nobena druga tega ne bi znala tako okusno pripraviti, kot ti, Maja.» In potem jo bo objel in stisnil k sebi. Sladko jo je spreletelo in zaprla je oči.

Maja in Marko sta se spoznala pred dobrim letom v bolnišnici. Tja so prinesli nezvestnega, ker se je z motorjem težko ponesrečil. Ko se je zbudil iz narkoze, je ob svoji postelji zagledal mlado, okrogliholčno sestro. Bila je Maja. «Ali imam se noge?» je dahnil skozi brezkrvne ustnice. «Seveda jih imate in še dolgo boste hodili z njimi, samo nekaj časa boste morali ostati tukaj!» je toplo rekla. Ostal je pol leta. V tem času se je navezal na Majo, ki je zanj skrbelo ko ljubeča mati. Ko se mu je zdravje vračalo, je začel misliti na dekleta. Njegova prejšnja ljubezen s Tanjo se je razbila tik pred nesrečo. Njeni starši so bili ugledni zdravniki, Markov oče pa delavec v tovarni. Rada sta se imela, a oba sta vedela, da iz te ljubezni ne bo nič. Tanja se nikoli ne bi mogla užiteti v preprosto življenje, čeprav je bil Marko že skoraj pri koncu fakultetnega študija. To mu je odkrito priznala in da se je tiste dni ponesrečil, je bila verjetno posledica njegove razstresenosti.

Maja je bila živo nasprotje Tanje, bila je dobra, preprosta, domača in bolniki so jo oboževali. Za vsakega je našla besede tolažbe in bila jo je sama ustrežljivost! Marko jo je začel opazovati, privlačila ga je in vedel je, da je vanj zaljubljen! Često si je želel, da bi jo imel...

Teden dni pozneje sta njegovo ozdravitev proslavljala v Majini sobi. To ni bilo tako, kot s Tanjo, a vseeno lepo. Maji so od sreče žarele oči in čutil je, da bi umrla od žalosti, če bi jo zapustil. Pozneje doma mu je prišlo na misel, da v vseh urah, ki sta jih prebila skupaj, nista govorila veliko. Ko je Marko začel s pogovorom, je Maja zamahnila z roko in rekla, naj ne govori preučeno in da so druge stvari lepše. Naslednje tedne sta se sestajala pri njej. Stregla mu je, saj je znala dobro kuhati in prekipevala je od zadovoljstva, če jo je pohvalil.

Ko je Marko moral na odslužitve vojaščine, je Maja od obupa, da bo

NOVO LETO NA PERONU

V zadnji številki vašega lista ste nas bralce spodbudili, da bi lahko tudi mi sodelovali pri sestavi novoletne številke. Da bi vam bila dobrodošla kaka primerna zgodbica. Že od nekdanj rada pišem in odločila sem se, da vam pošljem izvirno novoletno zgodbo: Novo leto na peronu. Upam, da je primerna in za objavo. Zahvaljujem se že vnaprej, želim vsem srečno novo leto in ostajam s spoštovanjem.

odšel, skoraj ponorela. «Leto bo kmalu okoli,» jo je tolažil. «Za novo leto bom zaprosil za dopust, k meni boš prišla in skupaj bova praznovala.»

In sedaj se pelje k njemu. Vse je postajalo svetlejšje. Blizali so se mestu. Ko je stopila na zasnežena tla in so jo objele od zadaj dve močni roki, bi najraje zavrisala od sreče. Spet je skupaj z njim, njena sreča je neskončna! Pet minut pozneje ji je odprl vrata hotelske sobe. Ni jih še dobro zapri, že mu je pianila v objem in ga poljubovala. Nalahko jo je odrinil. «Utrujena moraš biti in če se ne motim, so tam notri same dobrote! Kar sline se mi cedijo po njih!» Hitro je skočila h kovčku in začela jemati stvari iz njega. Bila jih je polna miza in Marko je začel jesti v velikih grščajjih. Maja je natočila še vina v kozarca in mu nazdravila. Zdelo se ji je, da je fantov obraz zaskrbljen. «Te nekaj teži, je naravnost rekla. «Ali imaš težave?»

«Da, Maja, uganila si! Pomisli, namesto štirih dni sem dobil samo dva dni dopusta. Zaradi snega in ker se vedno pada, moramo biti v pripravljenosti. Verjetno bomo šli na teren. Za polovico boš prikrajšana in to prav za Silvestrovo noč. Ne bova mogla skupaj dočakati novega leta. Tako zelo mi je žal, zaradi tebe, tako daleč si prišla.»

Senca ji je spreletela obraz. Zalostna je postala. Sprostila se je šele v postelji, kjer je kmalu mirno zaspala. Marko je s prižgano cigareto v temi strmel v strop in se spraševal, kaj bo iz tega. Majo ima rad, hvaležen ji je, a ljubezni do nje ni čutil. V siju cigarete je videl kako spokojno in srečno počiva njena glava na blazini. Vsaj dober bom z njo, dva dni nista več

nost. A baraba bi bil, če bi jo rani. Zjutraj je bil že zgodaj pokonci. Maja je bila začudena, a ji je pojasnil, da se mora vsak dan javiti v kasarni, da je to pravzaprav čuden dopust. Popoldne sta hodila po mestu. Razlagal ji je znamenitosti kraja. Nič ji ni vzbudilo zanimanja. Zeblo jo je in sneg je še vedno padal. Rada bi kam na toplo in ustavila se je pred veliko razkošno kavarno.

«Zebe me, rada bi nekaj toplega popila,» ga je zaprosila.

«Ne tu notri!» je trdno odbil. «Sami oficirji so tam in neprestano moram pozdravljati!»

Peljal jo je v drug lokal v bližini in bila je spet srečna. Čakala ju je še ena noč in Marko se jo je bal. Sklenil je, da mora biti nežen z njo in zato je držal Majo trdno objeto ob svojem telesu in ker so se ure počasi vlekli, se je začel pogovarjati z njo o svojih znancih, kdo je še diplomiral, kdo se je že zaposlil in kaj je novega v gledališču, čigar član je bil. Ni mu vedela dosti povedati. Začela se čeb-ljati, da se za te stvari ne zanima, pač pa da ve, kako je Sonja nesrečno zaljubljena. Da je Tone pustil Ančko, da je imela Milica splav, da se bosta Korenova ločila in, da se je tista domišljava Tanja, ki je z njim študirala, poročila s starejšim zdravnikom. Ni vedela, kako ga je s to novico zadela. Do jutra ni mogel zaspati. Teško je čakal, da bo Maja popoldne odpotovala. Na prostranem peronu postajnega poslopja jo je na hitro poljubil. Živci so mu bili pri kraju in želel je proč.

«V kasarno moram, zato se posloviva. Hvala ti za vse in srečno novo leto!»

Zajokala je in skрила glavo v volnen šal. Še enkrat ji je pomahal in hitro

odšel. Množica veselih ljudi se je privala po peronu. Iskala je svoj vlak. Po zvočniku je slišala, da vlak, prav ta njen vlak zaradi zametov na progi ne bo odpeljal. Šele opolnoči, če bo proga očiščena.

«Ne, v Silvestrovi noči se ne bom vozila v zasmrajenem vlakcu, je sklenila Maja. «Raje ostanem v mestu še en dan. Četudi v hotelski sobi.» Moskega v recepciji je prosila, da je uprašal v Markovo kasarno, če bi bil ta tam. Odgovorili so mu, da ima dopust in se zagotovo danes ne bo vrnil tja. Čudno, je pomislila, saj je pravkar rekel, da mora v kasarno. Do večera je v sobi poležavala, potem pa je pomislila, da je Silvestrov večer in šelele je ven, med vesele ljudi. Na tisto razkošno kavarno se je spomnila in kmalu je stala pred njo. Vstopila je in našla mesto pri mizici v kotu. Udobno se je namestila. Vsa tesnoba ji je presla. Ko je izpila skodelico vroče kave, ji je postalo toplo. Začela se je ozirati okoli. Nekaj metrov stran v sosednjem, bogato razsvetljenem prostoru, so gostje večerjali. Slišati je bilo živahno govorjenje in smeh. Dvojica, moški v vojaški obleki in njemu nasproti sedeča visoka črnolaska, je pritegnila Majino pozornost. Sedaj, ko je bila sama zaljubljena, je imela tanek posluh za zaljubljenca. In ta dva sta gotovo bila. Maja se je zavedla, da tako lepe ženske še ni videla. Ta, ki sedi tam v soju luči je prava krasotica, taka iz filmov. Bleščeči črni lasje ji obkrožajo lep obraz z zagorelo kožo in goste temne trepalnice zakrivajo temne oči. Vsakokrat, ko se nagne k moškemu, se zalesketajo veliki, okrogli uhani v ušesih. Živahno se pogovarjata, smejeta in njen obraz žari. Njega je videla Maja v hrbet. Je stasil visok, kratkih, postrizanih las.

«Kot Marko,» je spreletelo Majo. Vojak se je ta hip v stolu nagnil naprej, z desno roko potegnil žensko k sebi in jo hlastno poljubil na usta. Nato je njene roke podržal v svojih in jih obsul s poljubi. «Kaj takega, to jo mora imeti rad, da se na nikogar ne ozira,» je laskalo Maji.

Govorjenje pri mizi je prešlo v pridusen šepet. Lepotica mu je nekaj govorila na uho. Prikimal je in jo spet pogladil po roki. Ta čas je natakara na vozičku pripeljal večerjo. Moški je vstal, da mu napravi prostor. Obrnil se je. Bil je Marko! Maji je krič zamrli v grlu. Kot od strele zadeta je padla na stol in se čisto stisnila k steni. «Samo da me ne bi opazil,» ji je slo skozi omotično glavo.

«Teja ne bom prenesla. Le zakaj je lajal? Le da mu ne bi delala sitnosti, preveč ga imam rada! Samo stran, domov moram in to čimprej...»

Odtavala je v hotel, vzela kovček in odšla na postajo. Zvedela je, da bo vlak po polnoči odpeljal. Na peronu se je trlo ljudi. Pihala je burja. Kot izgubljen ptiček je Maja trepetala od pravkar doživete groze in ledenega mraza. Vsi okrog nje so bili ponoreli od veselja. Peli in plesali so vsekršnem. Le kaj jim je? Se ni znašla Maja. Nekdo se je zaletel vanjo. «Ti, Maca, pojdi z nami, skoro bo polnoč, novo leto!» Ponujeno roko je odrinila proč. Sedla je na poledenelo leseno klopi in tiho zajokala. Luč je ugasnila. Polnoč. Novo leto! Hrup je paral zrak. Ljudje so se objemali, pili, peli in plesali. Peron se je spremenil v zabaviščen prostor.

Poiskala je svoj vlak. Domov. Tam, edino tam bo varna. «Tu sem izgubljena in tuja vsem, tudi njemu ne pomenim ničesar,» je vrtala v sebi. Nekdo v kupeju ji je ponudil pijačo. Ni se branila. Ko je prestopila v drug vlak, je bila že pošteno okajfena. «Saj nič več ne boli, prešlo je, mislim, da vse skupaj sploh ni bilo res. Marko je moj in vrnil se bo. Kaj bi tu dobi z njo. Morda je celo ciganka?» Zakinkala je in se zbudila šele v Zidanem mostu.

Naslednji dan je šla v bolnico, čeprav je imela še dopust. Njena miza je bila cvetlični vrt. Bolniki so jo toplo pozdravili.

«Srečno novo leto, sestra Maja. Hvala vam za vse. Zelo smo vas pogrežali te dni in bali smo se, da boste ostali kar tam dol. Preveč vas imamo radi in za nobeno ceno vas ne bi hoteli izgubiti!»

Maja je sklonila glavo. Hotela je skriti vlažne oči in obup, ki se jo je polasčal in začela jo je taliti toplota ob spoznanju, da ni odveč na tem svetu.

IVA

NOVA ZVEZA V CELJU

Med najvažnejšimi dogodki preteklega tedna na področju telesne kulture v celjski občini je vsekakor steti ustanovno skupščino telesnokulturnih organizacij, ki so končno našle streho v enotni samoupravno organizirani občinski zvezi telesnokulturnih organizacij.

Po ustanovitvi TTKS in naslednje leto TKS Celje je ObčZTK ob omejevanju obsega in vsebine dela praktično prenehala delovati, pa čeprav je v dobrem desetletju bila vodilna sila in nosilka pri razvoju in vodenju telesne vzgoje in športa v celjski občini.

Dokumenti RK SZDL, ZKS in drugih družbenopolitičnih organizacij, predvsem pa izhodišča nove ustave in zakona o društvih, so narekovali, da se samoupravno po delegatskem sistemu združijo tudi osnovne organizacije za telesno vzgojo in šport v samostojni občinski zvezi. Ta naloga je bila sedaj opravljena. Po predhodnem postopku so zborovali kar trije zbori delegatov za temeljno telesno vzgojo, športno rekreacijo in tekmovalni šport. Na teh zborih so podrobno proučili svoje programe, nakazali smer razvoja za prihodnje, se samoupravno konstituirali in izbrali po 10 delegatov za ustanovno skupščino Ob ZTKO.

Na ustanovni skupščini je uvodoma dosedanji predsednik ObčZTK Vinko Jovan predlagal delegatom, ki so bili 100% zastopani iz vseh treh zborov, da v skladu z novimi ustavnimi spremembami in zakonom o društvih preneha z delovanjem ObčZTK. Delegati so se strinjali s predlogom, nakar je podpredsednik TKS Celje podal pregled dela v tej skupnosti, nakar množičnost in kvaliteto v celjski telesni kulturi ter smerice nadaljnjega razvoja, kjer bo Ob ZTKO lahko v mnogočem dopolnjevala delo TKS in s prevzemom večjega števila operativnih nalog v mnogočem prispevala k nadaljnji rasti množičnosti in kvalitete ter boljši organiziranosti na vseh področjih te razvejane aktivnosti. Delegati so sprejeli statut, pred tem pa so še podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi in pristopu k novi občinski zvezi. Za predsednika nove zveze je bil soglasno izvoljen prizadeveni športni delavec Jože ing. Geršak, za podpredsednika Franc Ramskugler, za člane pa predsedniki zborov — Roman Lešek za temeljno telesno vzgojo, Tine Veber za športno rekreacijo in Stane Bizjak za tekmovalni šport. V novi zvezi so še člani predsedniške komisije — Milan Hohnjec za programsko, Mirko Kolnik za kadrovske in Tone Zagar za športne objekte. Predsednik samoupravne kontrole pa je Vinko Jovan.

K. JUG

Najboljši športniki občine Zalec. Od leve proti desni: Ludvik Kačič, Vera Rakita-Naprudnik, Boris Kranjc, Boris Virant in Stanko Zagar, kapetan RK Minerva Griže.

PRIZNANJA ŠPORTNIKOM

Ob 30-letnici telesne kulture v svobodni Jugoslaviji ter ob zaključku letošnje športne sezone v žalski občini so skupno podelili 119 priznanj ter proglasili športnico, športnika in najboljšo ekipo leta 1975.

Svečana prireditev je bila v dvorani KK Hmezd Zalec, kjer je zbranim spregovoril predsednik IS skupščine občine Zalec Jože Jan, ki je med drugim povedal: »Če ocenjujemo rezultate, ki smo jih dosegli v zadnjem obdobju na področju telesne kulture v naši občini, smo lahko zadovoljni. Dosegli smo predvsem osnovni cilj — množičnost. Posegli smo tudi na področje krepitve materialne osnove telesne kulture. V zadnjih sedmih letih smo zgradili 7 telovadnic, kar je največji doživet med vsemi slovenskimi občinami...« Nato je podal poročilo podpredsedniške komisije za priznanja in nagrade pri TKS Zoran Vučar ter seznanil prisotne o delu komisije.

Najboljša športnica leta za 1975. leto je Vera Rakita-Naprudnik, članica KK Hmezd iz Zalca, najboljši športnik je Ludvik Kačič, prav tako kegljač iz KK Hmezd, drugi najboljši je Boris Kranjc in tretji Boris Virant (oba iz RK Minerva Griže). Za najboljšo ekipo so proglasili RK Minerva TVD Partizan Griže. sledijo pa KK Hmezd Zalec, TVD Partizan Sempeter — odbojarska sekcija in SSD Prebold.

Posebna priznanja so prejeli: Franjo Avdič, SSD Prebold, Skupščina občine Zalec, Občinske konference ZK, SZDL, ZSMS, Občinski svet sindikatov Slovenije — Zalec. Za posebne zasluge za telesno kulturo v žalski občini so prejeli priznanja: Vlado Goršek, Jože Jan, Ivo Robič in Zoran Naprudnik. Poleg tega so prejeli priznanja še naslednji športni delavci žalske občine: Vlado Uratnik, Martin Marovt, Emil Ribič, Franc Krajc, Alojz Ribič, Ferdo Hudej, Janko Krtinik, Anton

Zdošek, Bruno Randl, Ivan Rak, Anton Ribič, Bojan Novak, Zoran Vučar, Rudi Pur, Jože Cerovšek, Peter Krušič, Jože Kveder, Franc Sarlah, Janko Rebec, Vlado Veber, Ivan Cerovšek, Gregor Culk, Viljem Kovač, Henrik Krašnik, Janko Veligovšek, Stanko Zagar, Janez Pirnat, Niko Prašnikar, Janko Znidaršič, Ida Vidali, Janez Primožič, Stefan Božič, Mišo Marovt, Edi Veber, Ervin Jelen, Drago Brišnik, Ego Cizej, Janez Hočvar, Milka Laznik, Bogdan Kučer, Silvo Lakner, Vinko Ušen, Marija Satler, Marjana Zdošek, Ernest Jelen, Stane Storman, Božo Jordan, Marija Kapus, Evgen Vedenik, Florjan Son, Jože Rupar, Jože Kučar, Dragica Ulaga, Franc Ježovnik, Karli Kolar, Marjan Oblak, Milan Podvršnik, Slavica Plavčak, Franc Culk, Ivo Kuhar, Martin Storman, Stanko Škok, Ivan Brinovec, Mitja Uršek, Branko Pipan, Drago Markovič, Franc Cokan, Ludvik Lampret, Vili Jug, Franjo Avdič, Tatjana Pod-

bregar, Anica Repnik, Nada Jež, Vlado Stingel, Helmut Kavc, Vili Vidali, Ivan Centih, Danijel Kisovar, Andrej Verdev, Maks Veniger, Viktor Orešnik, Adi Klover, Jože Zagode, Tone Vedenik, Stanko Storman, Vili Cremožnik, Milan Cremožnik, Karli Podvršnik, Vinko Vodlak, Rudi Veligovšek, Martin Goršek, Janez Meglič, Franc Rovšnik, Tone Tavčar, Jože Grobarnik, Tone Culk, Kristjan Bobovnik, Drago Božič in Adi Vidmar.

Ob koncu se je v imenu vseh, ki so priznanja prejeli, zahvalil najstarejši med njimi Franjo Avdič iz Zalca. Nato je zbranim spregovoril še predsednik skupščine občine Zalec Vlado Goršek, ki je poudaril pomembnost športne in rekreativne dejavnosti za današnjega občana in prizadevanja za razširitev le-te. Slovesnost so popestrili z nastopom moškega pevskega zbora iz Prebolda, ki je zapel nekaj pesmi. Tekst in foto: TONE TAVČAR

VSEM DOBAVITELJEM,
POTROŠNIKOM IN OBČANOM
ŽELI

dobrina
celje

SREČNO NOVO LETO

CELJE

VELETRGOVSKO,
GOSTINSKO-TURISTIČNO
IN PROIZVODNO
PODJETJE

S TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI V CELJU,
LAŠKEM, ŠENTJURJU, ŠOŠTANJU, SLOV. GRADCU,
RAVNAH, RUŠAH IN ROGAŠKI SLATINI.

'76

NOVOLETNE UGODNOSTI do 31.12.75.

KOVINOTEHNA
EXPORT - IMPORT

v prodajalnah

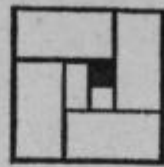
- IDEAL celje
- KOVITMARKET maribor
- KOVINA maribor
- FUŽINAR jesenice

15%

popust za emajlirano posodo
EMO celje

10%

popust za izdelke **GORENJA**
PS 620 Bio S in darilo mikser
3 mix
električni štedilnik **APOLO 103**
in darilo tehničar **Record**

Opekarne Ljubečna

LJUBEČNA pri Celju

GRADITELJI- ZDOMCI!

Izkoristite priložnost izredno ugodnega nakupa!

Zasebni kupci, ki v času od 10. decembra tega leta do 1. februarja 1976 kupijo opečne izdelke, dobijo od vrednosti kupnine

5 % popust

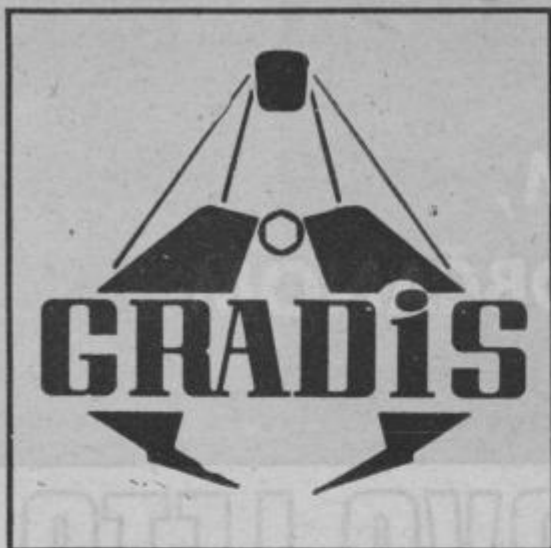
v obliki bona, s katerim lahko nabavijo oziroma plačajo klinker keramične ploščice, ki jih nudimo iz poskusne proizvodnje, za **POLOVIČNO CENO**.

NOVOST ZA GRADITELJE

Na našem tržišču so klinker keramične ploščice, ki vam zagotavljajo visoko mehansko trdnost, izredno trdoto in odpornost na obrabo, nizko vodovpojnost ter odpornost na zmrzovanje in delovanje kislin.

Zaradi omenjenih lastnosti so možnosti uporabe klinker izdelkov izredno široke. Pri polaganju talnih in zidnih površin, jih lahko uporabljamo tako v notranjih kot zunanjih prostorih.

Vsa pojasnila in prospekte dobite v prodajnem oddelku v LJUBEČNI, telefon 063-22-601 in 25-800.

CELJE

VSEM DELOVNIM LJUDEM,
OBČANOM IN POSLOVNIM
PRIJATELJEM ŽELIMO
SREČNO IN USPEŠNO NOVO
LETO 1976

**SREČNO IN USPEŠNO 1976
ŽELI VSEM POSLOVNIM
SODELAVCEM**

**LJUBLJANSKA BANKA,
PODRUŽNICA CELJE**

MALI OGLASI

Za oglase pod oznako napišite pismeno ponudbo, sproti v pisemskem ovitku, na katerega napišite oznako oglasa, oddajte pri nas v našem oglašnem oddelku! Oglasi oddelček Novega tednika — Trg V. kongresa 10.

PRODAM
KAVC in dva fotelja prodam. Frece, Ulica Bratov Vošnjakov 24. Ogled v torek in četrtek od 16. do 18. ure

OTROSKI vozček — globok, prodam. Ogled vsako popoldne. Valenčak, Nazorjeva 6, Celje.

FIAT 750, starejši letnik, dobro ohranjen, zelo ugodno prodam. Franc Mali, Proseniško 34, Sentjur.

OTROSKI vozček, globok, star 4 mesece, zibeško staro 3 mesece, oljno peč EMO 5, psa pudlja, prodam Jamova 2b (Golovec).

POSESTVO v Savinjski dolini — 3 ha gozda, 2 ha njive, hiša in gospodarsko poslopje vseljivo tako; prodam. Počezabec, Majdi Javoršek, 63311 Šempeter v Savinjski dolini (nad pošto).

NEKAJ mesecev staro dnevno sobo: regal, Katarina s klubsko mizico in sedelno garnituro s ležiščem, sedelno garnituro Rabala, TV sprejemnik Gorenje Automatic 900, pralni stroj Gorenje, preproga in kamin EMC 5, prodam zaradi selitve po zelo ugodni ceni. Celje Ulica bratov Vošnjakov 26 C (Nova vas), stanovanje 14, vsak dan od 16. do 18. ure.

ENOSTANOVANJSKO hišo — do tretje faze, gospodarsko poslopje in oca 1200 kv. m vrta, prodam za 630.000 ND. Naslov do bite: Milan Kresnik, Ul. Hermine Senčar 8, Celje.

KLAVIRSKO harmoniko, 96 bas no »Hohner«, prodam. Koželj, Celje, Partizanska 51.

KREDENCO, kavč, garaža vrata, prodam. Tel.: 063 21-746.

SOBO s stranskim prostorom v bloku prodam, za zamenjavo sobe in kuhinje z odlično, v centru mesta. Ponudbe pod »Svetev«.

SPALNICO, rabljeno, orehov furnir, 2 fotelja in okroglo mizico, tegljivo mizo ugodno prodam. Celestinova 22, Celje.

OPEL KADET, letnik 67-68, prodam. Informacije: Miro Jovan, Zlatarna Celje.

FIAT 124, registriran do novembra 1976, prodam. Andrej Prevoinik, Sentjur pri Celju 1.

HISO visokoprilnično z vrtom, ta koj vseljivo, prodam, v Trnovljah 332. Vprašati pri Burnik, Celje, Dečkova 23.

ZMRZOVALNO skrinjo LTH 200, ugodno prodam. Franc Jesenek, Dobrova 54, Celje.

STROJ za zastavo 750, generaino obnovljen in priklopc za osebni avto prodam. Krpanova 3 Oostrožno (pri gasilskem domu desno).

TELEVIZOR črno beli, ugodno prodam. Štefan Čukš, Delavska 18, Celje.

KRAVO 3 leta staro za plemo, prodam. Ivanica Krumpačnik, Košnica 12, Celje.

PRODAM: bikca 350 kg prašiča 100 kg, večje količino hlevskega gnoja, ojno in trajnozadržo peč dnevni regal, moped, prikolico ter traktor 22 KM, ki ga zamenjam tudi za fička. Štefan Simončič, Gotovlje 115, Zalec.

PRASICA za zakol prodam in ribnik v izmeri 77 arav. Goridica 6, Sentjur pri Celju.

ENOSOBNO stanovanje: kuhinja, soba, 2 shrambi, kopalnica, na Dečkovi cesti Celje, prodam ali ga tudi zamenjam za dvosobno ga v Ljubljani ali okolici in doplačam. Tel.: 063 23-089 med 12. in 18. uro razen sobote in nedelje.

ZVOCNO sireno, novo, triglasno, prodam. Šteharje 25.

ELEKTRICNI štedilnik ugodno prodam. Informacije od 16. do 20. ure na tel.: 35-955 Celje.

HMELEJKVE od 5 do 7 m dolge, po 6 din za kornad, prodam. Anton Štofir Trnovlje 26 Skofja vas.

SPORTNO javo, CZ 175 ccm, prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan. Celje, Cinkaršičeva pot 7.

AUSTIN 1300, letnik 70, registriran 6 decembra prihodnjega leta, dobro ohranjen, nujno prodam. V račun vzamem tudi ček, ter po delih škodo 1000 MB letnik 68. Alojz Cestnik, Dolenja vas 1, Prebold.

STARO hišo z nekaj zemlje, 8 km iz Celje prodam Celje, Lopata 16.

ZARADI bolezni prodam dvostanovanjsko enonadstropno hišo z manjšim gospodarskim poslopjem, kletjo, vrtom, sadovnjakom, brajdo, gozdom, travnikom in njivo v izmeri 1 ha obdelovalne zemlje, 2 ha gozda. Električna v hiši, lastni vodovod, avtomobilska cesta do hiše, do železniške postaje 20 minut. Vseljivo tako. Obrežje 17, Zidan most.

SALONIT opeko 190 kv. m, prodam poceni. Zeleznik, Polje, Celje.

STILNO pohištvo iz oreha, uredno poceni prodam. Informacije na telefon: 850-955, Velenje.

POSESTVO 8 ha — hiša, gospodarsko poslopje, na sočni legi,

primerno za strojno obdelavo, prodam zaradi bolezni. Anton Vodusek, Bobovo 17, Ponikva.

FIAT 750, letnik 1972, dobro ohranjen, prodam. Naslov v prodajni obutvi Pečo Celje.

9 KM iz Celja prodam parcelo za vikend z obljudenim ribnikom. Informacije po tel.: 063 772-094.

4 HA GOZDA v Resevni pri Sentjurju prodam. Vprašajte pri Ivanu Šket, Cerovec Šmarje pri Jelšah.

TRUSILNIK hlevskega gnoja Krpan 30 V, nov, dosuševalno na pravo (ventilator) novo z garancijo, radiatorje rabljene, ugodno prodam. Jože Kramer, Zaloška gorica 7a, Petrovče.

KREDENCO primerno za dnevno sobo ali kuhinjo, prodam. Majcen, Celje, Celestinova 6.

OSEBNI avto »Alfa-sud«, uvožen, 1 leto star, garanciran, prodam. Ponudbe pod oznako »Celje«.

DNEVNO sobo prodam na dva obroka in Pfaf 1300, Ramšak, Simončičeva 5, Celje, Na Otoku.

LOKAL, center Celja, primeren za vsako dejavnost, prodam. Ogled 28. in 29. decembra 1975 od 11. do 13. ure v Zidanškovi 22, Celje.

STEYER 18 KM s koso in plujom prodam Franc Šter, Šešče 90.

ZAZIDALNO parcelo z gozdom prodam Voda in električna na parceli. Franc Mežner, Kobiljek 4 — 63212 Vojnik.

DVOSOBNO stanovanje v okolici Celja prodam. Pismene ponudbe pošljite na upravo lista pod »Gotovina«.

KUHINJSKO kredenco — novo in električni štedilnik Tobl, prodam poceni zaradi selitve. Vilh Rebov, Starinova 4, Celje.

WV variant, rezervne dele, prodam. Pismene ponudbe pod »Počezabec«.

SNEMALNO kamero 8 mm — oključno montažno napravo in nožem za rezanje filma ter »BEWWI« svetlomerom — Cinekamera norm. in super 8 mm tip. Eumig 501, komplet s namotajnim bobni. Ponudbe pod oznako »Ugodno«.

KUPIM
PISALNI stroj, rabljen, kupim. Silva Babšek 63341, Smartno ob Dreti.

HISO v okolici Celja kupim. Ponudbe s kratkim opisom pod »Gotovina — hiša«.

STANOVANJA
DELAVEC išče stanovanje v Celju, po možnosti s sobo s posebnim vhodom. Ponudbe pod »Točen plačnik«.

SOBO oddam mirnemu dijsku. Ponudbe pod »Nova vas«.

OPREMLJENO sobo oddam poštenemu dekletu. Medved Dobrova 16.

MLADA zakonca z enoletnim otrokom potrebuje neopremljeno ali opremljeno stanovanje s sanitarijami v Celju ali bližnji okolici za dobo 2 do 3 let. Ponudbe pod »Februar«.

SOBO oddam dvema dijskoma, na Ljubljanski cesti. Pismene ponudbe pod oznako »Celje«.

STANOVANJE išče mlada družina za dobo 2 ali 3 leta. Najemnik plačata za eno leto vnaprej v devizah. Pismene ponudbe pod »Devize«.

HRANO in stanovanje nudim poštenemu dekletu za pomoč v gospodinjstvu v okolici Celja. Ponudbe pod »Poštena«.

ZAPOSLITEV
OTROKA sprejemem v varstvo. Vprašati: Marija Sevshek Celje, Kovačičeva 10.

MLAJŠO upokojenko za pomoč dvema starejšima zakoncema za 8 ur dnevno s šem Hrana, stanovanje v nizi — plačilo po dogovoru Gorup Zalec, Celiška 6.

ZIDAR sprejme zidarska dela za leto 1976, v okolici, ali na močju. Informacije pri Zagar Gorjia vas 29, Prebold.

UPOKOJENKO za varstvo dveh otrok in pomoč v gospodinjstvu s šem. Ostalo po dogovoru. Plašam dobro. Pismene ponudbe na naslov: Drago Kundih, Dolga gora 63, Ponikva.

POLNO zaposlitev nudim pridni ženski, ki zna dobro šivati na stroj. Malč Grobelnik Božičeva 4, Celje.

VARSTVO za osem mesecev starega fantka, iščem v Sentjurju ali v Celju. Ponudbe pod »28. januar«.

ZAHVALA

DPM Petrovče se zahvaljuje Feraltu Zalec za poklonjenih 1000 din, namesto venca na grob pokojnega Albina Reberja.

TOVARISICA Marija Muršič-Gajšek iz Ipavčeve ulice v Celju, je darovala 200 din v korist slepih, za Novo leto iskrena hvala. Zveza slepih, Celje.

ISKRENO se zahvaljujemo specialtu urologije splošne bolnice Celje dr. Zuntarju za uspešno operacijo pacienke Mire Gradic iz Laškega, s katero jo je rešil večletnih težav in ob najhujši krizi rešil tudi njeno življenje. Hvaležni mož hčerkinca, oče in mati.

RAZNO

AVTO moto društvo Slander prične v ponedeljek, 5. januarja 1976 tečaj šestnoperomernih predpisov. Prijave sprejema Avto moto društvo Slander, Celje, Ljubljanska 37, vsak dan od 8. do 18. ure sobota od 7. do 12. ure, Vabljeni.

V NAJEM vzamem prostor za avtomobilno delavnico v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Dobro plačnik«.

OPOZORILO! Kot solastnica niše na Vranskem 97, kakor tudi premočnin, opozarjam vsakogar pred nakupom česar koli od Ivana Štrajharja. Brez mojega privojenja za prodajo, bo prodaja razveljavljena. Ivanica Štrajhar.

Izredni popusti pri vpisalnini nudimo do konca januarja 1976 silviljam, kuharicam, frizerkam tr-

govkam, gostinskim, javninskim in drugim delavkam, starim do 40 let — z enim ali brez otrok. Priddite osebno čimprej, ker vas čaka mnogo primernih kandidatov

za možitev pri »ZIVI« v Mariboru — Krekova 19/II. nadstropje. Održvite zastarele predsoške in priddite, da enkratne prilžnosti ne zamudite!

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dobri oče

IVAN HROVAT

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 25. decembra 1975 na pokopališču Šmarje pri Jelšah

Zalujoči:

žena., hčerka Greta z družino, hčerka Marija z družino in drugi sorodniki

Vsem poslovnim prijateljem in potrošnikom želimo srečno 1976

založba mladinska knjiga

poslovna enota Celje, Stanetova 3
Prodaja na veliko telefon 212-08, 244-23

knjigarna in papirnica tel. 212-36

Slovenske železarne ŽIČNA

tovarna žičnih izdelkov
CELJE, Ipavčeva ulica 20

Komisija za medsebojna razmerja objavlja prosto delovno mesto

finančni knjigovodja

POGOJI: ekonomski tehnik in 3 leta delovnih izkušenj. Pismene ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela ter dokazili o strokovni izobrazbi pošljite Komisiji za medsebojna razmerja pri Slovenske železarne — ŽIČNA — tovarna žičnih izdelkov, Celje, Ipavčeva ulica 20 v 10 dneh po dnevu objave.

in prosto delovno mesto

vratar-čuvaj

POGOJI: končana osemletka in eno leto delovnih izkušenj. Ponudbe je treba vložiti, kot pod točko 1.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubljenega očeta, starega očeta, pradedka in brata

Ivana Jazbeca st.

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu izkazali spoštovanje, nam pa izrazili sožalje. Prisrčna hvala vsem sosedom v Vilharjevi ulici za poklonjene vence. Iskrena hvala velja zdravstvenemu osebju, posebno še patronažni sestri Marti Petrič za nesebično nego in skrb, vsem delovnim kolektivom, ki so darovali vence in cvetje, pevskemu zboru »Rupreč vrh« iz Novega mesta ter duhovščini za spremstvo in tolažilne besede ob odprtem grobu.

Vsem iskrena hvala,
Vsi njegovi

ZA NOVOLETNE PRAZNIKE POKLONITE DRAGOCENO DARILO — POKLONITE KNJIGO!

Ob svoji 30-letnici vam Državna založba Slovenije nudi ugodnost 20 % popusta za lepšlovne izdaje DZS

V vseh knjigarnah Državne založbe Slovenije:

Poslovalnice v Ljubljani (Mestni trg 26, Šubičeva 1, Čopova 3, Titova 25, Titova 71; Celovška 163, Mariboru (Tyrševa 2), Celju, Kranju, Kočevju, na Jesenicah, Bledu, v Skofiji Loki, Radovljici, Krškem, Brežicah, Trebnjem, Crnomlju, Trzinu in Litiji.

DOMAČA KRONIKA

POROKE

CELJE
Poročili so se trije pari.

LASKO
VIKTOR MOČNIK, delavec, Zagrad in HELENA GANIŠEK, delavka, Počakovo; MIHAEL DEŽAN, delavec, Tovstna in STANISLAVA DEŽELAK, delavka, Rečica.

ZALEC
MARJAN PEČOVNIK, 25, Dolenja vas in JOZEFA STEBLOVNIK, 18, Breg pri Polzeli; FRANC ARH, 34 in STEFKA PRIBIČNIK, 20, oba iz Založ.

SMRTI

CELJE
SRECKO KUNSTEK, 40, Zahenberc; FRANC JESENSEK, 70, Krško; JERNEJ JUVAN, 60, Braslovce; MARLIJA SITAR, 75, Tržišče; HEDVIKA KLENOVSEK, 29, Hrastnik; BRANKO PERC, 28, Lopoc; ZOFIJA KONČAN, 66, Trnovlje; JULIJANA MERNIK, 81, Celje; MARLIJA POSL, 54, Rogatec; IVAN GRADIČ, 73, Gorica pri Slivnici; NEŽA GAJŠEK, 68, Predel; KARL ZUPANČIČ, 54, Dobrava; LUCIJA URŠIČ, 85, Celje; JOŽE MASTNAK, 47, Šempeter; MIHAEL KOLAR, 60, Konjice; ROZA JELEN, 86, Celje; SILVESTER ŽIČKAR, 49, Sevnica; IGNAC SEIBERL, 76, Kompole.

LASKO
ELIZABETA MULEJ, 91, upokojenka, Male Breze; FRANC RUTAR, 74, preužitkar, Gozdec; MATIJA SENICA, 74, upokojenec, Debri; ALOJZIJA ULAGA, 73, kmetovalka, Strmica; TEREZIJA STRNIŠA, 84, preužit., Zebnik; FRANC BASTIČ, 76, upokojenec, Rečica; MAKS KOLENC, 73, upokojenec, Laško; GASPER STRNIŠA, 83, kmetovalec, Svibno in ALOJZ LAHARNAR, 82, upokojenec, Hotemež.

ŠMARJE PRI JELSAH
MARIJA NUNČIČ, 74, Pustike; BARBARA ZUPANEK, 85, Rog. Gorca in VIKTOR KOLAR, 61, Tekačevo.

ZALEC
ANA PETEK, 82, upokojenka, Sentjur; ROZALIJA TRSTENJAK, 61, upokojenka, Vransko; ANGELA MATKO, 66, upokojenka, Ponor in ALOJZ ČVAN, 66, delavec, Arčin.

ROJSTVA

CELJE
28 dečkov in 43 deklic.

KINO

UNION: do 28. 12. ameriški barvni film »Holywoodski frizer« od 29. 12. do 4. januarja 1976 ameriški film »Rad imam Lusie«.

METROPOL: 25. 12. še ameriški barvni film »Smrt v Rimu« od 26. do 29. 12. ameriški barvni film »Srečanje na oceanu« od 30. 12. do 4. 1. 1976 ameriški barvni film »Povampirjeni Majlss«.

DOM: do 29. 12. italijanski barvni film »Cvet 1001 noči« od 30. do 31. 12. italijanski barvni film »Beli očnjak« od 1. do 5. januarja 1976 barvni film »Črni mlin na veter«.

SLG
Ponedeljek, 29. decembra ob 9. uri Krüger-Ludwig: »Maks Zvižgač« — zaključena predstava za osnovno šolo Petrovče; ob 11.30 uri »Maks Zvižgač« — zaključena predstava za osnovno šolo Rimske Toplice.

Torek, 30. decembra ob 9.00 uri: »Maks Zvižgač« — zaključena predstava za osnovno šolo Ivan Kovačič-Efenka Celje; ob 19.30 uri Dušan Jovanovič: »Igrajte tumor v glavi in onenaženje zraka«. Predpremiere. Za izven abonmaja.

TV SPORED

NEDELJA
9.10 Poročila
9.15 L. N. Tolstoj: Ana Karenina, TV nadaljevanje
10.10 Otroška matineja: Klavn Ferdinand in vojna strahov
11.10 Mosaik
11.15 Kmetijska oddaja TV novi SAF (Bg)
12.00 Poročila (do 12.05)
NEDELJSKO POPOLDNE:
Oči večerj do danes v Grožnjani
Zabava vas Ann Margaret
Dobro videti — barvni film o prometu
16.35 Poročila
16.40 Košarka — Rabotnički: Partizan, prenos (Sk, Lj)
v odmoru propagandna oddaja
18.20 Joby — II. del barvnega filma
19.10 Dedek Mraz
19.20 Cik-cak
19.30 TV dnevnik
19.50 Tedenski gospodarski komentar
19.55 3-2-1
20.05 V. Kovačević: Kapelski kresovi, barvna nadaljevanje TV Zg
21.20 Gana — barvna dokumentarna oddaja
21.50 Sportni pregled (Sar)
22.25 TV dnevnik
UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:
14.00 Nedeljsko popoldne (Zg)
19.00 Mladina vprašuje (Bg II)
19.30 TV dnevnik (Bg)
20.00 Zabavna oddaja (Bg II)
21.00 24 ur (Bg II)
21.15 Celovečerni film (Bg II)
22.45 Proza (Bg II)

PONEDELJEK
10.00 TV v šoli (do 11.05) (Bg)
16.35 Mladinski TVD (Pohorje, Pješivec do 16.55) (Bg)
17.15 H. Ch. Andersen: Snežna kraljica — III. del
17.30 Carobna žoga — barvna risanka
16.45 Obzorik
18.00 Slovenski rock — barvna oddaja
18.35 Mosaik

18.40 Markizem v teoriji in praksi: Samoupravljanje in tehnokracija
19.00 Odločamo
19.10 Dedek Mraz
19.20 Cik-cak
19.30 TV dnevnik
19.55 3-2-1
20.05 P. Abraham: Lisčica, barvna TV drama
21.25 Kulturne diagonale
22.10 Mosaik kratkega filma
UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:
17.20 Poročila (Zg)
17.30 Otroški spored (Bg)
17.45 TV vrtec (Zg)
18.00 Kronika (Zg)
18.15 Narodna glasba (Bg)
18.45 Književni klub (Sar)
19.30 TV dnevnik (Sa, Zg II)
20.00 Sportna oddaja (Bg II)
21.00 24 ur (Bg II)
21.19 Celovečerni film (Bg II)

TOREK
10.00 TV v šoli (Bg)
11.20 TV v šoli (do 11.50) (Sar)
16.45 Smučarski skoki — barvni posnetek iz Obersudorta
17.15 Ptice na obali
17.25 A. Lindgren: Erasmus in potepuh, TV nadaljevanje
18.00 Obzorik
18.15 Risanka
18.25 Mala čudesa velike prirode, poljudno znanstveni film
18.40 Mosaik
18.45 Ne prariše: Mamborski predstavi
19.10 Dedek Mraz
19.20 Cik-cak
19.30 TV dnevnik
19.55 3-2-1
20.05 Pogovor o...
20.55 Barvna propagandna oddaja
21.05 G. de Maupassant: LEPI STRICEK, barvna nadaljevanje
21.50 TV dnevnik
UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:
17.20 Poročila (Zg)
17.30 Japonska ljudska umetnost (Bg)
18.00 Kronika (Zg)
18.15 Glasbena oddaja (Zg)
18.45 Aktualna oddaja (Zg)
19.30 TV dnevnik (Bg, Zg II)
20.00 Vojna svetov — celovečerni film (Bg II)

SREDA
17.30 Dvočevka in templarji — nadaljevanje in konec
18.05 Obzorik
18.20 Strašni lovec Bum bum — barvna oddaja
18.40 Mosaik
18.45 Pravično mesto — barvna reportaža
19.10 Dedek Mraz
19.20 Cik-cak
19.30 TV dnevnik
19.55 3-2-1
20.05 Risanka
20.30 Kuhinja pri violinskem ključu: Silvestrijski menu
21.00 Napoved noveletnega sporeda, barvna oddaja
TV šolnik
Navada je vošt
Komedija
Iz sporeda drugih jugoslovanskih TV
Noveletni ples — I. del
M: se imamo radi
Noveletna čestitka
M: se imamo radi — nadaljevanje
Noveletni ples — II. del
Večer z Aveniki
Iz noveletnega sporeda drugih jugoslovanskih TV
Zabavno glasbena oddaja iz sporeda drugih jugoslovanskih TV

UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje in Sljeme:
17.20 Poročila (Zg)
17.30 Mali svet (Zg)
18.00 Kronika (Zg)
18.15 Narodna glasba (Sk)
18.35 Znanstveni studio (Bg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Noveletni spored (Zg)

ČETRTER
9.00 Čestitka in poročila

9.05 Risanka
9.10 Janeček in fitolevka — otroška opera
9.40 Risanka
9.45 Zlata ptica, predstava lutkovnega gledališča v Ljubljani
10.30 Risanka
10.35 Sin ubogega čevljarja, barvni risan film
11.55 Dvanajsta ura
12.10 Poročila
12.15 Dunaj: Noveletni koncert, barvni prenos (Evr)
13.25 Garmisch: Smučarski skoki, barvni prenos (EVR)
15.30 Zdravo mladi (Zg)
16.15 Velika ustrakcija, barvni film
17.35 Poročila
17.40 Izbor iz sporeda drugih jugoslovanskih TV
18.40 Mosaik
18.45 Okrogli svet
19.15 Risanka
19.20 Cik-cak
19.30 TV dnevnik
19.55 3-2-1
20.00 Teversenore bajke, humoristična oddaja TV Sarajevo (Lj)
20.30 Kabaret, celovečerni film
22.30 TV dnevnik
22.40 Zabavna oddaja iz sporeda drugih jugoslovanskih TV

UHF — oddajnika Krvavec in Sljeme:
9.20 Junaki severa, risani film (Zg)
10.40 TV vrtec (Bg)
11.10 Za zvezdo severnico, otroški film (Bg)
12.00 TV dnevnik
12.15 Dunaj: Noveletni koncert (EVR)
13.30 Garmisch: Smučarski skoki (EVR)
15.30 Zdravo mladi (Zagreb)
16.15 Izbor iz sporeda drugih TV (Zg)
17.30 Glasbena oddaja (Zg)
18.00 Dramlet (Zg)
18.30 Svet v letu 75 (Bg)
19.30 TV dnevnik (Bg)
20.00 Kabaret — celovečerni film (Bg)
TVD
Po izbiri (Bg)

PETEK
9.00 Poročila
9.05 Risanka
9.10 Pavliha in malo čez les
10.40 Mladina poje
11.40 Iz sporeda drugih jugoslovanskih TV
13.00 Poročila
13.05 Iz sporeda drugih jugoslovanskih TV
14.45 Veselo z Aveniki
15.15 Dedek in violina, mladinski film
16.40 Pionirski TV tednik
16.50 Pisni svet
17.25 Poročila
17.30 Mladi za mlade (Bg)
18.15 Sport v letu 75
19.15 Risanka
19.20 Cik-cak
19.30 TV dnevnik
19.55 3-2-1
20.00 O. Davidič: Pesem, nadaljevanje TV Beograd
20.50 Propagandna oddaja
20.55 Serif v New Yorku — serijski barvni film
22.25 TV dnevnik
UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje in Sljeme:
9.55 Poročila (Sar)
10.00 Otroška oddaja (N Sad)
11.30 Kremenčičovi (Zg)
12.00 Poročila (Sar)
13.40 TVD (Sar)
14.00 Iz sporeda drugih jugoslovanskih TV
15.30 Marnia — celovečerni film (Sar)
17.00 Otroška oddaja (Zg)

SOBOTA
16.35 Po belih in črnih tipkah
17.05 David Copperfield — serijski film
17.55 Obzorik
18.10 Mosaik
18.15 Svet v letu 1975
19.15 Risanka
19.20 Cik-cak
19.30 TV dnevnik
19.55 3-2-1
20.00 Ketch — celovečerni film
21.50 TV dnevnik
22.05 Iz sporeda drugih jugoslovanskih TV (pribl. 23.00)

Skupnost za izgradnjo objektov posebnega pomena Celje, Skupščina občine Zalec, Skupščina izobraževalne skupnosti Laško, Skupščina občine Slovenske Konjice, Skupščina občine Mozirje, Tehniška šola Celje

SKLEPAJO

družbeni dogovor o namenskem zbiranju sredstev za gradnjo Tehniškega šolskega centra v Celju

I. Udeleženci tega družbenega dogovora se zavezujejo, da bodo zbrali sredstva za izgradnjo Tehniškega šolskega centra v Celju (v nadaljevanju TSC Celje) tako, da bo zgrajen in opremljen ter začel z delom najkasneje 1. septembra 1976. leta.

II. Udeleženci bodo zbrali sredstva v skupni višini 49.200.000.— din kot svojo udeleženko k sredstvom 19.800.000.— din, ki jih je za gradnjo TSC Celje namenila Izobraževalna skupnost Slovenije s svojim sklepom št. 7 z dne 16. julija 1975, takole:

— Skupnost za izgradnjo objektov posebnega pomena Celje 42.300.000.— din
— Skupščina občine Zalec 4.318.000.— din

— Skupščina izobraževalne skupnosti Laško 1.358.000.— din
— Skupščina občine Slov. Konjice 1.239.000.— din
— Skupščina občine Mozirje 285.000.— din

III.

Udeleženci bodo obveznost iz prejšnje točke poravnali takole:

— Skupnost za izgradnjo objektov posebnega pomena Celje
v letu 1974 7.000.000.— din
v letu 1975 17.500.000.— din
v letu 1976 17.500.000.— din
— Skupščina občine Zalec
v letu 1974 1.580.000.— din
v letu 1975 1.366.000.— din
v letu 1976 1.372.000.— din
— Skupščina občine Slov. Konjice
v letu 1974 340.000.— din
v letu 1975 449.000.— din
v letu 1976 450.000.— din
— Skupščina izobraževalne skupnosti Laško
v letu 1974 360.000.— din
v letu 1975 499.000.— din
v letu 1976 499.000.— din
— Skupščina občine Mozirje
v letu 1974 60.000.— din
v letu 1975 112.000.— din
v letu 1976 113.000.— din

IV.

Udeleženci bodo sredstva po tem dogovoru zbrali v okviru dogovorjenega obsega skupne in splošne porabe na svojih območjih.

Ker so udeleženci: Skupnost za izgradnjo objektov posebnega pomena, Skupščina občine Zalec, Skupščina izobraževalne skupnosti Laško, Skupščina občine Slov. Konjice, in Skupščina občine Mozirje doslej izpolnili obveznosti iz leta 1974 v višini 9.340.000.— din, bodo obveznosti iz leta 1975 in 1976 poravnali v polletnih transah, najkasneje do 30. junija oz. 15. decembra vsako leto.

V.

Tehniška šola Celje se zavezuje, da bo opravila dela pri novogradnji v skladu z veljavnimi predpisi, standardi in normativi ter organizirala vzgojno-izobraževalno dejavnost v skladu z izvršilnimi predpisi in predmetniki.

Tehniška šola Celje bo v primeru, da bo zaradi omejenih zmogljivosti morala izvrševati predhodno izbrano učencev, zagotovila učencem iz občin, udeleženk sporazuma, potrebno prioriteto.

VI.

Izvajanje tega dogovora spremlja odbor za gradnjo TSC Celje, v katerega delegira 11 članov Skupnosti za izgradnjo posebnega pomena Celje, po enega člana pa skupščine občin, udeleženk tega dogovora.

Sedež odbora je na Tehniški šoli Celje, ki opravlja tudi vse tehnično administrativne posle za odbor.

VII.

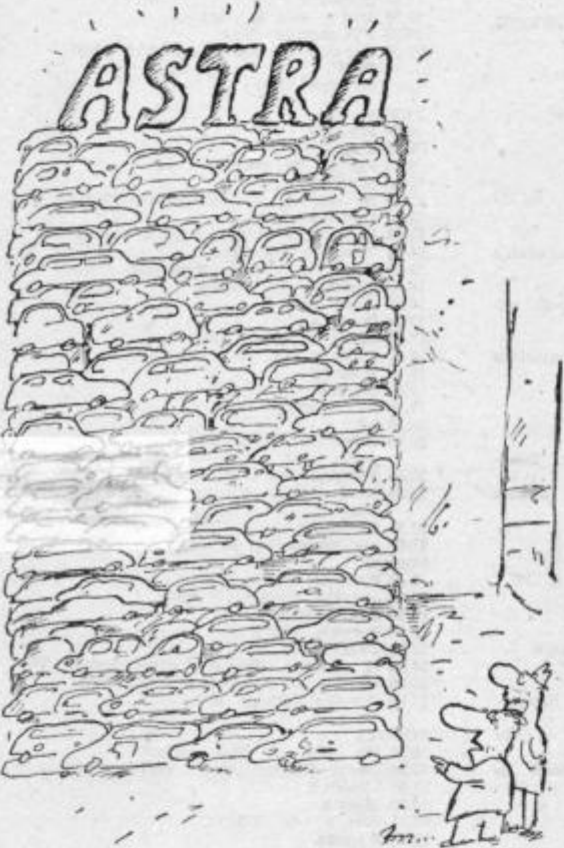
Ta dogovor se lahko spremeni ali dopolni po enakem postopku, kot je bil sprejet.

VIII.

Ta dogovor se objavi v glasilih udeležencev dogovora.

— Hura! ... Odkril sem, kdo je bila skrivnostna ženska iz Hude luknje, ki je lep čas burila duhove med prebivalci Celja in okolice!
 — ???
 — To je bila stabilizacija! ... Tudi o njej se povsod govori, pokazati jo pa nihče ne more!

... A vseeno se mi zdi, da bom pričel prej nakupovati v tej veleblagovnici, kakor pa izvlekel svoj avto iz lukenj na parkirišču za Zdravstvenim domom...

PLASTIČNA JELKA

Zapiski z enomesečnega potepanja po ZDA

Vrneš lahko tudi obleko, čeprav si jo kupil pred mesecem dni. Seveda pa moraš imeti račun in primerno obrazložitev. Ne samo, ni mi všeč ali kaj podobnega, izgovor je lahko v tem, da so hlače nekoliko preširoke, rokavi predolgi, ali prekratki. Trgovina ima poseben pult, kjer se dva prodajalca ukvarjata samo z vrnjenim blagom (tudi igračke, tehnični predmeti ipd.). Ko vrneš, si lahko izbereš nov predmet ali pa zahtevaš denar do zadnjega centa, pač toliko kolikor si plačal ob nakupu. (Nam je seveda to čudno, ko pa ti n. pr. v trgovini Slovenijasport v Stanetovi ulici prodajo pokvarjeno kolo, se izgovarjajo na proizvajalca — s katerim potrošnik nima direktne stika — in te napotijo, da pač sam iščeš mehanika, ki opravlja servis za to znamko kolesa). Postavilo se mi je vprašanje, da bi se človek lahko na takšen način oblačil, uporabljal določene predmete povsem zastonj. Kot kaže pa je logika v dveh stvareh: prva je ta, da želi trgovec na vsak način ustreči kupcu, kateremu se nikakor ne sme zamriniti, drugo pa je, da je škoda časa, ki ga izgubiš s takšnim neprestanim vračanjem, saj lahko v tem času zaslужиš na delovnem mestu toliko, da za čem takšnim sploh nimaš potrebe. Res pa je tudi, da je razpon med cenami n. pr. oblek mnogo večji kot pri nas. Tako dobiš obleko že za 25 dolarjev, lahko pa jo kupiš tudi za 400. Zato je tudi razlika v oblačenju in s tem poudarjanje bogastva oziroma revščine toliko bolj očita.

Ce sem v prejšnjem nadaljevanju zapisal, da so trgovine mnogo bolj prazne kot pri nas, se pa redno napolnijo ob raznih praznikih, najbolj pa seveda ko se leto nagiba h koncu.

Kot v drugih zahodnih državah slave tudi v Ameriki v prvi vrsti Božič in v drugi prihod Novega leta. To vem iz knjig, filmov in pa tudi voščilnic, ki prihajajo k nam preko luže. Pri nas je v teh dneh mogoče videti kamione, kako vozijo brez števila novletnih jelk iz gozdov. Res je lepo, če imaš doma svežo jelko, ki jo primerno okrašaš, vendar spomnimo se na požare, na suhe iglice, ki čez nekaj dni padajo na tla itd. Amerikanci so vse to preprosto rešili z izdelavo čudovitih jelk iz umetne snovi, ki jih na debelo prodajajo, kupci pa jih lahko uporabljajo iz leta v leto. Ob nakupu take jelke pa nikdar ne pozabijo na razne spraye, ki vsebujejo najrazličnejše dišave in tako še bolj pričarajo gozdno svežino. Za konec leta je značilna tudi izredna živahnost

trgovin in sicer preko ogromnih razprodaj. Z reklamo, s pompom ob prihodu obeh praznikov ustvarijo trgovci pravo potrošniško mrzlico in s tem seveda tudi ogromne dobičke. Blagajne so le redkokdaj tako polne kot ob razprodajah. Pred prazniki, torej ob razprodaji, cene navadno spustijo (morda so jih med letom prav zato dvignili, da jih

Piše MILAN SENIČAR

lahko nato spustijo in dobi potrošnik občutek, da kupuje enkratno — kupuje poceni). Vsi fantastični svetlobni efekti, na tisoče migetajočih lučk, prelivanje barv — vse to prisili kupca, da se po ogledu izlože napoti tudi v trgovino.

Nakupuje se največ za otroke, saj igračk resnično ne manjka — tudi tistih izrazito nevarnih ne. Nato pa se iz trgovin vale reke mož in žena z malimi in velikimi belimi zavijki.

Novoletno veselje ima svoj višek v božičnih praznikih, kar je glede na Ameriko tudi razumljivo. Novo leto pa pomeni predvsem veselje, brez skrbnosti, zabavo.

Kot pri nas tudi v ZDA praznujejo prelom leta v gostinlah in hotelih, izrazitejšje pa so zabave v najrazličnejših klubih in doma. V klube imajo pristop samo izbranci, pač ljudje določene reputacije, poklica, politične usmerjenosti ipd. Vse to je seveda prevzeto iz angleških navad le da ni tako strogo. Veliko Američanov pa praznuje doma, vendar ne tako kot pri nas, kjer

dvosobno stanovanje pač ne more sprejeti več kot deset ljudi. V ogromnih hišah (o katerih sem že pisal) se zbere po nekaj deset ljudi tudi do petdeset in več. Gostitelj je glavni, kljub temu pa vsi prispevajo, da bi novoletna noč čimbolje uspela. Tako kot mi, tudi oni dvignejo čase ob polnoči in si zažele: SREČNO NOVO LETO.

(se nadaljuje)

Ker so možje pri »šanku«, ženske včasih samevajo (podobnost z našim Novim letom)

Reklama nad vse, napis sledi napisu (slika posneta v juliju)

